సంపుటము - III
నెం. 3

29 మార్చి, 2000,
బుధవారము,
(శక.సం. 1922),
చైత్రం-9

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ కార్యకలాపములు

అధికార నివేదిక

విషయసూచిక

			పేజి.నెం.
1.	సభాకార్యక్రమము వాయిదా తీర్మానముల అనుమతి గురించి	..	351
2.	ప్రశ్నలు - వాగ్రూప సమాధానములు.	..	354
3.	నక్షత్రపు గుర్తులేని ప్రశ్నలు - వ్రాత పూర్వక సమాధానములు.	..	377
4.	జీరో అవర్.	..	395
5.	ప్రకటన శ్రీ పరిటా రవీంద్ర ఎం.ఎల్.ఏ. విడుదల గురించి	..	399
6.	సభా సమక్షంలో ఉంచిన పత్రములు.	..	399
7.	అర్జీల సమర్పణ.	..	400
8.	ప్రభుత్వ బిల్లులు.	..	402
	1. 2000, ఆంధ్రప్రదేశ్ పురపాలక శాసనముల (సవరణ) బిల్లు		
	2. 2000, ఆంధ్రప్రదేశ్ మద్యనిషేధ (సవరణ) బిల్లు		

తరువాయి మూడవ కవరులో

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ముద్రణాలయ కమీషనరుగారిచే
శాసనసభ ముద్రణాలయము, హైదరాబాదునందు ముద్రించబడినది.
2000.

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ

ప్రధాన అధికారులు

సభాపతి	:	శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి
ఉప సభాపతి	:	శ్రీ కె. చంద్రశేఖరరావు
అధ్యక్షుల పేర్ల పట్టిక	:	శ్రీ ఎం.వి. కృష్ణారావు
		శ్రీమతి శోభానాగిరెడ్డి
		శ్రీ పి. రాములు
		శ్రీ సి. ముత్యంరెడ్డి
		శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్యానాయక్
		డా. ఆర్. రవీంద్రనాథ్ రెడ్డి
కార్యదర్శి	:	శ్రీ కె. తుల్జానందసింగ్
సంయుక్త కార్యదర్శి	:	శ్రీ బి.వి. శర్మ
ఉప కార్యదర్శులు	:	శ్రీ టి.వి. సత్యనారాయణ
		శ్రీ ఆర్. భాస్కరన్
		శ్రీ సయ్యద్ అహమ్మద్
		శ్రీ ఎస్.వి. రామిరెడ్డి
సహాయ కార్యదర్శులు	:	శ్రీమతి వి. జయకుమారి
		శ్రీమతి ఇందిరాగాంధి
		శ్రీ పి. కాశిరాజు
		శ్రీ కె. హరినారాయణ రావు
		శ్రీ పి. వెంకట రామారావు
		శ్రీ ఎం.ఎ. సిద్దిఖీ
		శ్రీ ఎస్.ఆర్.సి. నర్సరాజు
		శ్రీ బి. పద్మారెడ్డి
		శ్రీ మహమ్మద్ దావూద్ అలీ
చీఫ్ రిపోర్టర్	:	శ్రీ ఎస్. రాజ సదారామ్

పేజి.నె

3. 2000, ఆంధ్రప్రదేశ్ అనుసూచిత కులముల (రిజర్వేషన్ హేతుబద్ధీకరణ) బిల్లు .. 4
ప్రవేశపెట్టబడినవి)

9. సభా కార్యక్రమము. .. 4(

10. 304వ నియమము క్రింద ప్రస్తావించబడిన అంశములు .. 4(

1. రాష్ట్రంలో గిరిజనులకొరకు అభివృద్ధి కార్యకలాపాలు, మౌలిక సదుపాయాలను కల్పించుట గురించి

2. రైతుల నుండి నీటి తీరువా వసూలు గురించి

11. ప్రకటనలు. .. 42

1. శాసనసభ ప్రతిపాదన పట్ల గవర్నరుగారి నుంచి అందిన సమాచారము గురించి

2. ప్రభుత్వ బిల్లులకు సవరణలను ప్రతిపాదించుట గురించి.

12. 2000-2001 సంవత్సరానికి బడ్జెట్ (ఓట్ ఆన్ అకౌంటు) పై సాధారణ చర్చ .. 4

(కొనసాగింప

"Published under Rule 310 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly and printed at the Assembly Press, Public Gardens, Hyderabad."

J. 117

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ చర్చలు

అధికార నివేదిక

(పదకొండవ శాసనసభ)

రెండవ సమావేశము : తొమ్మిదవ రోజు

బుధవారము, 29 మార్చి, 2000.

(సభ ఉదయం 9.00 గంటలకు సమావేశమైనది)

గౌరవ సభాపతి అధ్యక్షస్థానములో వున్నారు)

సభాకార్యక్రమము

వాయిదా తీర్మానముల అనుమతి గురించి

శ్రీ ఎన్. రఘువీరారెడ్డి (మడకసిర):- మేడమ్ స్పీకర్, మేము ఎడ్జర్న్‌మెంట్ మోషన్స్ యిచ్చాం, దయచేసి ఎలౌ చేయండి

మేడమ్ స్పీకర్:- దయచేసి కూర్చోండి.

Adjournment Motion given notice of by Dr. Y.S.Rajasekhara Reddy and others regarding severe loss to the farmers in the State due to construction of Paragodu Dam on the river Chitravathi in Karnataka State bordering Anantapur district has been disallowed.

Another Adjournment Motion given notice of by Sri N. Narasimhaiah and others regarding non-settlement of various demands including implementation of PRC to a number of employees of Government Undertakings and Co-operative Societies in the State inspite of repeated appeals by them and leading to the agitation has been disallowed.

శ్రీ డి. నాగేందర్:- (ఆసిఫ్‌నగర్):- మేడమ్, అల్మట్టి అయిపోయింది, యిప్పుడు పరుగోడు వచ్చింది.

శ్రీ ఎన్. నర్సింహయ్య (నకిరేకల్):- మేడమ్, మేము యిచ్చిన ఎడ్జర్న్‌మెంట్ మోషన్‌ను ఎలౌ చేయండి, డిస్కస్ చేద్దాం. రాష్ట్రంలో కొన్ని వేల మంది ఉద్యోగులు,

J.No. 117-1

గవర్నమెంట్ అండర్‌టేకింగ్స్‌లో పనిచేస్తున్నవారు, సఫర్ అవుతున్నారు. ప్రభుత్వం తరఫున ఎంతోమంది ఉద్యోగులు ప్రజల కోసం పనిచేస్తున్నారు. వారు 45 వేల పైచిలుకు ఉంటారు, 30 సంవత్సరాల నుంచి ఆ విధంగా పనిచేస్తున్నారు, ప్రభుత్వం సంస్థలు అందరికీ సంబంధించినవి పేదవాళ్ళకు యిళ్ళు కట్టిస్తున్నారు, బడుగువర్గాలకు సేవ చేస్తున్నారు...

శ్రీ డి. నాగేందర్:- ఈ రాష్ట్రానికి, రైతులకు ఎన్ని రకాల కష్టాలు తెస్తారు మేడమ్, ఆల్‌మట్టి డ్యాం విషయం అయిపోయింది, యిప్పుడు మళ్ళీ మరొక ప్రాజెక్టు వచ్చింది, ఈ పరుగోడు ప్రాజెక్టు గురించి ప్రభుత్వం ఏమి ఆలోచిస్తోంది?

మేడమ్ స్పీకర్:- నో, ఐ వోంట్ ఎలౌ ఎనీబడీ.

శ్రీ డి. నాగేందర్:- రాష్ట్రంలోని రైతుల ప్రయోజనాలను కాపాడవలసిన బాధ్యత ఈ ప్రభుత్వం మీద వుందా, లేదా? ప్రభుత్వానికి యింత నిర్లక్ష్య వైఖరి ఎందుకు? ఒకవైపు ఆలమట్టి, మరొక వైపు పరుగోడు ప్రాజెక్టు, ఎన్ని విధాల రాష్ట్రం యొక్క ప్రయోజనాలు దెబ్బతింటున్నాయో ప్రభుత్వం గమనిస్తున్నదా?

మేడమ్ స్పీకర్:- బడ్జెట్ స్పీచ్‌లో మాట్లాడవచ్చు, రెజ్యూమ్ యువర్ సీట్.

శ్రీ డి. నాగేందర్:- ఆలమట్టిని ఆపమని చెప్పాం, ఆపలేకపోయారు, కనీసం యిప్పుడైనా పరుగోడు ప్రాజెక్టును ఆపమని అడుగుతున్నాము (పరుగోడు ప్రాజెక్టు గురించి దినపత్రికల్లో వచ్చిన వార్తలను గౌరవసభాపతికి చూపిస్తూ) రైతులు ఆకలి చావులకు గురవుతున్నారు, ప్రభుత్వం రైతుల మీద సవతితల్లి ప్రేమ చూపిస్తోంది.

శ్రీ ఎన్. రఘువీరారెడ్డి:- ప్రభుత్వం యొక్క హాండ్స్‌ను స్ట్రెంగ్తెన్ చేయడానికే మేము మాట్లాడుతున్నాం, దయచేసి ఎలౌ చేయండి మేడమ్.

Madam Speaker:- Please resume your seat.

శ్రీ డి. నాగేందర్:- మీకేమైనా సమాచారం ఉంటే యివ్వండి, యాక్షన్ తీసుకుంటామని అన్నారు, యిప్పుడు పత్రికల్లో సమాచారం వచ్చింది, మీరు ఏమి యాక్షన్ తీసుకుంటారు, ఏ విధంగా స్పందిస్తారు?

శ్రీ ఎన్. రఘువీరారెడ్డి:- ఇది చాలా సీరియస్ ఇష్యూ మేడమ్, 50 వేల ఎకరాల భూమి అనంతపురం జిల్లాలో బీడు పడిపోతోంది, ఆ ప్రాంతమంతా ఎడారిగా మారుతోంది. పరుగోడు ప్రాజెక్టుకు సంబంధించి కర్నాటక ప్రభుత్వం యిప్పటికే రూ. 8.40 కోట్లు రిలీజ్ చేయడం జరిగింది. అక్కడ పనులు మొదలుపెట్టడానికి కర్నాటక ప్రభుత్వం అన్ని

హంగులు సమకూర్చుకున్నది. అనంతపురం జిల్లాలో రైతులు ఆత్మహత్యలు చేసుకునే పరిస్థితి దాపురించింది. గవర్నమెంట్ హ్యాండ్స్‌ను స్ట్రెంగ్త్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాం మేడమ్, 50 వేల ఎకరాలు బీడు పడిపోతోంది. రూ. 200 కోట్లతో వేసడు తున్నటువంటి సత్యసాయి వాటర్‌వర్క్స్ నిలిచిపోతాయి.

Sri J.C. Diwakara Reddy:- We want to draw the attention of the Government. For that purpose we have raised this issue.

శ్రీ డి. నాగేందర్:- మేడమ్ స్పీకర్, ప్రభుత్వం ఈ విషయంపై ఏ విధంగా స్పందిస్తుందో చెప్పమనండి.

మేడమ్ స్పీకర్:- మీరు మరొక ఫార్మ్‌లో వస్తే ఎలా వేయడం జరుగుతుంది. దయచేసి కూర్చోండి.

శ్రీ ఎన్. రఘువీరారెడ్డి:- మేడమ్, రోమ్ నగరం తగలబడిపోతుంటే, నీరో చక్రవర్తి ఫిడేల్ వాయించుకుంటూ కూర్చున్నట్లుంది ప్రభుత్వ ధోరణి. ఎందుకు ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం నిర్లక్ష్యంగా వ్యవహరిస్తోంది.

శ్రీ డి. నాగేందర్:- ఈ ఇష్యూ గురించి పత్రికల్లో వచ్చింది. మీరు చూసి మంత్రిగార్కి పంపించండి మేడమ్. (న్యూస్‌పేపర్ కటింగ్స్‌ను గౌరవ సభాపతికి అందజేశారు)

శ్రీ ఎన్. రఘువీరారెడ్డి:- 50 వేల ఎకరాల బీడు పడిపోతుంది మేడమ్. మంత్రిగారిని సమాధానం చెప్పమనండి. యిది చాలా యింపార్టెంట్ యిస్యూ. కర్నాటక ప్రభుత్వం మన హక్కులను హరిస్తోంది.

శ్రీ వై.ఎస్. రాజశేఖర్‌రెడ్డి (పులివెందుల):- అధ్యక్షా, ఈరుగోడు ప్రాజెక్టుకు సంబంధించిన విషయం చాలా ముఖ్యమైనది. డ్రౌట్ గురించి మెన్షన్ చేసినప్పుడు, దానికి ఆన్సర్ చేసే సందర్భంలో, ఈ ప్రాజెక్టుకు సంబంధించి కూడా ప్రత్యేకంగా యిరిగేషన్ మినిస్టర్‌తో ఆన్సర్ చేయించే ఏర్పాటు చేయండి.

Madam Speaker:- Question No. 75

Sri N. Raghuveera Reddy:- Let the Minister tell Madam. Our Opposition Leader has requested the matter to be answered during discussion on drought.

ప్రశ్నలు — వాగ్రూప సమాధానములు

పర్యాటక కేంద్రాలనుండి వచ్చు ఆదాయం

1—

*75 సర్వశ్రీ కోడెల శివప్రసాదరావు (నరసరావుపేట), వై.వి. ఆంజనేయులు (సత్తెనపల్లి) పి. పుల్లారావు (చిలకలూరిపేట), పి. రఘునాధరెడ్డి (నల్లమడ), డి. నరేంద్రకుమార్ (పొన్నూరు), శ్రీమతి టి. శోభారాణి (అవనిగడ్డ), సర్వశ్రీ గద్దె బాబూరావు (వేపరుపల్లి), శీతంశెట్టి వెంకటేశ్వరరావు (ఎల్లవరం), ఎన్. ఆంజనేయులు (ఎల్లారెడ్డి), సి. ముత్యంరెడ్డి (దొమ్మాట), శ్రీమతి పి. వరలక్ష్మి (విశాఖపట్నం-2) సర్వశ్రీ ఎ.కె. సూర్యనారాయణ రాజు, డి. ఉమామహేశ్వరరావు (నందిగామ), టి. జకార్యా (చిన్నూరు), జి. నగేష్, ఆర్.పి. భంజ్‌దేవ్ (సాలూరు), శ్రీమతి పి.సుభద్ర (ఆసిఫాబాద్), సర్వశ్రీ వై.ఎస. రాజశేఖర్‌రెడ్డి, పి. ఇంద్రారెడ్డి (చేవెళ్ల), పి. జగన్మోహన్‌రావు (బొబ్బిలి), కె.ఆర్. సురేష్‌రెడ్డి (బాలకొండ), కన్నా లక్ష్మి నారాయణ (పెదకూరపాడు), ఎన్. వరదరాజులరెడ్డి (ప్రొద్దుటూరు), టి. జీవన్‌రెడ్డి (జగిత్యాల), డి.ఎస్. రెడ్యానాయక్ (డోర్నకల్), ఎ. విఠల్‌రెడ్డి (రామాయంపేట్), టి. రాజయ్య (వరంగల్), చల్లా రామకృష్ణారెడ్డి (కోయిలకుంట):— పర్యాటక శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) రాష్ట్రంలోని పర్యాటక కేంద్రాలనుండి వస్తున్న ఆదాయం దేశంలోని ఇతర పర్యాటక కేంద్రాలనుండి వస్తున్న ఆదాయంకన్నా తక్కువగా నున్న విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) రాష్ట్రంలో లభిస్తున్న వనరులన్నిటినీ వినియోగించుకోకపోవడంవల్ల పర్యాటక రంగం అభివృద్ధి చెందని విషయం వాస్తవమేనా;

(ఇ) రాష్ట్రంలో పర్యాటక రంగానికి అతి తక్కువగా నిధులను కేటాయిస్తున్న విషయం కూడా వాస్తవమేనా;

(ఈ) గుంటూరు జిల్లాలోని కొండవీడు, నాగార్జునసాగర్, అమరావతి మరియు భవాని ద్వీపాలవద్ద పర్యాటక కేంద్రాల అభివృద్ధి ఏ దశలో వుంది?

పర్యాటక మరియు చక్కెర శాఖామంత్రి (శ్రీ ఇ. పెద్దిరెడ్డి) (అ) అవునండీ.

(ఆ) అవునండీ. లభ్యంగా వున్న వనరులతో ఆంధ్రప్రదేశ్ లోనికి ఎక్కువ మంది పర్యాటకులను ఆకర్షించడానికి అన్ని చర్యలు చేపట్టడమయింది.

(ఇ) లేదండీ.

(ఈ) కొండవీడు వద్ద త్రాగునీటి సౌకర్యం, మరుగు దొడ్లు, ఉద్యానవనాలు, మెట్లు మొదలైన వాటిని సమకూర్చడానికి సంబంధించిన పనులు పురోగతిలో వున్నాయి. నాగార్జునసాగరు వద్ద వసతి, కేటరింగు సౌకర్యాలను సమకూర్చడం జరిగింది.

నాగార్జునకొండకు వెళ్లడానికి కృష్ణానదిలో మోటారు లాంచి సర్వీసులను నిర్వహించటం జరుగుతున్నది. అమరావతి వద్ద పర్యాటక అతిథి గృహాన్ని ప్రారంభించటం జరిగింది. భవాని ద్వీపాలను అభివృద్ధి చేయటానికి ప్రణాళికలను రూపొందించడమవుతున్నది.

9.10 ఉ. శ్రీ పి. రఘునాథరెడ్డి:- కదిరి తాలూకాలో ప్రపంచ ప్రఖ్యాతిగాంచిన గిన్నెస్ బుక్‌లోకి ఎక్కిన తిమ్మమ్మ మర్రిమాను ఉంది. దానిని నామమాత్రముగా గుర్తించారు కాని ఇంతవరకు దాని అభివృద్ధికి నిధులు కేటాయించలేదు. వాస్తవమా, కాదా? ఈ మధ్యనే ఒక సైంటిస్టు బృందం వచ్చి పొల్యూషన్ వల్ల ఈ చెట్టు అభివృద్ధి ఆగిపోయిందని చెప్పడం వాస్తవమేనా? అనంతపురం జిల్లాలో పెనుగొండ, తాడిపత్రికోన, పెన్నాబిలం, కదిరి, కసాపురంవంటి వాటిని పర్యాటక కేంద్రాలుగా అభివృద్ధి చేయడానికి ప్రభుత్వం ఏదైనా కార్యాచరణ ప్రణాళిక రూపొందిస్తుందా?

శ్రీ ఇ. పెద్దిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో ప్రకృతి ప్రసాదించిన వనరులు చారిత్రాత్మక కట్టడాలు, మనకు చాలా ఉన్నాయి. వాటిని పూర్తి స్థాయిలో యుటిలైజేషన్ చేసుకోలేకపోవడం వల్ల అనుకున్న స్థాయిలో అభివృద్ధి సాధించలేదు. ఈ మధ్య కాలంలో ప్రత్యేక సర్క్యూట్‌ను ఏర్పాటుచేసి, అనంతపురం, కడప, తిరుపతి, కర్నూలు, రాయల సీమలో ఒక ప్యాకేజి క్రింద ఏర్పాటు చేసి, పర్యాటకులు సందర్శించడానికి అనువుగా వున్న ప్రాంతాలను అభివృద్ధి చేయడానికి జిల్లా స్థాయిలో జిల్లా కలెక్టరు ఆధ్వర్యంలో ఒక కమిటీ వేయడం జరిగింది. వారిని రిపోర్టు ఇవ్వమని అన్నాము. పరతి జిల్లాకుమొదటి విడతగా రూ. 15 లక్షలు ఇవ్వడం జరిగింది. వీటిని ఖర్చు పెట్టిన తరువాత మరల ఇవ్వటానికి కూడా ఎలకేషన్ చేయడం జరిగింది. ఆ ప్యాకేజిలో ఈ ప్రాంతాలను అభివృద్ధి చేయటానికి అన్ని చర్యలు చేపట్టడం జరుగుతుందని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ గద్దె బాబూరావు:- అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలోని పర్యాటక కేంద్రాల నుండి వస్తున్న ఆదాయంకన్నా తక్కువగా ఉన్న విషయం నిజమేనా? అంటే అవునండీ అన్నారు. ఈ ఆదాయాన్ని పెంచటానికి సింహాచలం, అన్నవరం, కోటప్పకొండ మొదలైన పిల్‌గ్రిమ్ సెంటర్స్‌ను విశాఖపట్నంలోని కైలాసగిరి, కోటప్పకొండలో టూరిజమ్ డెవలప్ చేసినట్లయితే అక్కడికి వచ్చిన భక్తులు అందరూ టూరిజమ్ సెంటర్సుకు వస్తారు. దాని వల్ల ఆదాయం పెరుగుతుంది. ఆంధ్రప్రదేశ్‌ను ప్రపంచ వ్యాప్తంగా పర్యాటక కేంద్రంగా చేయాలనే ప్రతిపాదన ఉందా? ఉంటే అది ఎంతవరకు వచ్చింది. ఎప్పటిలోగా చేస్తారు? రాజమండ్రి నుండి భద్రాచలం వరకు మనకు లాంచి సర్వీసు ఉంది. మధ్యలో లంకలు ఉన్నాయి. వాటిని పర్యాటక కేంద్రాలుగా ఏర్పాటు చేస్తే, వాటి నుండి తప్పనిసరిగా మనకు ఆదాయం వస్తుంది. ఆ విధంగా చర్యలు తీసుకొని అభివృద్ధి చేస్తారా? పర్యాటకులను ఆకర్షించ టానికి కొత్తగా ప్రతిపాదనలు ఏమైనా పెట్టారా? పెడితే అవి ఏమిటి?

శ్రీ జి. నగేష్:- రాష్ట్రంలో పర్యాటకరంగాన్ని అభివృద్ధి పరచడానికి కొన్ని బోర్డులు వేయడం జరిగింది. అలాగే జిల్లా స్థాయిలో పర్యాటక రంగాన్ని త్వరితగతిన అభివృద్ధి పరచ టానికి కూడా ఏమైనా బోర్డులు వేసారా? వేస్తే వాటి యొక్క నిర్మాణం ఏ విధముగా ఉంది? జిల్లా స్థాయిలో ఉన్న పర్యాటక కేంద్రములను ఎంపిక చేసే విధానము ఏమిటి?

అదిలాబాదు జిల్లా బోర్డుకు కేటాయించిన మొత్తం ఎంత? ఆ జిల్లాలో చారిత్రకమైన కట్టడాలతోపాటు, వివిధ పర్యాటక కేంద్రాలున్నాయి. బాసర, కుంటాల జలపాతం, నిర్మల్ లాంటి వాటిని పరిగణనలోనికి తీసుకుంటారా? అని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఇ. పెద్దిరెడ్డి:- ఈ రాష్ట్రంలో పర్యాటక రంగాన్ని అభివృద్ధి చేయటానికి ప్రభుత్వపరంగా, శాఖాపరంగా ఎలాంటి చర్యలు చేపడుతున్నారని గద్దె బాబురావుగారు, నగేష్‌గారు అడిగారు. అంతర్జాతీయ ప్రఖ్యాతిని సాధించటానికి మీరు చేపట్టిన చర్యలు ఏమిటని గద్దె బాబురావుగారు అడిగారు. పర్యాటక రంగానికి ఎంతో ప్రాముఖ్యత ఉన్న విషయం ప్రపంచమంతా గుర్తించింది. అలాగే భారతదేశంలో ఉన్న ప్రభుత్వాలు కూడా గుర్తిస్తున్నాయి. కేరళ, రాజస్థాన్‌లాంటి రాష్ట్రాలు మనకంటే అగ్రగామిగా ముందుకు వెళుతున్నాయి. ఆ విధంగా ముందుకు వెళ్లాలన్న ఆలోచనతో ముఖ్యమంత్రిగారు మూడు, నాలుగు సంవత్సరాల నుంచి వినూత్నమైన కార్యక్రమాలను చేపట్టడంలో భాగంగా రాష్ట్ర స్థాయిలో ముఖ్యమంత్రిగారి అధ్యక్షతన స్టేట్ టూరిజమ్ ప్రమోషన్ బోర్డును కాన్‌స్టిట్యూట్ చేయడం జరిగింది. చీఫ్ సెక్రటరీగారి అధ్యక్షతన స్టేట్ టూరిజమ్ ప్రమోషన్ కౌన్సిల్‌ను ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. జిల్లా కలెక్టరు ఆధ్వర్యంలో డిస్ట్రిక్ట్ టూరిజమ్ కౌన్సిల్‌ను ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. జిల్లా స్థాయిలో పర్యాటకులు ఎక్కడ ఎక్కువగా రావడానికి అవకాశం ఉందో, అక్కడ ఉన్న వనరులను అభివృద్ధిపరచడానికి, కనీస సౌకర్యాలు చేపట్టడానికి జిల్లా కలెక్టర్లను ఆ మేరకు ఆదేశించడం జరిగింది. ప్రతి జిల్లాకు కోటి రూపాయలవరకు ఖర్చు పెట్టుకోవడానికి అవకాశం ఉంది. ఆ విధంగా కొన్ని జిల్లాలలో ఇన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చర్‌ను బిల్డ్‌అప్ చేసుకొని పర్యాటకుల సౌకర్యాలు కల్పించిన సందర్భాలు ఉన్నాయి. ఇంకా చాలా జిల్లాలలో ఈ పథకాలను చేపట్టవలసిన అవసరం ఉంది. వరల్డ్ టూరిజమ్ ఆర్గనైజేషన్ వారు ఒక ఏజెన్సీని ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. ఎక్కడైతే వయబిలిటీ ఉన్న ప్రాజెక్ట్స్ ఉన్నాయో ఆ ప్రాజెక్టులను ప్రయివేటు ఇన్‌వెస్టర్సును ఆకర్షించే విధముగా ఇన్‌వెస్టర్స్ ద్వారా ఇన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చర్‌ను బిల్డప్ చేసుకొని ఇంప్రూవ్ చేయాలని కొన్ని ప్రాంతాలను గుర్తించారు. హైదరాబాదు, విశాఖపట్టణం, తిరుపతి, నాగార్జునసాగర్, వరంగల్‌లాంటి ప్రాంతాలను పర్యాటక కేంద్రాలుగా గుర్తించడం జరిగింది. ఫేజ్డ్ మ్యానర్‌లో వాటి అభివృద్ధి చేపడతారు. దానిలో భాగంగా బుద్ధ పూర్ణిమ ప్రాజెక్ట్‌ను ఐడెంటిఫై చేసి, దానిని అడ్వర్టయిజ్ చేయడం జరిగింది. దానికి మంచి స్పందన వచ్చింది. ప్రయివేటు ఇన్‌వెస్టర్సు, ఇంటర్నేషనల్ ఇన్‌వెస్టర్సు డబ్బులు ఖర్చు పెట్టి ఇక్కడ ప్రాజెక్టు చేయడానికి చొరవ చూపిస్తున్నారు. ఆ విధంగా ప్రయోజనం కలిగించే పరిస్థితులు కనిపిస్తున్నాయి. నగేష్‌గారు జిల్లా కమిటీల స్వరూపం ఏ విధంగా ఉందని అడిగారు. జిల్లా కలెక్టరు అధ్యక్షతన కమిటీ ఉంటుంది. నలుగురు అఫిషియల్సు, ముగ్గురు నాన్-అఫిషియల్సు ఉంటారు. అవసరమైతే ముగ్గురు టెక్నోక్రాట్సును కో-ఆప్ట్ చేసుకోవటానికి కలెక్టరుకు అధికారం ఉంది. గుంటూరు, పశ్చిమగోదావరి, మెదక్, కర్నూల్, కరీంనగర్, వరంగల్, నెల్లూరు జిల్లాలలో కమిటీలు కాన్‌స్టిట్యూట్ చేయడం జరిగింది. ఇతర జిల్లాలలో కూడా కమిటీలు కాన్‌స్టిట్యూట్ చేయవలసి ఉంది. అదిలాబాద్‌కు సంబంధించి రూ. 23 లక్షలు ఇంతవరకు ఇవ్వడం జరిగిందని గౌరవ సభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను.

శ్రీ చల్లా రామకృష్ణారెడ్డి:- అధ్యక్షా, దేశ, విదేశ యాత్రికులను ఆకర్షించడానికి పర్యాటక కేంద్రాలను అభివృద్ధిపరచాలనే ఉద్దేశ్యముతో మిలీనియమ్ టూరిస్టు ప్రాజెక్టును రూపొందించామని చెప్పారు. అది జనవరి 1వ తేదీన రాష్ట్ర పర్యాటక అభివృద్ధి బోర్డు సమావేశములో స్వయముగా ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రకటించారు. ఈ ప్రాజెక్టులో మన రాష్ట్రంలోని ఏ ఏ ప్రాంతాలను గుర్తించారు. దీనికోసం ఎంత ఖర్చు పెడుతున్నారు. రాయలసీమలోని టూరిస్టు కేంద్రాలను, అందులో నా నియోజకవర్గంలో ప్రపంచంలోనే

9·20 ఉ· అరుదైన బెలూన్ గుహలున్నాయి. ఆ బెలూన్ గుహలను కూడా ఈ ప్యాకేజీలో చేర్చారా లేదో స్పష్టంగా చెప్పాలని మీ ద్వారా-మంత్రిగార్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఇ. పెద్దిరెడ్డి:- మేడమ్ స్పీకర్, మిలినియం సెలబ్రేషన్ సందర్భంగా మిలినియం ప్రాజెక్టును గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రకటించారు. ఇంతకు ముందు ప్రధానంగా హైదరాబాదు, తిరుపతి, విశాఖపట్టణం, నాగార్జునసాగర్ కేంద్రాలను ఎంపిక చేసుకొన్నాం. మొదటి విడతగా బుద్ధ పూర్ణిమ ప్రాజెక్టులో వున్నటువంటి 18 ప్రాజెక్టులను అడ్వర్‌టైజ్ చేయడం జరిగింది. ఆ ప్రాజెక్టులన్నింటికీ మేము ఊహించిన దానికంటే ఎక్కువగా స్పందన కనిపిస్తోంది. రెండు, మూడు నెలలలో ఆ ప్రాజెక్టులన్నింటినీ ఫైనలైజ్ చేసి వర్క్సను గ్రౌండ్ చేసే స్థాయిలో ముందుకుపోతున్నామని మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. ఆ తరువాత తిరుపతిగాని, విశాఖపట్టణంగాని – ఆ ప్రాంతాలలో కూడా ప్రాజెక్టులనన్నింటినీ పబ్లిసైజ్ చసి ప్రైవేటు ఇన్వెస్ట్‌మెంట్‌ద్వారా కార్పొరేషన్ మరియు ప్రభుత్వ జాయింట్ వెంచర్స్‌గా వీలైనన్ని ఎక్కువ ప్రాజెక్టులను చేపట్టాలని అనుకొంటున్నాం. ఆ విధంగా మంచి స్పందన వస్తున్నది. ఇక వారి నియోజక వర్గంలో వున్న గుహల గురించి చెప్పారు ప్రకృతి ఇచ్చిన ఎన్నో వనరులు మనకు ఉన్నాయి. అయితే వాటన్నింటిని కూడా మనం వెంటనే ఉపయోగించుకోలేకపోతున్నాం. ఇప్పుడు వాటన్నింటినీ ఒకదానికి తరువాత మరొకటి ఉపయోగించుకోవలసిన అవసరం ఉంది. అయితే ఒకేసారి అన్నింటినీ ప్రభుత్వపరంగా చేయడం సాధ్యం కాదు. కనీస సౌకర్యాలు కల్పిస్తూనే ప్రైవేటు ఇన్వెస్టర్స్ ద్వారా ప్రమోట్ చేస్తూ, ప్రభుత్వం కూడా వీలైనన్ని ఎక్కువ ప్రాజెక్టులను చేపట్టి పర్యాటక రంగాన్ని అభివృద్ధి చేసుకోవాలి. పర్యాటక రంగం అభివృద్ధి అయినప్పుడే ఎకానమీ బిల్డప్ అవుతుంది. ఎంప్లాయ్‌మెంట్ జనరేషన్ కూడా అవుతుందని ప్రభుత్వం విశ్వసిస్తున్నది. మన దగ్గర ఈ రోజున వున్న ఇన్‌కం అంతా దేవాదాయ శాఖ ద్వారా వస్తున్నదే. తిరుపతిగాని, అన్నవరంగాని, సింహాచలంగాని – ఇలాంటి దేవాలయాలనుంచి ఆదాయం వస్తున్నది. గౌరవ సభ్యులకు తెలుసు, సింహాచలానికి విశాఖపట్టణం నుండి డైరెక్టుగా రోప్ వే గాని లేదా నేషనల్ హై వే నుంచి నేరుగా వెళ్ళడానికి రహదారి వేయవచ్చు. 15, 20 కిలో మీటర్ల దూరాన్ని తగ్గించడానికి నేషనల్ హై వే నుంచి రహదారి నిర్మాణం జరుగుతున్నది. ఆ విధంగా ప్రతి దగ్గర కూడా వీలైనంత ఇన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చర్‌ను బిల్డప్ చేసి పర్యాటకులను ఆకర్షించడానికి మేము ప్రయత్నం చేస్తున్నామని మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ చల్లా రామకృష్ణారెడ్డి:- మిలినియం టూరిస్టు ప్రాజెక్టు క్రింద రాయలసీమలో ఏ ప్రాంతాన్నయినా గుర్తించారా అని అడిగాను, జవాబు రాలేదు.

మేడమ్ స్పీకర్:- ఇచ్చారు ...

శ్రీ చల్లా రామకృష్ణారెడ్డి:- బెలూన్ గుహల గురించి జవాబు చెప్పలేదు ...

శ్రీ ఇ. పెద్దిరెడ్డి:- తిరుపతి చిత్తూరు జిల్లాలో వస్తుంది. మిలినియం ప్రాజెక్టులో తిరుపతిని కూడా ఇంక్లూడ్ చేసుకొన్నాం. ఆ విధంగా ప్రాజెక్టు రిపోర్టులు తయారు అయినాయి. రెండు నెలల్లో వీటిని అడ్వర్‌టైజ్ చేయబోతున్నాం. ఆ రకంగా ఆ జోన్‌ను మేము ఇంక్లూడ్ చేసుకొన్నాం. బెలూన్ గుహలు మిలినియం ప్రాజెక్టు క్రింద రావు ....

శ్రీ చల్లా రామకృష్ణారెడ్డి:- వాటిని శాస్త్రవేత్తలు ఉపయోగపడే గుహలని చెప్పారు.

శ్రీ కె. అప్పన్నాయుడు (హరిశ్చంద్రాపురం):- అధ్యక్షా, జిల్లా కలక్టర్ల ఆధ్వర్యాన టూరిజం డెవలప్‌మెంట్ కమిటీలను వేశారు. ఇంతవరకు ఎన్ని జిల్లాలనుంచి ఎన్ని స్పాట్లను టూరిజం స్పాట్లుగా గుర్తించినట్లు ప్రభుత్వానికి నివేదికలు అందాయి? అదేవిధంగా శ్రీకాకుళం జిల్లాలోని శాలిహుండం, శ్రీముఖలింగం, అరసువెల్లి - వీటిని టూరిజం ప్రాంతాలుగా గుర్తించి గత సంవత్సరం డబ్బు కేటాయించారు. వాటికి ఎంత డబ్బు కేటాయించారు, ఆ పనులను ఎప్పుడు ప్రారంభిస్తారో చెప్పవలసిందిగా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జె.సి. దివాకర్‌రెడ్డి (తాడిపత్రి):- అధ్యక్షా, ఇప్పటికే ప్రభుత్వం చాలా టూరిస్టు కేంద్రాలను గుర్తించింది. అయితే వాటికి తగిన పబ్లిసిటీ ఇవ్వలేక టూరిస్టులను ఎట్రాక్ట్ చేయలేకపోతున్నాం. మనకంటే చిన్న రాష్ట్రమైన హర్యానా, పంజాబ్, పెద్ద రాష్ట్రమైన యు.పి.-ఇవన్నీ ఇండస్ట్రీ తరువాత పెద్ద స్థానాన్ని టూరిజం ఆక్యుపై చేసుకొనేట్లు ఏ రకంగా డెవలప్ చేసారో ప్రభుత్వానికి బాగా తెలుసు. అందువల్ల దీనిలోని లాభ నష్టాలను గురించి ఆలోచించకుండా టూరిస్టు కేంద్రాలుగా గుర్తించిన ప్రాంతాలకు రెగ్యులర్‌గా బస్సులను నడిపి ప్రోత్సహించకుండా చేస్తే బాగుంటుంది. వీటిలో ఒకటి, మీకు తెలుసు, అనంతపురంలో లేపాక్షి ఉంది. అక్కడ వున్నంత పెద్ద నంది ప్రపంచంలో ఎక్కడా లేదు. టూరిస్టులను ఎట్రాక్ట్ చేసే ప్లేస్ అది. అది బెంగుళూరుకు చాలా దగ్గరగా వుంది, పుట్టపర్తికి పోయే మార్గంలో ఉంది. దానికి ఇంత ఇంపార్టెన్స్ వున్నా టూరిస్టులను ఎట్రాక్ట్ చేయలేకపోతున్నాం. అక్కడ పేరుకు మాత్రమే ఒక బంగ్లా వుంది, దానికి వాచ్‌మెన్ లేడు, చూసేవాడు లేడు, అది ఒక భూత్ బంగ్లాగా తయారైంది. ఆ రకంగా కాకుండా అక్కడ లాభనష్టాలకు అతీతంగా సౌకర్యాలు ఏర్పాటుచేయడానికి సిద్ధంగా వున్నారా?

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి (మలక్‌పేట):- అధ్యక్షా, ఆ మధ్య సిటీలో ఎం.ఎల్.ఏ. లకు, ఎం.పి.లకు ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో టూరిజం పొటెన్షియాలిటీ విషయంలో స్లైడ్స్ వేసి

చాలా ప్రముఖులైన వారు ఎక్స్‌ప్లెయిన్ చేసారు. ఆ కార్యక్రమాన్ని ముందుకు తీసుకు వెళ్ళడానికి ఇక్కడ చర్చ కాకుండా ఇంతకుముందు ప్రభుత్వంలో కూడా రెవిన్యూ మంత్రిగా ఉన్న దేవేందర్ గౌడ్‌గారు కూడా కొన్ని స్పాట్స్‌ను డెవలప్ చేయాలని వాటి లిస్ట్‌ను ఎక్స్‌పర్ట్స్‌కు ఇచ్చారు. అయితే దానిలో కరప్షన్ వుంది, అది ఇది అని చెప్పడంతో మొత్తానికి ఆ కర్యాక్రమం వెనక్కుపోయింది. దానిని ముందుకు తీసుకువెళ్ళడానికి ఏం చేస్తున్నారు? ఇక్కడ డిస్కషన్ చేయడానికి సమయం లేదు కాబట్టి నా రిక్వెస్ట్ ఏమిటంటే ఈ రోజు అనేక ప్రాంతాలలో మంచినీరు లేకపోవడం వల్ల, సరైన ఫెసిలిటీస్ లేకపోవడం వల్ల వున్నటువంటి టూరిస్టుల సంఖ్య కూడా ప్రతి సంవత్సరం తగ్గిపోతున్నది. కాబట్టి వెంటనే కన్సల్టేటివ్ కమిటీని పిలిచి - అందులో వున్న సభ్యులనే కాకుండా టూరిజంపై ఇంటెరెస్ట్ వున్న సభ్యులను కూడా పిలిచి డిస్కస్ చేసి నెక్స్ట్ బడ్జెట్ సెషన్‌లోనైనా ఒక రిపోర్టు సబ్మిట్ గేసి ఫ్యూచర్ ప్లాన్స్‌కు మంత్రిగారు చొరవ తీసుకొంటారని ఆశిస్తున్నాను.

శ్రీ ఎస్. రాజయ్య (భద్రాచలం):- అధ్యక్షా, ఖమ్మం జిల్లాలోని గోదావరి లోయలో వున్న పాపికొండలు పర్యాటక కేంద్రంగా అభివృద్ధి అయ్యే అవకాశం ఉంది. అందుకు అధికారులు సర్వే చేస్తున్నారు. ఆ ప్రాంతాన్ని పర్యాటక కేంద్రంగా గుర్తిస్తున్నారా లేదా? అట్లాగే భద్రాచలం దేవాలయం తరువాత పర్ణశాల రెండవ కేంద్రంగా వుంది. పాపికొండలు తూర్పు గోదావరి, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలనుంచి మా జిల్లా సరిహద్దు వరకు వున్నాయి.

శ్రీ ఇ. పెద్దిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, అచ్చన్నాయుడుగారు చెప్పినట్లు శ్రీకాకుళం జిల్లాలోని పర్యాటక కేంద్రాలను అభివృద్ధి చేయడానికి 45 లక్షల రూపాయలు ఇవ్వడం జరిగింది. వారు చెప్పిన వాటన్నింటినీ మాస్టర్ ప్లాన్ తయారుచేసి జిల్లా కలక్టరుకు పంపించడం జరిగింది. కొన్ని పనులకు ప్రభుత్వం ఇప్పటికే మంజూరు ఇవ్వడం జరిగింది. ఇక లేపాక్షిని ప్రత్యేకంగా పర్యాటక కేంద్రంగా అభివృద్ధి చేయాలని దివాకర్ రెడ్డిగారు అడిగారు. అది మంచి పర్యాటక కేంద్రం, అయితే సరైన వనరులు లేకపోవడం వల్ల అభివృద్ధి కాలేదు. దానికి ఒక ప్రాజెక్టు రిపోర్టును తయారుచేస్తాం, తప్పకుండా లేపాక్షిని ఒక ప్రముఖమైన పర్యాటక కేంద్రంగా మార్చడానికి ప్రభుత్వం చర్యలు చేపడుతున్నదని గౌరవ సభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను ఇక ఇంద్రసేనారెడ్డిగారు చెప్పినట్లు ఈనాడు మనకు వున్న వనరులనన్నింటినీ సద్వినియోగపరచుకొని పరిశ్రమరంగం తరువాత పర్యాటక రంగానికి ప్రాముఖ్యత ఇవ్వాలనే ఆలోచన అందరూ ఆమోదించిందే. ఆ దిశలో అవసరమైన చోట్ల జిల్లా స్థాయిలో కన్సల్టేటివ్ కమిటీలను ఏర్పాటుచేయడం జరిగింది, ఇంటెరెస్ట్ వున్నవారిని జిల్లా స్థాయిలో కమిటీలలో ఇన్‌వాల్వ్ చేసి, అట్లాగే స్టేట్ లెవల్లో కూడా మంచి ఆలోచన చేసి ఎక్కడైనా ఇన్వెస్టర్స్ వుంటే సూచనలు ఇవ్వండి. లేదా ప్రభుత్వపరంగా ఫలానా దానిని చేపడితే లాభం వస్తుందని సలహాలు ఇస్తే మీ అందరి సలహాలను తీసుకొనేందుకు సిద్ధంగా వున్నాం. టూరిజం అనేది క్రియేటివిటీ, మనం ఎంత ఆలోచించినా ఇంకా ఆలోచించవలసి వుంటుంది. అడ్వాన్స్‌డ్ కంట్రీస్ కూడా ఎంతో అభివృద్ధి చెందడానికి పర్యాటక రంగంలో ప్రభుత్వం ప్రముఖ పాత్రవహించింది. దేశ జనాభా
9.30 ఉ. కంటే రెండు రెట్లు పర్యాటక కేంద్రాలను అభివృద్ధి చేయాలనుకున్నాము. గోవా, కేరళ దీనిలో చాలాముందుకు వెళుతున్నాయి. మన దగ్గర కూడా కొంతవరకు అభివృద్ధి అవుతున్నప్పటికి మనం ఆశించిన స్థాయిలో అభివృద్ధి కాలేదు. రానున్న రెండు, మూడు సంవత్సరాలలో తప్పకుండా మనం కూడా ఈ దేశంలోనే మొదటి స్థానంలో టూరిజమ్ సెంటర్ క్రింద హైదరాబాద్‌ను చేసే అవకాశం ఉంది.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి:- కన్సల్టేటివ్ కమిటీ వేసి చర్చ చేస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ ఇ. పెద్దిరెడ్డి:- ఇవాళ బుద్ధపూర్ణిమ ప్రాజెక్టు రిపోర్టు వచ్చిన తరువాతనే వాటినన్నిటిని అభివృద్ధి చేయడంకోసం చర్యలు తీసుకుంటాము. తిరుపతి రిపోర్టు కూడా సబ్‌మిట్ చేశారు. వాటిని కూడా అభివృద్ధి చేయబోతున్నాము. విశాఖపట్టణం, రిపోర్టు సబ్‌మిట్ చేసే పరిస్థితిలో ఉన్నారు. కొన్ని సబ్‌మిట్ చేశారు. వీటన్నిటికి కన్సాలిడేట్ చేసి రెండు లేదా మూడు నెలల్లో అభివృద్ధి చేయబోతున్నాము.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి:- కన్సల్టేటివ్ కమిటీ అంటే మంత్రిగారు తప్పుగా అర్థం చేసుకుంటున్నారు.

శ్రీ ఇ. పెద్దిరెడ్డి:- కన్సల్టేటివ్ కమిటీనా. అందుకనే నేను ఈ విషయాన్ని కమిటీ వరకే పరిమితం చేయదలుచుకోలేదు. ఈ టూరిజమ్‌ను ప్రమోట్ చేయడంలో 294 మంది గౌరవ సభ్యులను కన్సల్ట్ చేసి సలహాలు తీసుకోవడంలో ఎలాంటి నామోషీ నాకు లేదు. అలాంటి ఆలోచన ప్రభుత్వానికి లేదు. తప్పకుండా సభ్యులందరినీ కన్సల్ట్ చేసి ఆ ప్రాజెక్టులన్నీ కూడా టేకప్ చేయాలనే కృత నిశ్చయంతో ప్రభుత్వం ఉన్నది. ఏ రాష్ట్రాల కంటే తక్కువ కాకుండా ఎక్కువ మొత్తాలను బడ్జెట్‌లో ఎలకేట్ చేస్తున్న విషయాన్ని కూడా గౌరవ సభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను.

Sri K.R. Suresh Reddy:- Madam Speaker, the Hon'ble Minister, while replying, has brought to the notice of this august House that tourism is a focussed subject of the Government. Madam, through you I would like to know from the Hon'ble Minister, who has pointed out that in order to improve tourism they are trying to attract the foreign investors and also private investors, as to what are the proposals received during the last two years, from the foreign investors and private investors and also what is the quantum of funds involved in their investment in our State. భారతదేశంలో టూరిజమ్‌పై పెట్టుబడి పెడుతున్న విదేశీ ఇన్వెస్టర్స్‌లో మన రాష్ట్రం వాటా ఎంత? గత రెండు సంవత్సరాల నుంచీ ఆకర్షితులై మన రాష్ట్రానికి వచ్చిన విదేశీ పర్యాటకులు ఎంతమంది? అది జాతీయ యావరేజ్‌తో మన యావరేజ్ ఎంత ఉన్నది? టూరిజమ్‌ను ఫోకస్‌లో తీసుకువస్తామని ఒకవైపు చెబుతూ మరొకవైపు టూరిజమ్ ఫెసిలిటీస్ డ్రింకింగ్ వాటర్ ఇస్తాము లేకుంటే టాయిలెట్ ఫెసిలిటీస్ క్రియేట్ చేస్తామని మాట చెప్పారు. అలాకాకుండా టూరిజం ఫెసిలిటీస్ అంటే డ్రింకింగ్ వాటర్ మరియు టాయిలెట్ ఫెసిలిటీస్ కావు. ఇంప్రూవ్ చేయడం కొరకు ఏమి చేస్తున్నారు? హైదరాబాదు హైటెక్ సిటీ ఫోకస్‌లో వున్నది కాబట్టి హైటెక్ సిటీని కూడా టూరిజం సెంటర్‌గా మార్చే దానికి అవకాశాలు వున్నాయా? గ్రామాలనుంచి కూడా చాలామంది హైటెక్ సిటీని చూడాలనుకుంటున్నారు. ఇలాంటి పరిస్థితులలో హైటెక్ సిటీ అవతల కూడా ఏదయినా టాయిలెట్, మరియు డ్రింకింగ్ వాటర్ ఫెసిలిటీ క్రియేట్ చేస్తారా? తెలంగాణా ప్రాంతంలో టూరిజం ఫెసిలిటీస్ అభివృద్ధి విషయంలో మంత్రిగారు

ఎక్కువగా చెప్పలేదు. తెలంగాణా ప్రాంతంలో అన్నిటికంటే పెద్ద ప్రాజెక్టు శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టు. ఆ ప్రాజెక్టును టూరిజం సెంటర్‌గా మార్చడానికి ఏదయినా ప్రతిపాదనలు వున్నాయా?

శ్రీ జి. బుచ్చయ్యచౌదరి (రాజమండ్రి):– అధ్యక్షా, చలనచిత్ర రంగంలో తీసే సినిమాలలో ఔట్‌డోర్‌లో తీసే వాటిలో దాదాపుగా సగం శాతం రాజమండ్రి చుట్టుప్రక్కల తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో తీస్తున్న విషయం మంత్రిగారి దృష్టిలో వుందని నేను అనుకుంటున్నాను. అక్కడ సుందరమైన ప్రకృతి దృశ్యాలు ఎన్నో వున్నాయి ఇప్పుడే మిత్రులు చెప్పినట్లుగా రాజమండ్రి దగ్గరనుంచి తాటిబండ్లవరకు, అదే విధంగా ధవళేశ్వరం బ్యారేజ్ దగ్గర 79 ఎకరాల పిచ్చుకలలంక వున్నది. దాదాపుగా మన బృందావన గార్డెన్స్‌ను తలపించేలాగా ఇక్కడ కూడా డెవలప్ చేస్తే యాత్రికులను ఆకర్షించే అవకాశం వున్నది. దానిని అభివృద్ధి చేయడానికి ఎలాంటి చర్యలు తీసుకుంటారు? రాజమండ్రి కేంద్రంగా అన్నవరం వీటన్నిటిని లింక్ చేస్తూ ప్యాకేజ్ టూర్స్ ఎరేంజ్ చేసే దానికి ఏమయినా అవకాశం వున్నదా? కనీస వసతులు ఏర్పాటు చేయడానికి ఎలాంటి చర్యలు తీసుకుంటారు? ఈ ఫెసిలిటీస్‌లో భాగంగా హైవేస్ మీద మోటెల్ నిర్మాణం చేయవలసిన అవసరం వున్నది. హర్యానాలో కానీ, యూరోపియన్ కంట్రీస్‌లో వుండే విధంగా మోటెల్స్ పెట్టడానికి ఎలాంటి చర్యలు తీసుకుంటారు?

శ్రీ ఇ. పెద్దిరెడ్డి:– మేడం స్పీకర్ చాలా పెద్ద క్వశ్చన్. 304 క్రింద వచ్చినట్లయితే సవివరంగా రెండు గంటలు చర్చ చేసుకునే అవకాశం వున్న సబ్జెక్ట్ ఇది. మొత్తానికంతా ఆన్సర్ చేయలేకపోయినా క్లుప్తంగా చెప్పడానికి ప్రయత్నం చేస్తాను గౌరవ సభ్యులు పెద్దలు సురేష్‌రెడ్డిగారు హైటెక్ సిటీ మరియు శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టు ఇలాంటివి ఎన్నో తెలంగాణాలో వున్నాయని, టూరిజం సెంటర్స్‌గా ప్రమోట్ చేయవలసిన అవసరం వున్నదని చెప్పారు. హైదరాబాద్, వరంగల్ తెలంగాణాలోనే వున్నది. వేములవాడ అలాంటి ప్రాంతాలన్నీ టూరిజం కేంద్రాల క్రింద అభివృద్ధి చేయడానికి చర్యలు చేపడుతున్నాము. విదేశీ పర్యాటకులు ఈ రాష్ట్రానికి సంవత్సరానికి ఎంతమంది వస్తున్నారని అడిగారు. ఈ సంవత్సరం లెక్కల ప్రకారం 1,33,000 మంది వచ్చారు. భవిష్యత్తులో ఇంకా పెంచాలని అనుకుంటున్నాము. మనకు ఇంటర్నేషనల్ కనెక్టివిటీ ప్రాబ్లంగా వున్నది. అదే గాకుండా దేశంలోని పర్యాటకులు 4 కోట్ల 90 లక్షల మంది వరకు రాష్ట్రానికి వస్తున్నారు. ఇంటర్ స్టేట్ టూరిజాన్ని ప్రమోట్ చేసుకునే ప్రయత్నంలో వున్నాము. ఇతర రాష్ట్రాలతో పోల్చుకున్నప్పుడు మనం నాల్గవ స్థానంలో వున్నాము మొదటి స్థానంలో వుండడం కొరకు ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. దానికి కావలసిన కనీస వసతులను బిల్డప్ చేస్తున్నాము. బుచ్చయ్యచౌదరిగారు చెప్పినట్లుగా పిచ్చుకలలంక కానీ, హోప్‌ఐలాండ్ అలాగే భవాడేలంక కూడ ఎంతో పవిత్రమైన పర్యాటక కేంద్రాలుగా అభివృద్ధి చేసుకునే అవకాశం వున్నది. అక్కడ కొంత ఇన్షియేట్ చేశాము. వారి నాయకత్వంలో కొంత పనులు కూడా చేపట్టబడ్డాయి. దానిని ఇంకా పెద్ద ఎత్తున ప్రమోట్ చేయాలని అనుకుంటున్నాము. నేషనల్ హైవేస్ అన్నిటిలో కూడా ఒక స్టాండర్డ్ మోటెల్స్‌ను, రెస్ట్ రూమ్స్‌ను ఏర్పాటు చేయాలనే ఆలోచన వున్నది. ఆ ప్రణాళికను రూపొందించడం జరుగుతూ వున్నదని గౌరవ సభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను.

మేడమ్ స్పీకర్:- ప్రశ్న నెం. 2 (411)ను సభ్యుడి అభ్యర్థన మేరకు వాయిదా వేస్తున్నాను.

శ్రీ డి. నాగేందర్:- అధ్యక్షా....

మేడమ్ స్పీకర్:- ఇప్పటికే గం. 9.30 నిముషములు అయిపోయింది. ఇంకా మొదటి క్వశ్చన్‌లోనే వున్నాము.

శ్రీ డి. నాగేందర్:- హైదరాబాద్ సిటీ వన్ ఆఫ్ ద టూరిస్ట్ కేంద్రం. దానిని ఇంప్రూవ్ చేయడానికి డబ్బులు లేవని చెబుతూనే ఇలా కోట్లాది రూపాయలు వెచ్చించి క్యాలెండర్స్‌ను ప్రింట్ చేయడం కోసం దుర్వినియోగం చేస్తున్నారు.

(క్యాలెండర్స్ చూపెట్టడం జరిగింది)

డా. పి. శంకరరావు (షాద్‌నగర్):- కేవలం పబ్లిసిటీయే. పని కావడం లేదు. పని చేసే ఉద్దేశ్యం ఈ ప్రభుత్వానికి వున్నదా, లేదా?

మేడమ్ స్పీకర్:- నేను పర్మిషన్ ఇవ్వలేదు. క్వశ్చన్ నెం. 3 (266) మినిస్టర్ ఫర్ హోమ్.

కొత్త అగ్నిమాపక కేంద్రాల మంజూరు

3-

*266- సర్వశ్రీ ఎన్. ఆంజనేయులు, గద్దె బాబురావు, సి. ముత్యంరెడ్డి, శీతం శెట్టి వెంకటేశ్వరరావు, టి. త్రిమూర్తులు (రామచంద్రాపురం), ఎ.వి. సూర్యనారాయణ రాజు, పి. రఘునాధరెడ్డి, డి. ఉమామహేశ్వరరావు, శ్రీమతి పి. వరలక్ష్మి:- హోం, అగ్నిమాపక సేవల శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) రాష్ట్రంలో కొత్తగా అగ్నిమాపక కేంద్రాలను మంజూరు చేయాలనే ప్రతిపాదన ఏదైనా కలదా;

(ఆ) సమగ్ర గిరిజనాభివృద్ధి సంస్థ పరిధిలో ప్రస్తుతమున్న అగ్నిమాపక కేంద్రాలెన్ని?

హోం మరియు అగ్నిమాపక సేవల శాఖామంత్రి (శ్రీ టి. దేవేందర్‌గౌడ్):- (అ) లేదండి.

(ఆ) సమగ్ర గిరిజనాభివృద్ధి ఏజెన్సీ పరిధులలో 8 అగ్నిమాపక కేంద్రాలున్నాయి.

9.30 ఉ.

శ్రీ ఎన్. ఆంజనేయులు:- అధ్యక్షా, కొత్తగా అగ్నిమాపక కేంద్రాలను మంజూరు చేసే ప్రతిపాదన లేదని గౌరవ మంత్రివర్యులు చెప్పారు. ప్రతి సంవత్సరం రాష్ట్రంలో వందలాది అగ్ని ప్రమాదాలు జరిగి కోట్లాది రూపాయల నష్టం జరుగుతూ వున్నది. నిజామాబాద్ జిల్లాలో గాంధారి లాంటి గిరిజన ప్రాంతాలు ఎన్నో

వున్నాయి. 30, 40 కిలోమీటర్ల దూరం లోపల కూడా ఏలాంటి అగ్నిమాపక కేంద్రాలు లేవు. దయచేసి అలాంటి గిరిజన ప్రాంతాలలో పర్మనెంట్‌గా కాకున్నా తాత్కాలికంగా అయినా అగ్నిమాపక కేంద్రాలను ఏర్పాటుచేసే ప్రతిపాదనలు వున్నాయా? వారు గుడిసెలలో నివశిస్తున్నందున అగ్ని ప్రమాదాలు ఎక్కువగా జరుగుతూ వుంటాయి. అలాంటి ప్రతి పాదనలు లేకపోతే కనీసం సీజనల్‌గా అయినా అగ్నిమాపక కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి. దేవేందర్‌గౌడ్:– మేడమ్ స్పీకర్ గత సంవత్సరం కొత్తగా 28 స్టేషన్స్ ఇవ్వడం జరిగింది. దానిలో మూడు స్టేషన్స్ ఏజెన్సీ ఏరియాలో అందులో ఒకటి ఆదిలాబాదు డిస్ట్రిక్ట్‌లోని ఉట్నూరు గ్రామంలో ఇంకొకటి ఈస్ట్‌గోదావరి డిస్ట్రిక్ట్‌లోని రంపచోడవరంలో మరొకటి విజయనగరంలోని గుమ్మలక్ష్మీపురంలో ఈ విధంగా యివ్వడం జరిగింది. మాకున్న 230 గాకుండా అదనంగా ఇవన్నీ ఇచ్చామని తెలియచేస్తున్నాను. టెంపరరీగా పెట్టమని వారు అడుగుతున్నారు. ప్రయత్నిస్తాము. ఎంతవరకు సాధ్యం అవుతుందనేది చూస్తాము.

శ్రీ ఎ.వి. సూర్యనారాయణరాజు:– అధ్యక్షా, తూర్పుగోదావరి జిల్లా మలిక పురంలో కొత్తగా అగ్నిమాపక కేంద్రం మంజూరుకు ఏమయినా ప్రతిపాదనలు మంత్రిగారి దగ్గర వున్నాయా? లేకపోతే తూర్పుగోదావరి జిల్లా మొత్తం మీద మంజూరు కావలసిన అగ్నిమాపక కేంద్రాలు ఏవేవి వున్నాయి?

9.40 ఉ. శ్రీ శీతంశెట్టి వెంకటేశ్వరరావు:– మేడమ్, గతంలో అగ్ని మాపక కేంద్రాలు కావాలని అడిగాము. అప్పుడు 110 కేంద్రాలు శాంక్షన్ చేస్తామని సభలో హామీ ఇచ్చారు. అయితే కొన్ని మాత్రమే మంజూరు చేశారని చెబుతున్నారు. ఏజెన్సీ ఏరియాలో ఎనిమిది అగ్నిమాపక కేంద్రాలు మంజూరు చేశామని అన్నారు. ఆ ఎనిమిది కూడా ఇంతవరకు ఓపెన్ కాలేదు. నా కాన్‌స్టిట్యుయన్సీ రంపచోడవరంకు 60, 70 కి.మీ. దూరంలో అగ్నిమాపక కేంద్రం ఉంది. మంజూరు చేశామని అన్నారు కాని ఇంత వరకు ప్రారంభించ లేదు. కొన్ని కండిషన్స్ పెట్టారు. ఆ కండిషన్స్ ఏజెన్సీ ప్రాంతంలో వారికి వర్తించవు కాబట్టి ఆ కండిషన్స్‌ను సడలించి అక్కడ అగ్నిమాపక కేంద్రాన్ని త్వరలో ప్రారంభించాలని తమరిద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి. దేవేందర్‌గౌడ్:– ఏజెన్సీ ప్రాంతంలోని వారికి ప్రాధాన్యత ఇచ్చాము. అయితే కొన్ని కండిషన్స్ ఉన్నాయి. పబ్లిక్ కంట్రిబ్యూషన్, రెండు ఎకరాల స్థలం ఉండాలి. శాసనసభ్యులు తెలియచేసినట్లుగా ట్రైబల్ ఏరియా కనుక అక్కడ కంట్రిబ్యూషన్ ఏ విధంగా చేస్తే బాగుంటుందో ఆలోచన చేయాలి. అదర్‌వైజ్ కంట్రిబ్యూషన్ ఈజ్ మస్ట్ ఫర్ దిస్ న్యూ ఫైర్ స్టేషన్.

శ్రీ డి. ఉమా వెంకటేశ్వరరావు:– రాష్ట్రవ్యాప్తంగా క్లీన్ అండ్ గ్రీన్ సందర్భంలో కొన్ని లక్షలాది మొక్కలు నాటడం జరిగింది. రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ఉన్న అగ్నిమాపక కేంద్రాలకు పని రాకూడదని అందరు సభ్యులమూ కోరుకుంటున్నాము. వారిని ఖాళీగా ఉంచే బదులు గవర్నమెంట్ దగ్గర ఏదయినా ప్రతిపాదన ఉన్నదా? క్లీన్ అండ్ గ్రీన్ క్రింద

నాటిన మొక్కలు చనిపోకుండా కాపాడవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద, అధికారుల మీద, నాయకుల అందరి మీద ఉంది. కొత్తగా కృష్ణా జిల్లాలో ఏవయినా అగ్నిమాపక కేంద్రాలకు అనుమతినిచ్చారా? మా నందిగామా నియోజకవర్గంలో చందనపాడులో ఒక కేంద్రం కావాలని కోరుతున్నాము.

శ్రీ గద్దె బాబూరావు:— అధ్యక్షా, ఈ మధ్యన కొత్తగా అగ్నిమాపక కేంద్రాలు పెట్టడానికి అనుమతిని ఇస్తూ ఒక జి.ఓ. ఇచ్చారు. దానిలో చీపురుపల్లి నియోజకవర్గంలో గొందూరులో కావాలని కోరితే చీపురుపల్లి అని పడింది. ఆల్‌రెడీ చీపురు పల్లిలో ఉంది. దానిని గొందూరుగా మార్చమని జి.ఓ. లో పొరపాటు పడిందని చెప్పడం జరిగింది. అయినా అది ఇంతవరకూ మార్చలేదు. టోటల్‌గా ఈ అగ్నిమాపక కేంద్రాలలో కొత్త వెహికల్స్ కావాలి. పాత వెహికల్స్ బెడ్‌ఫోర్డ్ ఉన్నాయి. ఎక్కడో నిప్పు అంటుకుంటుందని ఫోన్ వస్తే ఇవి స్టార్ట్ అయి వెళ్ళేలోగా అక్కడ పనిపూర్తి అయిపోతున్నది. పాత వెహికల్స్ స్థానంలో కొత్త వాటిని ఎప్పుడు మారుస్తారు?

డా. జి. విజయరామారావు:— మేడమ్, మంత్రిగారు వారి రిప్లయిలో బొమ్మ లక్ష్మీపురం, విజయనగరం జిల్లాలో అగ్నిమాపక కేంద్రం మంజూరయిందని చెప్పారు. కాని అది పూర్తిగా గిరిజన ప్రాంతం. పైగా ఆ మండలం గత మూడు సంవత్సరాలుగా కరువు ప్రాంతంగా ప్రకటితమై ఉంది. అక్కడ ఎం.ఆర్.ఓ. గారు రెండు ఎకరాల సైటు ఇచ్చారు. కాని పబ్లిక్ కంట్రిబ్యూషన్ రూ. 50 వేలు కట్టాలి. కట్టలేరు కనుక దానిని మాఫీ చేసి త్వరలో ప్రారంభించేట్లుగా చేయాలని కోరుతున్నాను. ఎందుకంటే 31వ తేదీ లోగా డబ్బు కట్టకపోతే వాటిని అన్నిటిని క్యాన్సిల్ చేస్తామని చెప్పి వదంతి ఉంది. కాబట్టి పరిశీలన చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి. దేవేందర్‌గౌడ్:— గౌరవ శాసనసభ్యులు ఉమా మహేశ్వరరావుగారు క్లీన్ అండ్ గ్రీన్‌లో వెహికల్స్ వాడుతున్న మాట వాస్తవమా అన్నారు. క్లీన్ అండ్ గ్రీన్‌లో వాటరింగ్ కోసం ఫైర్ ఇంజన్స్ వాడుతున్నారు. అదే విధంగా వారికి వైర్‌లెస్ సెట్స్ ఇచ్చి ఎక్కడైనా ఫైర్ అయిందని మెసేజ్ వస్తే ఆ యొక్క మెసేజ్‌నిబట్టి వెళుతున్నారు. ఆ విధంగా కొన్ని ప్రాంతాలలో వాడుతున్నాము. అదే విధంగా వారి జిల్లా గురించి అడిగారు. సపరేట్‌గా లిస్టు ఇస్తాను, అని వారికి తెలియచేస్తున్నాను. అదే విధంగా బాబూరావుగారు చీపురుపల్లి గురించి చెప్పారు. గొందూరుగా మార్చమని చెప్పారు. ఇమీడియట్‌గా జీ.ఓ.ని మార్చమని తప్పనిసరిగా చేయమని చెబుతాను. కొత్త వెహికల్స్ కావాలని అడిగారు. గ్రాడ్యుయల్‌గా కొన్ని రీప్లేస్ చేస్తున్నాము. ఆ విధంగా మిగతా వాటిని అన్నిటిని రీప్లేస్ చేయడం జరుగుతుందని కూడా తెలియచేస్తున్నాను. విజయరామారావుగారు ట్రైబల్ ఏరియా కంట్రిబ్యూషన్ గురించి చెప్పారు. నేను ఇంతకుముందే చెప్పాను. కామన్‌గా ఉన్న నార్మల్ ఏరియాస్‌లో రూ. 50 వేలు కంపల్సరీగా కట్టాలి. టికాడ్ ఇటీజ్ ట్రైబల్ ఏరియాలో కంట్రిబ్యూషన్ ఎలా ఉండాలో తప్పనిసరిగా ఆలోచన చేస్తాము.

శ్రీ కె. అచ్చన్నాయుడు:— అధ్యక్షా, ఎప్పుడూ లేని విధంగా గత సంవత్సరం ఒక్కసారిగా 27 అగ్నిమాపక కేంద్రాలు రాష్ట్రంలో మంజూరు చేశారు. ప్రభుత్వానికి ధన్యవాదాలు తెలియచేస్తున్నాను. అదే విధంగా శ్రీకాకుళం జిల్లాలో రెండు మంజూరు

చేశారు. ఎచ్చెర్ల, నర్సన్నపేట ఇచ్చారు. ఎచ్చెర్లలో మీ చేతుల మీదుగా ప్రారంభోత్సవం జరిగింది. నర్సన్నపేట ఇంతవరకు ప్రారంభోత్సవం జరగలేదు. దానికి కారణాలు ఏమిటి? ఎప్పటిలోగా ప్రారంభిస్తున్నారో చెప్పవలసిందిగా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

డా. ఆర్. రవీంద్రనాథ్‌రెడ్డి (అలంపూర్):- అధ్యక్షా, అలంపూర్‌లో ఫైర్‌స్టేషన్ ఏర్పాటు చేయడానికి లాంగ్ పెండింగ్ కమిట్‌మెంట్ వుంది. గతంలో కోడెల శివప్రసాద రావుగారు హోం మినిస్టర్‌గా ఉన్నప్పుడు అది వారి కమిట్‌మెంట్. ఆ తరువాత ఎంతో మంది హోం మినిస్టర్లు మారారు. కాని అలంపూర్‌లో ఫైర్ స్టేషన్ ఏర్పాటు కాలేదు. కర్నూలు పక్కనే అలంపూర్ ఉంది కనుక ఫోన్ చేసి కర్నూలునుంచి తెప్పించుకుంటున్నారు. అయితే కర్నూలులో అదే టైంలో ఫైర్ యాక్సిడెంట్ అయితే దానికే ప్రాముఖ్యత ఇస్తున్నారు. అలంపూర్ రావడం లేదు. దానివల్ల ప్రతి సంవత్సరం కొన్ని లక్షల ఆస్థి నష్టం జరుగుతున్నది. సమయానికి అగ్ని నిరోధించాలంటే కష్టంగా ఉంది. ఇప్పటికైనా హోం మినిస్టర్‌గారు, ఎందుకంటే ఫైర్ సర్వీస్ కూడా వారికే ఉంది కాబట్టి, అలంపూర్‌ను ప్రత్యేక దృష్టితో చూసి పెండింగ్ కమిట్‌మెంట్ ఉంది కనుక వెంటనే శాంక్షన్ చేయాలని, పేపర్ మీద కాకుండా గ్రౌండ్ అయ్యేటట్లు చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను. అదే విధంగా అది ట్రైబల్ ఏరియా కాబట్టి పబ్లిక్ కంట్రిబ్యూషన్ రూ. 50 వేలు కట్టే పరిస్థితి లేదు కనుక అలంపూర్‌కు దానినుంచి రిలీఫ్ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎస్. నర్సింహయ్య:- అధ్యక్షా, తమరిద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని కోరేది నకిరేకల్ ఫైర్ స్టేషన్ మంజూరు అయింది. ప్రభుత్వం స్థలం ఇచ్చింది. దానికి కావలసిన ఫార్మాలిటీస్ అన్ని పూర్తి అయ్యాయి. భవన నిర్మాణం కోసం డబ్బు మంజూరు అయింది. పని ప్రారంభిస్తామని ఇప్పటివరకు ప్రారంభించలేదు. ఎప్పటిలోగా ప్రారంభిస్తారు? తెలియజేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఆర్. ప్రకాశ్‌రెడ్డి (నర్సంపేట):- అధ్యక్షా, ఏటూరు నాగారం ఐ.టి.డి.ఎ. పరిధిలో కొత్తగూడ మండలంలో ప్రతి సమ్మర్‌లో చుట్టూ అడవులు ఉండడంవల్ల గ్రామాలకు గ్రామాలు తగలబడిపోయిన సందర్భాలు చాలా వున్నాయి. కొత్తగూడం మండలం ప్రజలు, అక్కడ ఉన్న అధికారులు గవర్నమెంట్‌కు రిప్రజెంటేషన్ ఇవ్వడం జరిగింది. అక్కడ ఫైర్ స్టేషన్ ఏర్పాటు చేయవలసిన ఆవశ్యకత ఉందని చెప్పడం జరిగింది. దానిని గురించి మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. దయచేసి దానిని గురించి ఏమయినా ఆలోచిస్తారా?

(ఈ సమయంలో శ్రీ పి. జగన్‌మోహన్‌రావు వద్దనున్న సెల్ ఫోన్ మోగసాగింది)

మేడమ్ స్పీకర్:- ఆ సెల్ ఫోన్ ఇటు పంపించండి.

శ్రీ పి. జగన్‌మోహనరావు:- ఆపుచేశాను మేడమ్.

మేడమ్ స్పీకర్:- కాదు పంపించండి.

(శ్రీ పి. జగన్‌మోహన్‌రావు సెల్ ఫోన్ గా. సభాపతికి అందజేశారు)

శ్రీ టి. దేవేందర్‌గౌడ్:- మేడమ్, అచ్చన్నాయుడుగారు మాట్లాడుతూ నర్సన్నపేటలో ఉన్న ఫైర్ స్టేషన్ గురించి అడిగారు. నా వద్ద ఉన్న సమాచారం ప్రకారం కంట్రిబ్యూషన్ రాలేదని అన్నారు. బహుశా దాని కోసమే పెండింగ్‌లో ఉందని గౌరవ సభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను. ఒకవేళ కంట్రిబ్యూషన్ కట్టి ఉంటే వెరిఫై చేస్తాను. ఫార్మాలిటీస్ పూర్తి అయి ఉంటే ఇమీడియట్‌గా ఓపెన్ చేయమని చెబుతాను. అదే విధంగా రవీంద్రనాథ్ రెడ్డిగారు అలంపూర్ గురించి అడిగారు. ఎట్ ప్రెజెంట్ శాంక్షన్ కాలేదు. కొత్త స్టేషన్స్ 50 కావాలని మా దగ్గర రిప్రజెంటేషన్స్ ఉన్నాయి. 14 వరకు ఎలిజిబిలిటీ ఉన్నాయి. వీటి విషయంలో డిపార్టుమెంట్ వారు అశ్రద్ధ చేశారు. అలంపూర్ విషయం కూడ కనుక్కొని చెబుతాను.

అదే విధంగా నర్సింహయ్యగారు నకిరేకల్‌లో ఓపెన్ చేయవలసి ఉందని ఎందుకు ఓపెన్ చేయలేదని, మంజూరు అయింది; ఫార్మాలిటీస్ పూర్తి అయ్యాయి అంటున్నారు. నా దగ్గర సమాచారం ప్రకారం ల్యాండ్ అండ్ కంట్రిబ్యూషన్ రాలేదు. మరి ఆ విధంగా వచ్చి ఉంటే మాత్రం నేను తప్పనిసరిగా వెరిఫై చేస్తాను. వారి జిల్లాలో ఇంకో దానికి అక్కడ మాత్రం కంట్రిబ్యూషన్ రెడీగా ఉంది; అది ఓపెన్ చేయమని చెప్పాను. ప్రత్యేకంగా నకిరేకల్ గురించి కనుక్కుంటాను. ప్రకాశ్‌రెడ్డిగారు వాళ్ళ దగ్గర అడిగారు. ఇంతకు ముందు చెప్పినట్లు కొన్ని పెండింగ్‌లో ఉన్నాయి. డిపార్ట్‌మెంట్ వారు వారి దగ్గర ఉన్న గైడ్‌లైన్స్ ప్రకారం యాక్చ్యువల్‌గా అశ్రద్ధ చేస్తారు. ఆ విధంగా అశ్రద్ధ చేసినవి 14 ఉన్నాయి. 50 కొత్త స్టేషన్స్ గురించి రిక్వెస్ట్ పెండింగ్‌లో ఉంది. బహుశా అది కూడా ఇందులో ఉండి ఉండవచ్చు.

9.50 ఉ. శ్రీ పి. జగన్మోహనరావు:- అధ్యక్షా, బొబ్బిలి ఓల్డెస్ట్ ఫైర్ స్టేసన్. అక్కడి ఫైర్ ఇంజను కూడా చాలా పాతదయిపోయింది. అందుచేత ఇమీడియట్‌గా శాంక్షన్ చేసి రీప్లేస్ చేస్తారా? రెండవది ఈ మధ్యనే జరిగిన అగ్ని ప్రమాదంలో తెర్లాం నియోజకవర్గానికి సంబంధించిన నందవరం గ్రామం అంతా కాలిపోయింది అప్పుడు దగ్గరలో వున్న ఫైర్ ఇంజను కూడా పని చేయలేదు. మిగతా ఫైర్ స్టేషనులు కూడా చాలా దూరంలో వున్నవి. కాబట్టి అక్కడ ఏమయినా ఒక కొత్త కేంద్రాన్ని నెలకొల్పడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా? అసలు సౌత్ ఇండియాలోనే శ్రీకాకుళం, విజయనగరం జిల్లాలలో అగ్ని ప్రమాదాలు ఎక్కువగా జరుగుతూ వుంటాయి. ఎందుకంటే అక్కడ స్టిక్స్‌తో వంట చేస్తారు. పాకలు ఎక్కువగా వుంటాయి. అందుచేత ఆ రెండు జిల్లాల విషయంలో ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధ తీసుకుని ఎక్కువ కేంద్రాలు యివ్వాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీ టి. వెంకటేశ్వర్లు (బూర్గంపహాడ్):- అధ్యక్షా, మా నియోజకవర్గం గోదావరి పరీవాహక ప్రాంతం. ఎక్కువ శాతం గిరిజనులు వున్న ప్రాంతం. మా నియోజకవర్గంలో అగ్నిమాపక కేంద్రం లేదు. గతంలో కూడా ఈ విషయం ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకురావడం జరిగింది. మా నియోజకవర్గానికి తప్పనిసరిగా అగ్నిమాపక కేంద్రం వచ్చేటట్లు చూడాలని విన్నవించుకుంటున్నాను.

శ్రీ టి. దేవేందర్‌గౌడ్:- మేడమ్ స్పీకర్, గౌరవ సభ్యులు జగన్మోహనరావుగారు కొత్త వెహికల్స్ గురించి అడిగారు. నేను ఇంతకుముందే చెప్పాను. న్యూ వెహికల్స్‌ను

ప్రొక్యూర్ చేస్తున్నాము. వెహికల్ కండిషన్‌బట్టి చేస్తున్నారు. అదే విధంగా నందవరం విలేజ్‌లో అగ్ని ప్రమాదం జరిగిందని చెప్పారు. ఆ ప్రమాదం జరిగినప్పుడు సరిగ్గా వెహికల్స్ పోలేకపోయాయి. దానికి దగ్గరి ప్లేస్‌లో ఏ ఫైర్ స్టేషన్ వున్నదో దానిని కొంత స్ట్రెంగ్తెన్ చేయమని చెబుతాను. వెంకటేశ్వర్లుగారు కొత్త అగ్నిమాపక కేంద్రం గురించి అడిగారు. నేను ఇందాకనే చెప్పాను. 50 పెండింగ్‌లో వున్నాయి. వాటిలో 14 చోట్ల ఏర్పాటుకు అవకాశం వుంది. గత సంవత్సరం 27 చోట్ల ఇచ్చాము. ఇంకా కొన్ని ఫార్మాలిటీస్ ఫిలప్ కాని మూలంగా ఆ 27 కూడా ఓపెన్ చేయలేకపోయాము. వాటి తరువాత వీటి గురించి పరిశీలిస్తాము.

మేడమ్ స్పీకర్:– ప్రశ్న నెం. 4 (209) మెంబర్ అభ్యర్థన మేరకు వాయిదా వేయడమయినది.

మహిళా పొదుపు సంఘాలు

5– గ

*137– శ్రీమతి పి. బాపనమ్మ (ప్రత్తిపాడు), శ్రీమతి కె. దుర్గాంబ (మాచెర్ల) శ్రీమతి ఎస్. హైమవతీదేవి (శృంగవరపుకోట), శ్రీమతి సిహెచ్. జగదీశ్వరి (అల్లవరం), శ్రీ జి. బుచ్చయ్య చౌదరి:– మహిళా, శిశు సంక్షేమ శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) రాష్ట్రంలో పెద్ద సంఖ్యలో మహిళా పొదుపు సంఘాలను ఏర్పాటు చేసిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినచో, అట్టి సంఘాల సంఖ్య ఎంత;

(ఇ) ఇప్పటివరకు ఆ సంఘాలు పొదుపు చేసిన మొత్తం సొమ్ము ఎంత;

(ఈ) ఆ సొమ్ముకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మ్యాచింగు గ్రాంటును విడుదల చేస్తున్న విషయం వాస్తవమేనా?

మహిళా, శిశు సంక్షేమ శాఖమంత్రి (శ్రీమతి ఎన్. సర్వస్వతి):– (అ) అవునండి. 1995–96 నుండి గ్రూపు ఋణ కార్యక్రమం క్రింద, 1996–97 నుండి సి.ఎం.ఇ.వై. కార్యక్రమం క్రింద ఆంధ్రప్రదేశ్ మహిళా సహకార ఆర్థిక సంస్థ మహిళల స్వయం సహాయ గ్రూపులను అన్ని జిల్లాలలో ఏర్పాటు చేసింది.

(ఆ) ఆంధ్రప్రదేశ్ మహిళా సహకార ఆర్థిక సంస్థ లిమిటెడ్ 4599 మహిళా స్వయం సహాయ గ్రూపులను ఏర్పాటు చేసింది.

(ఇ) స్వయం సహాయ గ్రూపులు ఎవరికి వారే పొదుపు ఖాతాలను నిర్వహిస్తారు. ఇది కాలానుగుణంగా మారుతుంది.

(ఆ) కార్పొరేషను, స్వయం సహాయ గ్రూపులకు ఋణాలను ఇస్తున్నందువలన, ఆంధ్రప్రదేశ్ మహిళా సహకార ఆర్థిక సంస్థనుండి ఎట్టి మ్యాచింగ్ గ్రాంటు విడుదల చేయలేదు. మహిళాభివృద్ధి శిశు సంక్షేమ శాఖ, పొదుపు గ్రూపులకు ఏ విధమైన గ్రాంటులను ఇవ్వలేదు. అయితే, ఒక సంవత్సరంనుండి నిరాటంకంగా పొదుపు మొత్తాలను కలిగి వున్న గ్రూపులకు ప్రభుత్వం గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖనుండి ఋణాలను ఇస్తుంది.

శ్రీమతి పి. బాపనమ్మ - అధ్యక్షా, శిశు సంక్షేమ పొదుపు గ్రూపులకు సహాయ సహకారాలు ఇచ్చేటట్లు చూడవలసిందిగా కోరుతున్నాను

శ్రీమతి ఎస్. సరస్వతి - గౌరవ శాసనసభ్యురాలు అడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానంగా మహిళా శిశు సంక్షేమ శాఖనుంచి మహిళలు అనేక పొదుపు సంఘాలు పెట్టుకుంటున్నారు అందులో దాదాపుగా 15 మంది మహిళలు ఒక గ్రూపుగా ఏర్పాటు చేయుదురు ఒక్కొక్కరికి రెండు వేల రూపాయల చొప్పున గ్రూపులోని 15 మందికి కలిపి ముప్పదివేల రూపాయలు మంజూరు చేయబడుతుంది అదే విధంగా బాపనమ్మగారు అడిగిన ప్రశ్నకు సంబంధించి రూ 11,000/- ల కంటే ఆదాయం తక్కువగా వున్న వారికి ఉమెన్ కోఆపరేటివ్ ఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్ ద్వారా లోనులు ఇవ్వడం జరుగుతుంది.

శ్రీ జి. బుచ్చయ్యచౌదరి - అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో మహిళలను చైతన్యవంతం చేసి వాళ్లను పొదుపు గ్రూపులలో చేర్చడమే కాకుండా అనేక సంక్షేమ కార్యక్రమాలలో కొంత భాగస్వామ్యం వహించేలాగా చేయడం కోసం ఏమయినా కార్యక్రమాలు తీసుకున్నారా? మొత్తం రాష్ట్రంలో ఈ స్కీము ప్రారంభించిన దగ్గరనుంచి ఇప్పటివరకు రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా స్థాపించిన సంఘాలు ఎన్ని? దాని కోసం మ్యాచింగ్ గ్రాంట్‌గా విడుదల చేసిన డబ్బు ఎంత? ఒక సంవత్సరం పూర్తి అయిన ప్రతి ఒక్క సంఘానికి రివాల్వింగ్ ఫండ్ విడుదల చేస్తున్నారా? దాని మొత్తం ఎంత? దీనివలన డ్వాక్రా ఉత్పత్తులు మార్కెట్‌లోకి రావడం కోసం వారి శాఖ తీసుకుంటున్న కార్యక్రమం ఏమిటి?

10 00 ఉ. | శ్రీమతి ఎస్. సరస్వతి - గౌరవ సభ్యులు అడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానంగా మా శాఖనుంచి పొదుపు సంఘాలకు వుమెన్ ఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్ ద్వారా మాత్రమే లోన్స్ ఇస్తారు. మ్యాచింగ్ గ్రాంట్స్ ఏమీ లేవు. డ్వాక్రా గ్రూప్స్ పంచాయతీరాజ్ శాఖకు - రూరల్ డెవలప్‌మెంట్‌కు సంబంధించిన అంశం కనుక ఇది ఆ శాఖను అడగాలని తెలియచేస్తున్నాను

శ్రీమతి కె. సురేఖ - ఒక్కొక్క గ్రూపుకు రివాల్వింగ్ ఫండ్ రూ. 15 వేలు ఇస్తున్నామన్నారు. రాష్ట్రమంతటా కూడా గ్రామాలన్నీ ఒకే విధంగా అభివృద్ధి చెంద లేదు మా తెలంగాణాకు సంబంధించి సమస్యలు ఎక్కువగా ఉండి, పేదరికంతో కుటుంబా లను పోషించలేని స్థితిలో వున్నారు. అటువంటి చోట్ల రివాల్వింగ్ ఫండ్‌ను పెంచే అవకాశం ఉందా?

శ్రీమతి ఎస్. సరస్వతి:– స్త్రీ, శిశు శంక్షేమ శాఖనుంచి మహిళలకు పొదుపు గ్రూపులు ఇస్తున్నారు. వీటికి ఋణాలు మాత్రమే ఇస్తారు కానీ ఎటువంటి రివాల్వింగ్ ఫండ్ ఇవ్వడం లేదు. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో మహిళలకు అభివృద్ధికోసం, వారి ఆర్థిక సంక్షేమం కోసం ఈ పొదుపు సంఘాల ద్వారా ఋణాలు ఇచ్చి, స్వయంగా కొంత వరకూ వారికి ఉపాధికల్పించడానికి అన్ని గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ఈ కార్యక్రమాన్ని ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతుంది. భవిష్యత్తులో ఇంకా ఇటువంటివి అభివృద్ధి చెయ్యాలని మాత్రం గవర్నమెంట్ ఆలోచనలో ఉంది.

శ్రీ టి. బుచ్చయ్య చౌదరి:– ఇది చాలా ఎద్ద ఎత్తున జరుగుతున్న కార్యక్రమం. కొన్ని లక్షల మంది మహిళలు ముందుకు వస్తున్నారు. రెండు శాఖల క్రింద ఉంది. వుమెన్ వెల్ఫేర్, పంచాయతీరాజ్ వీటి మధ్యన సమన్వయం లేకపోతే ఇంత ప్రెస్టేజియస్ మైన కార్యక్రమం భారతదేశంలో ఎక్కడా జరగని విధంగా జరిగే కార్యక్రమం సరిగ్గా జరగదు. రెండు శాఖలు సమన్వయం పెట్టుకుని, కార్యక్రమం చెయ్యాలి. ముఖ్య మంత్రిగారు దీనిని దృష్టిలో పెట్టుకోవాలని, వాటి మధ్య సమన్వయం ఉండేలా చూడాలని కోరుతున్నాను.

మందాకిని కాలువ పనుల నిర్వహణ

6–

*59– సర్వశ్రీ ఎన్? దివాకరరావు (లక్సెట్టిపేట), ఎ. ఇంద్రకరణరెడ్డి (నిర్మల్), డి. శ్రీధరబాబు (మంథని), టి. గడ్డెన్న (ముదోల్):– పెద్దతరహా, మధ్యతరహా నీటి పారుదల శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) 1998 సంవత్సరంలో కడెం ప్రాజెక్టు వద్ద మందాకిని కాలువకు శంకు స్థాపన చేశారా;

(ఆ) అయినచో, ఆ పని నిర్వహణ ప్రస్తుతం ఏ దశలో వున్నది?

పెద్దతరహా, మధ్యతరహా సాగు నీటి శాఖమంత్రి (శ్రీ ఎం. వెంకటేశ్వరరావు):– (అ) అవునండి. గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రి శ్రీ ఎన్.టి. రామారావుగారు 20.12.1998వ తేదీన మందాకిని కాలువ కోసం శంఖుస్థాపన చేశారు.

(ఆ) మందాకిని కాలువ, సరస్వతి కాలువ 2వ దశగా ఉంది ఇది కద్దం కాలువ లోని 77 కి.మీ. వద్ద ప్రారంభమై, 144 కి.మీ. వద్ద ముగుస్తుంది. దీనిని శ్రీరాం సాగర్ ప్రాజెక్టు 2వ దశలో భాగంగా చేపట్టడమవుతున్నది. ఈ పథకం సవివరమైన దర్యాప్తు, భూసేకరణ, డిజైన్లను చేపట్టేందుకోసం, అంచనాలను రూపొందించడం కోసం 10.7.1996వ తేదీన ఎంఎస్.నెం. 79 జి.ఓ. ద్వారా ప్రభుత్వం శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టు 2వ దశకు పరిపాలక ఆమోదాన్ని ఇచ్చింది. ఈ పథకం కేంద్ర ప్రభుత్వ పర్యావరణ అడవుల మంత్రిత్వ శాఖనుండి ఆమోదం పొందవలసి వున్నది. అటవీశాఖ ఆమోదం అందిన తరువాత, దర్యాప్తు, తదితర సంబంధిత పనులను వెంటనే చేపట్టడమవుతుంది.

శ్రీ కె.ఆర్. సురేష్‌రెడ్డి:– ఇది చాలా ముఖ్యమైన ప్రశ్న. శ్రీరాంసాగర్ రెండవ దశలో భాగం. 1986 లో అప్పటి ముఖ్యమంత్రిగారు అదిలాబాదు జిల్లాను ఆదర్శ జిల్లాగా చెయ్యాలనే ఉద్దేశ్యంతో శంకుస్థాపన చేస్తే, ఈ రోజుకీ స్టేజ్–II పూర్తి కాలేదు. మంత్రిగారు మాట్లాడుతూ ఇంకా పర్యావరణ క్లియరెన్స్ రావలసిన అవసరం ఉందన్నారు. దీనికోసం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తరఫున కేంద్రంలో చేస్తున్న ప్రయత్నం ఏమిటి? ఎప్పటికి పూర్తి చేస్తారు? శ్రీరాంసాగర్ స్టేజ్–II లో భాగంగా గల కడెం ప్రాజెక్టు ఎక్స్‌టెన్షన్‌కు ఎంత డబ్బు ఇచ్చారు? పనులు ఎప్పుడు ప్రారంభిస్తారు?

శ్రీ ఎం. వెంకటేశ్వరరావు:– దీనిలో ఫారెస్టు ల్యాండ్ దాదాపు 613 హెక్టార్లు ఉండడంవల్ల క్లియరెన్స్ కోసం జాప్యం జరుగుతోంది. హైడ్రాలాజికల్ క్లియరెన్స్‌కు కూడా జాప్యం జరుగుతోంది. ఇబ్బంది ఉంది. ఇందుకు కావలసిన సర్వేలన్నీ చేసి, సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ క్లియరెన్స్‌కు పంపాము. అన్నీ వివరంగా తయారుచేసి 29.1. నాడు ఫారెస్టు క్లియరెన్స్‌కు ప్రపోజల్స్ పంపాము. అన్ని చర్యలు తీసుకుంటున్నాము. బడ్జెట్‌లో రూ. 20 కోట్లు పెట్టాము. సర్వేల కోసం పెట్టాము. ఎ.ఐ.డి.పి. క్రింద ఫైనాన్షియల్ అసిస్టెన్స్‌కు సెంట్రల్ గవర్నమెంట్‌కు ప్రపోజ్ చేశాము. హైడ్రాలాజికల్ క్లియరెన్స్ రాని కారణంగా పూర్తిగా నిధులు ఇవ్వలేకపోతున్నాము.

శ్రీ కె.ఆర్. సురేష్‌రెడ్డి:– బడ్జెట్‌లో ఎంత పెట్టారు?

శ్రీ ఎం. వెంకటేశ్వరరావు:– రూ. 20 కోట్లు పెట్టడం జరిగింది. టోటల్‌గా రూ. 285 కోట్లకు....

(ఇంటరప్షన్స్)

మేడమ్ స్పీకర్:– సురేష్‌రెడ్డిగారూ, ప్రశ్న వేసిన మెంబర్స్ లేకపోయినా, మీకు ఇచ్చాను. ఇది సింగిల్ సప్లిమెంటరీ.

శ్రీ కె.ఆర్. సురేష్‌రెడ్డి:– రూ. 20 కోట్లు ఎక్కడ పెట్టారు. మిస్‌లీడ్ చేస్తున్నారు.

శ్రీ ఎం. వెంకటేశ్వరావు:– శ్రీరాంసాగర్ స్టేజ్–II లో ఇది ఒక భాగం. సెపరేట్ చెయ్యలేము. దానికి కూడా ఫారెస్టు క్లియరెన్స్ రావాలి.

శ్రీ కె.ఆర్. సురేష్‌రెడ్డి:– ప్రశ్న చాలా క్లియర్‌గా ఉంది. కడెం ఎక్స్‌టెన్షన్ కెనాల్ కోసం శ్రీరాంసాగర్ రెండవ దశలో భాగంగా తీసుకున్నారు. ఓవరాల్‌గా రూ. 20 కోట్లు ఇచ్చారు. ప్రత్యేకంగా ఈ కాలువకు ఎంత ఇచ్చారు? కేవలం కంటితుడుపుగా పెట్టామని అంటున్నారు. ఇంకా ఫారెస్టు క్లియరెన్స్ కూడా రాలేదు.

(ఇంటరప్షన్స్)

మేడమ్ స్పీకర్:– నో, కూర్చోండి. నెక్స్టు క్వశ్చన్.

అడవి ఆముదం మొక్కలను పెంచుటకై గిరిజన రైతులకు ఋణములు

7-

*123- సర్వశ్రీ ఆర్.పి. భంజ్‌దేవ్, జి. నగేష్, శ్రీమతి ఎస్. శ్యామలతాదేవి:- గిరిజన సంక్షేమ శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) రాష్ట్రంలో అడవి ఆముదం (జెట్రోఫా) మొక్కలను పెంచుటకై గిరిజన రైతులకు ఋణములను మంజూరు చేసిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినచో, ఎన్ని ఎకరాలలో అడవి ఆముదం (జెట్రోఫా) మొక్కలను పెంచడం జరిగింది, అందుకై ఎంత మొత్తం ఖర్చు చేశారు;

(ఇ) ప్రస్తుతం ఆ పంట ఎంత విస్తీర్ణం గల భూమిలో ఉన్నది, దాని ద్వారా ఎంతమంది గిరిజనులు లబ్ధిపొందుచున్నారు?

గిరిజన సంక్షేమ శాఖమంత్రి (శ్రీమతి ఎం. మణికుమారి):- (అ) లేదండి.

(ఆ) ఈ ప్రశ్నకు తావు లేదు.

(ఇ) ఈ ప్రశ్నకు తావు లేదు.

శ్రీ జి. నగేష్:- 1991-92 లో రాష్ట్రంలోని గిరిజన ప్రాంతాలలో ఈ అడవి ఆముదం మొక్కలు నాటడం జరిగింది. గత సంవత్సరంనుంచి పంట చేతికి వచ్చింది. కిలోకి రూ. 1.50 పైసలకి తీసుకుంటున్నారు. ధర పెంచే ఆలోచన ఉందా?

శ్రీమతి ఎం. మణికుమారి:- గిరిజనులను అన్ని రకాలుగా అభివృద్ధి చెయ్యాలనే ఉద్దేశ్యంతో ప్రభుత్వం ఈ కార్యక్రమం చేపట్టడం జరిగింది. ఆముదం చెట్లు అక్కడ ఇప్పుడు లేకపోవడంవల్ల, ప్రత్యేకరిగా గిరిజనులు శ్రద్ధ చూపకపోవడం వల్ల ఎక్కువగా అవకాశాలు లేకపోయాయి. గౌరవ సభ్యులు అడిగిన దానికి కిలోకు రూ. 4 ఇవ్వడం జరుగుతుంది.

వక్ఫ్ చట్టం క్రింద రూపొందించిన నిబంధనలు

8-

*13- సర్వశ్రీ అసదుద్దీన్ ఓవైసీ (చార్మినార్), అక్బరుద్దీన్ ఒవైసీ (చాంద్రాయణగుట్ట), సయ్యద్ సజ్జాద్ (కార్వాన్), డి. నాగేందర్:- పురపాలక మరియు వక్ఫ్ శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) ఇప్పుడున్న వక్ఫ్ మండలిని 1995, వక్ఫ్ చట్టంలోని 14వ సెక్షను క్రింద ది. 9.7.1996న ఏర్పాటు చేయబడినదన్న విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) 1995, వక్ఫ్ చట్టంలోని 110వ సెక్షను క్రింద ఆవశ్యకమైన విధంగా వక్ఫ్ మండలి నిబంధనలను రూపొందించిన విషయం కూడా వాస్తవమేనా;

(ఇ) ఆ నిబంధనలు అమలులోనికి వచ్చాయా, లేనిచో, అందుకుగల కారణములెవ్వి

(ఈ) ఈ చట్టంలోని 109వ సెక్షను క్రింద నియమాలను రూపొందించుటక్కై డెప్యూటీ కలక్టరు శ్రేణి అధికారిని డిప్యూటేషన్పై తీసుకొనడం జరిగిందా; అయినచో, ఆయన ఇప్పటివరకు చేసిన పని ఏమి?

పురపాలక మరియు వక్ఫు (శ్రీ ఎన్.ఎండి. ఫరూక్):- (అ) అవునండీ.

(ఆ) లేదండి.

(ఇ) లేదండి. 1995, వక్ఫ్ చట్టంలోని 109వ విభాగం క్రింద ముసాయిదా నియమావళిని ఆమోదించిన తరువాత మాత్రమే వక్ఫ్ నిబంధనలను రూపొందించగడమవ తుంది.

(డి) అవునండి. ముసాయిదా నియమావళి ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉంది.

Sri Asaduddin Owaisi:- Madam Speaker, our State of Andhra Pradesh is the first State to constitute Wakf Board under Wakf Act, 1995. The Wakf Board was constituted on 9.7.96. However, even after the lapse of four years the Wakf Board has not framed the rules and regulations. Mr. Sikinder Iqbal Razvi was taken on deputation from Minority Welfare Department in March, 1996 to prepare draft rules. He has prepared the draft rules and submitted the same to the Wakf Board. Why hasn't the Government accepted those rules? Why hasn't the Government those draft rules in this House as per section 111 of 1995 Act? There are only twenty four sections which require framing of rules. The State Government is taking lenient view in this respect.

I would like to bring to the notice of this august House that because of non-framing of rules, the Collectors in all the districts are unable to recover the properties as per section 52 of the Act.

You will be surprised to know that the Joint Secretary to Governmen. Law Department, one practising advocate are there as Members of the Board, in addition to the Chairman who is a qualified person. After constitution of the Board as many as thirty meetings took place. Despite that the Board Members did not talk about framing of rules and regulations.

I would like to know from the Hon'ble Minister as to when they are going to frame the rules and regulations. Lastly, the section 98 of 1995 Act clearly says that the Wakf Board every year has to place its annual report in the august House. You are only giving oral assurances. Kindly answer specifically as to when are you going to accept the draft rules prepared by Mr. Sikinder Iqbal Razvi.

10·10 ఉ· శ్రీ ఎన్·ఎండి· ఫరూక్:– డ్రాఫ్టు రూల్స్ ఫ్రేమ్ చేయడంకోసం సికందర్ ఇక్బాల్ రజ్వీ అనే అతన్ని ఓ·ఎస్·డి·గా ఆరు నెలల క్రిందట అపాయింట్ చేయడం జరిగింది· వారు రిపోర్టు ఇచ్చారు· వారి పోస్టు కూడా ప్రస్తుతం అబాలిష్ అయింది· మరో 15, 20 రోజుల్లో డిపార్టుమెంట్ వారు రూల్స్ ఫ్రేమ్ చేస్తారు లా డిపార్టుమెంట్ వాళ్లు తయారుచేస్తున్నారు· నెక్స్టు అసెంబ్లీ సెషన్‌లో పెడతాం·

Sri Asaduddin Owaisi:- At least, the regulations can be made by the Wakf Board. Why hasn't the Wakf Board prepared the regulations?

శ్రీ ఎన్·ఎండి· ఫరూక్:– రూల్స్ ఫ్రేమ్ అయితేనే రెగ్యులేషన్స్ వస్తాయి· రూల్స్ 15 రోజుల్లో తయారుచేయడం జరుగుతుంది·

పేదరిక నిర్మూలన సంఘం

9–

*524– శ్రీ చల్లా రామకృష్ణారెడ్డి:– ముఖ్యమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) పేదరిక నిర్మూలన సంఘాన్ని ఏర్పాటు చేస్తారా;

(ఆ) అయినచో, ఆ సంఘంయొక్క ప్రధాన కర్తవ్యములెవ్వి;

(ఇ) లబ్ధిదారుల వివరములెవ్వి?

ముఖ్యమంత్రి తరఫున గనులు మరియు భూగర్భ శాఖమంత్రి (శ్రీ పి· శ్రీనివాస రెడ్డి):– (అ) అవునండి· "రాష్ట్ర పేదరిక నిర్మూలన మిషన్"ను ఏర్పాటు చేయాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది·

(ఆ) పేదరిక నిర్మూలనకు ప్రపంచమంతటా లభ్యంగా వున్న ఉత్తమ పద్ధతులను ఈ మిషన్ అధ్యయనం చేసి, వాటిని రాష్ట్రంలో మన పరిస్థితులకు అనువైన మార్పులతో అమలు చేయడమవుతుంది·

(ఇ) రాష్ట్రంలో రాబోయే అయిదు సంవత్సరాలలో పేదరిక నిర్మూలన కోసం పేదలలో నిరుపేదల పట్ల దృష్టి సారించడమవుతుంది. వివరాలు లెక్క కట్టడమవుతున్నది.

శ్రీ చల్లా రామకృష్ణారెడ్డి:– మేడమ్, రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి నిరుపేదల విషయంలో ముఖ్యమంత్రిగారే సమాధానం చెపుతారు అనుకొన్నాను. వారి పేరే ఉంది ఇక్కడ....

మేడమ్ స్పీకర్:– క్వశ్చన్ అడగండి.

శ్రీ చల్లా రామకృష్ణారెడ్డి:– ఇది ఒక అగర్భ దరిద్రుడికి సంబంధించిన ప్రశ్న. కాబట్టి చీఫ్ మినిస్టర్‌గారే సమాధానం చెప్పి ఉంటే నేను ఎంతో సంతోషించేవాడిని.

మేడమ్, నిరుపేద వాడికి కావలసిన బేసిక్ నీడ్స్ – ఆకలికి పట్టెడు అన్నం, కట్టుకునేందుకు ఇంత బట్ట, తల దాచుకొనేందుకు ఒక గుడిసె, కాస్త చదువు, ఒకింత వైద్యం అసలు పేదవాడి అవసరాలు తీర్చలేని ప్రస్తుత పరిస్థితుల్లో పేదరిక నిర్మూలన సంఘాన్ని ఏర్పాటు చేశామని మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. చాలా సంతోషం. ఎందుకంటే ముఖ్యమంత్రిగారే చెప్పారంటే ఏదో జరుగుతుందని మేము ఊహిస్తాం. మరి ఈనాడు మన రాష్ట్రంలో ఉన్న పరిస్థితి ఏమిటంటే, పల్లెల్లో దారిద్ర్యం తీవ్రరూపం దాల్చింది....

(బెల్)

ఒక్క అవకాశం ఇవ్వండి మేడమ్. పేదరిక నిర్మూలనకు సంబంధించి ఎన్నో పాయింట్స్ ఉన్నాయి. గ్రామాల్లో కూలీలు ఉపాధి లేక వేలాది మంది పొరుగు రాష్ట్రాలకు వలస పోతున్నారు. మేత లేక, యజమానులు పోషించే వీలు లేక వేల సంఖ్యలో లారీల్లో ప్రతి రోజూ పశువులు కబేళాలకు తరలిపోతున్నాయి. కరెంటు కోత తీవ్రరూపం దాల్చింది. అటువంటప్పుడు పేదరిక నిర్మూలన ఎక్కడ జరుగుతున్నదో నాకు అర్థం కావడం లేదు. ఒక వైపున మన ముఖ్యమంత్రిగారు ...

మేడమ్ స్పీకర్:– మీరు స్పెసిఫిక్‌గా క్వశ్చన్ అడగండి....

శ్రీ చల్లా రమకృష్ణారెడ్డి:– మేము ఏ ప్రశ్న అడిగినా, మావైపు ఎప్పుడూ రిజెక్టెడ్ ఫింగర్ చూపిస్తారు.

మేడమ్ స్పీకర్:– మీరు ప్రశ్న అడగాలి.

శ్రీ చల్లా రామకృష్ణారెడ్డి:– కూలీలు పేదలు కాదా చెప్పండి. పేదల గురించే డుగుతున్నాను. పేదలకు ఇచ్చే బియ్యం రేటు పెంచారు. కిరోసిన్ ధర పెంచారు. కనీసం పం వెలిగించుకోవటానికి అవకాశం లేదు....

మేడమ్ స్పీకర్.– మీరు స్పెసిఫిక్‌గా క్వశ్చన్ అడగాలి. లేకపోతే ఇట్ యీజ్ వెరీ ఫికల్ట్.

శ్రీ చల్లా రామకృష్ణారెడ్డి:- ముఖ్యమంత్రిగారు విజన్ 2020 చెప్పారు. ఆ 20 సంవత్సరాల తరువాత ఎవరు ఉంటారో, ఎవరు చెప్పారో తెలియదు కానీ . .

(శ్రీ ఇ. దయాకర్‌రావు నుండి అంతరాయం)

డా. పి. శంకర్‌రావు:- మీ పథకాలు వచ్చిన తరువాత పావర్టీ పెరిగిపోయిందని అందరూ అంటున్నారు. ప్రజలు ఆందోళన పడుతున్నారని సభ్యులు చెపుతున్నారు.

శ్రీ చల్లా రామకృష్ణారెడ్డి:- విజన్ 2020 (20 సంవత్సరాలు) కాదు అయిదేళ్ళు ఇచ్చారు పరిపాలించమని. ఈ అయిదేళ్ళలో పేదరిక నిర్మూలనకు మీ ప్లాన్ ఏమిటో అది స్పష్టంగా చెప్పండి ముందు. ఇదే ముఖ్యమంత్రి గత అయిదు సంవత్సరాలుగా అధికారంలో ఉన్నారు కాబట్టి ఈ అయిదు సంవత్సరాలలో పేదరికం పోవడానికి ఏయే ప్రాజెక్టులు చేపడుతున్నారో చెప్పండి. స్పెసిఫిక్ ఆన్సర్ చెప్పండి.

మేడమ్ స్పీకర్:- మీరు స్పెసిఫిక్‌గా ప్రశ్న అడిగితే స్పెసిఫిక్ ఆన్సర్ వస్తుంది.

శ్రీ చల్లా రామకృష్ణారెడ్డి:- ప్రజలు పావర్టీ గురించి ఆందోళన పడుతున్నారు...

మేడమ్ స్పీకర్:- మీరు స్పెసిఫిక్‌గా అడగండి లేకపోతే [illegible] మాట్లాడండి .. మినిస్టర్ ఫర్ మెన్స్...

(ఈ దశలో శ్రీ ఇ. దయాకర్‌రావు నుండి తిరిగి అంతరాయం)

శ్రీ చల్లా రామకృష్ణారెడ్డి:- ముఖ్యమంత్రిగారికి ప్రశ్నిస్తే [illegible] సమాధానం చెప్పడం ఏమిటి? ప్రతి దానికి మీరు లేస్తే ఎట్లా? మీ [illegible]

శ్రీ పి. శ్రీనివాసరెడ్డి:- మేడమ్ పేదరిక నిర్మూలనకోసం . .

శ్రీ చల్లా రామకృష్ణారెడ్డి:- మేడమ్ స్పీకర్, స్పెసిఫిక్‌గా క్వశ్చన్ అడుగుతాను. మన రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి పేదవాడి దారిద్ర్యాన్ని నిర్మూలించడానికి ఈ 5 సంవత్సరాలలో మీరు ఎక్కువగా సహాయం అందించే ఎటువంటి ప్లాన్ ఇంప్లిమెంట్ చేయబోతున్నారో స్పష్టంగా సమాధానం చెప్పమనండి.

10.20 ఉ. శ్రీ పి. శ్రీనివాసరెడ్డి:- అధ్యక్షా, అతి ముఖ్యంగా సీనియర్ గౌరవ సభ్యులు పేదరిక నిర్మూలన గురించి ప్రయాసతో ఒక ప్రశ్నవేశారు. అయితే గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో పేదరికం నిర్మూలించడానికి ఒక మిషనును ఏర్పాటు చేసే విషయమ్మో తెలియ చేయడం జరిగింది. దాని ద్వారా రాబోయే 5 సంవత్సరాలలో కేవలం డి.ఆర్.డి.ఎ. ద్వారానే కాకుండా ఈ రాష్ట్రంలో దారిద్ర్య రేఖకు దిగువన ఉన్న పేదలందరికీ ఆర్థిక పరిస్థితి మెరుగుపరచడానికి మాత్రమే కాకుండా ఆరోగ్యం, విద్య, వైద్యం, హౌసింగ్, పరిశుభ్రత మొదలైన అన్ని అంశాలను క్రోడీకరించి, అన్నిటినీ కోఆర్డినేట్ చేసుకుని, వీటన్నింటినీ కేవలం ఆర్థిక పరిస్థితులనే దృష్టిలో ఉంచుకోకుండా అన్ని సదుపాయాలను కల్పించాలన్నదే దీని లక్ష్యం. అదే విధంగా డి.ఆర్.డి.ఎ. సంస్థనే కాకుండా ఈ మిషన్ యొక్క ముఖ్య ఉద్దేశ్యం డి.ఆర్.డి.ఎ., ఎస్.సి. కార్పొరేషన్, ఎస్.టి. కార్పొరేషన్,

ఐ.టి.డి.ఏ., గిరిజన కార్పొరేషన్, మైనారిటీ కార్పొరేషన్, ఫిజికల్లీ హాండీక్యాప్డ్ కార్పొరేషన్ల [illegible] తీసుకొని పేదరిక నిర్మూలనకు ఈ సంస్థ ద్వారా చర్యలు చేపట్టడం జరుగుతోంది.

గత [illegible] సంవత్సరాల నుంచి తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ఈ రాష్ట్రంలో పేదరికం నిర్మూలనకు [illegible] సంస్థ ద్వారా 1994-95 నుండి 1998-99 వరకూ రూ. [illegible] కోట్లు ఖర్చు చేయుటం జరిగింది. లక్ష్యం రూ. 475 కోట్లు కాగా రూ. [illegible] కోట్లు ఖర్చు చేసి దాదాపు 7,88,900 మందికి సదుపాయాలు కల్పించడం జరిగింది. అయితే గ్రామీణ ప్రాంతాలలో పేదరికంలో ఉన్న రైతాంగానికి మైనర్ ఇరిగేషన్ స్కీము, [illegible] దాదాపు రూ. 110 కోట్లు ఖర్చు చేసి ఈ సదుపాయాలు కల్పించడం జరిగింది. [illegible]-2000 సంవత్సరానికి గ్రూపుల లోను క్రింద దాదాపు 19,94[illegible] గ్రూపులకు ఆర్థిక [illegible] జరిగింది. 1999-2000 కి లక్ష్యం రూ. 82 కోట్లు 92 లక్షలు [illegible] 25 లక్షల 91 [illegible] చేసి లక్ష్యాన్ని అధిగమించడం జరిగింది. ఇండివిడ్యువల్ సహాయం క్రింద [illegible] మంది లక్ష్యం కాగ 27,105 మందికి యివ్వడం జరిగింది. గ్రూప్స్ టార్గెట్ 9,960 అయితే [illegible] మందికి సహాయం చేయడం జరిగింది.

చిన్న జిల్లాల ఏర్పాటు

10-

[illegible] గర్వశ్రీ కె. ఉమామహేశ్వరరావు, ఎ.వి. సూర్యనారాయణరాజు, పి. రఘునాథరెడ్డి, శ్రీమతి పి. పరంజ్యోతి సర్వశ్రీ గద్దె బాబూరావు, శీతంశెట్టి వెంకటేశ్వరరావు, ఎన్. ఆంజనేయులు, సి. ముత్యంరెడ్డి, వై.ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి, పి. ఇంద్రారెడ్డి, పి. జగన్మోహన్‌రావు, కన్నా లక్ష్మీనారాయణ, కె.ఆర్. సురేష్‌రెడ్డి, ఎన్. వరదరాజులరెడ్డి, శ్రీ జీవన్‌రెడ్డి, డి.ఎస్. రెడ్యానాయక్, ఎ. విఠల్‌రెడ్డి, టి. సారయ్య.- రెవిన్యూ శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) ప్రజలకు చేరువుగా పరిపాలనను తీసుకువెళ్ళటానికి రాష్ట్రంలో ఇంకనూ చిన్న జిల్లాలను ఏర్పాటుచేసే ప్రతిపాదన ఏదైనా ప్రభుత్వం సమక్షంలో ఉన్నదా;

(ఆ) అయినచో, ఇందుకు సంబంధించి ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలెవ్వి?

రెవిన్యూ శాఖమంత్రి (శ్రీ పి. అశోకగజపతిరాజు):- (అ) లేదండి.

(ఆ) ఈ ప్రశ్నకు తావు లేదు.

Sri K..R. SUresh Reddy:- Madam, Our request is that the question may be postponed.

మేడమ్ స్పీకర్:- నో. ముందు చెప్పాల్సింది. మంత్రిగారు జవాబు చెప్పారు.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Madam, All the questions of today were itself postponed from the other day.

మేడమ్ స్పీకర్:- ఆల్‌రెడీ యివి పోస్టుపోన్ చేసినవి ఈ రోజుకి పోస్టు పోయడం జరిగింది· ఇది మరల పోస్టుపోన్ చేస్తే ఈ సెషనులో రావు· పోస్టుపోన్ చేయమని చేస్తాను గాని మరల ఈ సెషనులో రావాలంటే, నేను ఎగ్జాక్టు చేయలేను·

డా॥ పి· శంకరరావు:- పోస్ట్ సప్లిమెంటరీస్ ఎక్కువ అనుమతించండి·

శ్రీ పి· అశోక గజపతి రాజు.- ఇలా డిక్టేట్ చేయడమేమిటండి? నాకర్థం కావడం లేదు·

మేడమ్ స్పీకర్:- మీరంతా సీనియర్ సభ్యులు· నేను ప్రత్యేకంగా చెప్పాల్సిన అవసరం లేదు· 10 గంటలు దాటేక సింగిల్ సప్లిమెంటరీలకు ఒప్పుకున్నాం· పోస్టుపోన్ చేయమంటే నాకు అబ్జెక్షను లేదు· కానీ ఈ సెషనులో రావాలంటే కష్టం· ఈ సెషనులో రాకపోయినా ఫరవాలేదంటే పోస్టు పోన్ చేస్తాను· ఎస్· పోస్టుపోన్డ్·

నక్షత్రపు గుర్తులేని ప్రశ్నలు - వ్రాతపూర్వక సమాధానములు

Q-401-Sri N. Narasimhaiah and Sri S. Rajaiah:- Will the Minister for Major Irrigation be pleased to state.

(a) Whether it has been brought to the notice of the Govt. that the irrigation Committees constituted in the State have resorted to irregularities and;
ties and;

(b) if so, the steps taken to prevent the same.

A-

No. Irrigation Committees have been Constituted in the State. However, the Govt. of Andhra Pradesh have enacted a legislation viz., Andhra Pradesh Farmers Management Irrigation Systems Act, 1997 (Act 11 of 1997). Accordingly 10292 Water Users Association and 174 Distributory committees have been constituted. These Committees have been entrusted the work to manage, operate and maintain water resources, involving execution of maintenance works.

During the last two seasons of 1998-99 and 1999-2000 large number of works costing about 261.67 crores have been taken up by the Water Users Associations. This has enabled in bridging the gap Command of about ten lakh acres and there have been no complaints on irregularities against the Water Users Associations System as a whole. The system has been appreciated at National level and also at the international level.

However, some stray cases of irregularities are said to have been committed in individual capacity by some of the Presidents and members of a very few Water Users Associations.

Government have taken action as per the Powers vested in Andhra Pradesh Farmers Management irrigation Systems Act, 1997 which empowers the Government or the Commissioner, Command Area Development Authority to remove such President or member of Water Users Associations from the post. In this regard it is mentioned that in Prakasam District Presidents of two Water Users Associations have been removed by the Commissioner, Command Area Development Authority, exercising the powers vested under section 41-A of Andhra Pradesh Farmers Management Irrigation Systems Act, 1997 after establishing the facts through an enquiry. Further out of the total 10,292 Water Users Associations formed in the State, there are only about eighteen individual cases, in which allegations were received against Presidents of Water Users Associations for having mis-managed the Water Users Association funds. A list of such cases showing the disciplinary action intiated against the defaulters is also furnished herewith. (Annexure)

ANNEXURE

MIS-UTILISATION OF FUNDS BY WATER USERS ASSOCIATION PRESIDENTS

Sl. No.	District	Mandal	Name of the WUA	Name of the President Sarvasri	Complaint received from	Nature of complaint	Action taken
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1.	Prakasam	Chima-kurthi	Busurupalli Tank	K. Koteswara Rao	District Collector Prakasam, vide his Lr.Rc.D2/1906/99, dt. 16.3.1999.	Mis-use of the incentive amount of Rs. 49,300/- out of Rs. 50,000/- given by the Government to the WUA.	1. Under Section 41-A(2) of A.P.F.M.I.S. Act, 1997 Sri K. Koteswara Rao has been removed from the post vide Proceedings of Commissioner, CAD, dt. 13.6.99, through the District Collector, Prakasam. 2. District Collector, Prakasam has been requested to recover of the amount. 3. Government I & CAD Department, CAD.IV has been also intimated.
2.	Prakasam	Ongole	Kothamamidi-palem WUA.	K. Nageswara Rao	District Collector Prakasam vide his Lr.Rc.D2/1905/99, dt. 16.3 99.	1. Mis-used Rs. 22,394/- out of Rs. 30,000/- given by Government as on account payment to the WUA.	1. Under section 41-A(2) of A.P.F.M.I.S. Act, 1997 Sri K. Nageswara Rao has been removed from the post vide Proceedings of Commissioner, CAD, dt. 13.6.99 through District Collector, Prakasam.

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
						2. Extra amount from O & M Grant was also drawn, total amount of Rs. 24,265/- is not accounted for.	2. District Collector, Prakasam has been requested to recover the Government money from the deposed President and also launch a case of mis-appropriation of Government money. 3. Government, I & CAD, Dept., (CAD.IV) has been also intimated. A criminal case against the WUA President has been registered in Ongole Rural Police Station in Crime No 257, dt. 6.7.99 by the District Collector.
3.	Anantha-pur	Singana-mala	Sri Rangarayuni Cheruvu	F. Noor Mohammad	Directors of Ayacut Association.	Misutilisation of WUA funds.	District Collector, Ananthapur was requested vide Lr.No.Com/CAD/LC/ASC/2108/99, dt. 17 4.99 to enquire and report. Report is awaited.

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
4.	Cuddapah	Chepadu	Allacupalli No. 82	G. Ramasubba Reddy	Sri G. Yella Reddy of Cuddapah District complaint cell through SE & Dist. Co-ordinator IC, Cuddapah, No 107, dt. 5.12.1998.	Mis-management of WUA funds and non-cooperation with the T.C. members and ayacutdars.	Show cause notice issued to the WUA President. The WUA President has submitted his reply. The District Collector was asked for his specific remarks.
5.	West Godavari	Tanuku	Mandapaka	Vadde Venkat Rao	Superintending Engineer, IC., Eluru vide his Lr.No. SE/IO/Cir/DC/D4/F55/G.W. Algn. No. 51. dt. 14/99 addressed to Collector, W.G. Dist. and copy submitted to this office.	Misappropriation of Govt. Funds to a tune of Rs. 2.80 lakhs by the two WUA Presidents by drawing self cheques.	The District Collector, West Godavari District was addressed to furnish a detail report on this issue, duly giving an opportunity to the WUA President to explain his stand, as envisaged in the Act, vide this Office Lr.No.LC/AE/2257/99, dt. 30.1.99 Report received from the District Collector and under examination.
6.	West Godavari	Iragavaram	Relangi	Gandham Kesava Rao	-do-	-do-	-do-

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
7.	Khammam	Penuballi	Vedala Cheruvu Tank, Rama-chandra-puram (V).	-	Sri SK. Khasim Saheb vide his Telegram, dt. 4.2.99 through C.M. Peshi No. 232/TL/CMP/99, dt. 4.2.99.	President of WUA has embezzled an amount of Rs. 50,000/- given by Government to the WUA.	Report received from the Superintending Engineer, Further clarification called for.
8.	Khammam	Tiruma-layapalem	WUA of L.I. Scheme Bhukya Venkanna at Hydersapet (V).	Bhukya Venkanna.	EE, IB Division, Khammam to District Collector, Khammam with a copy to Commr., CADA vide Lr.No. dated 12.4.99.	President of WUA has withdrawn the whole amount of Rs. 50,000/- given by the Govt. as incentive, closed the Bank Account and misused the money.	District Collector, Khammam was requested to enquire and report vide Lr.No. Com/CAD/LC/CSR/99, dt. 26.4.99. Report is awaited.
9.	Mahabub-nagar	-	RDS Canal-D/32 WUA.	B. Narayana Reddy	S. Koteswara Reddy, dt. 29.5.99 received through CMP No. 10077, dt. 2.6.99.	Mis-appropriation of funds.	Report received from the E.E. Further clarification called from the SE, Pebbair.
10.	Adilabad	Laxmana-chanda	Twin Tanks of Munipalli (V).	A. Narsa Reddy	CE, Minor Irrigation vide his Lr.No. DCE.II O.T. 1/SO.2/Misc./ADB/99 dt. 20.4.99	Mis-used the incentive amount of Rs. 50,000/-	Dist. Collector Adilabad has been requested vide Lr.No. Com/CAD/LC/DSO/2522/99. dt. 29.5.99 to report action taken since the matter was already reported by the EE IB

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
							Division Nirmal to the District Collector, Adilabad. Reply from the District Collector is awaited.
11.	Karimnagar.	Sankarapatnam	Molangur WUA	Narahari Malla Reddy	Complaint dt. 24.3.99, received from Ch. Mahender Reddy and two other TC Members received through Govt. Memo. No. dt. 31.5.99.	President of the WUA embezzled an amount of Rs. 11,500/- and Rs. 70,000/- meant for urgent repairs.	District Collector, Karimnagar was addressed for furnishing detailed report. Report awaited.
12.	Nellore	Venkatachalam.	Siddiguntapalem	Rapuru Kodandarama Naidu	Ayacutdars of Siddiguntapalem WUA, dt. nil, received through CMP Memo., dt. [illegible]	Mis-appropriation of funds meant for various activities and works mis-used by the WUA President.	District Collector, Nellore was addressed for sending detailed Report. Report awaited.

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
13.	Krishna	Chatrai	Janarjanavaram Uppuvagu Channel WUA.	Ch. Raghavulu	Ayacutdars of Uppuvagu Channel received through CMP Memo.No. 25098, CAD IV.1/99-1, dt. 24.6.98.	Mis-utilisation of funds.	Dist. Collector, Krishna was addressed to enquire the matter and furnish a detailed report, and report is awaited.
14.	Krishna	Kodur	Ramakrishnapuram WUA.	K. Raghava Rajendra Prasad.	Complaint dt. 1.6.99, received from Sri Avula Basavaiah krishnapuram WUA received through Govt.Memo. No. 29562/CAD. IV.1/99.1, dt. 17.7 99.	Misutilisation of funds.	District Collector Krishna was addressed to enquire the matter and furnish a detailed report vide T.O.Lr.No. Com/CAD/DEE.IV/ awaited.
15.	Guntur	-	110 Gullapalli WUA.	M. Tirumala Rao	Complaint dt. 20.6.99, received from members of 110, Gullapalli WUA received through Govt.Memo. No. 27187/CAD. IV. 1/99-1, dt. 6.7.99.	Misutilisation of funds and misutilisation of trees on canal bunds.	Dist. Collector Guntur was addressed to enquire the matter and furnish a detailed report vide Lr.No. COM/CAD/LC/AE/48/99, dt. 17.7.99/4.12.99. The report is awaited.

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
16.	Nellore	-	-	-	P. Ramesh Babu, Convenor, Dalith Sangh Vidavalur (M), Nellore Dist through CM's Office vide No. 0549/CMP/99, dt 2.11.99.	Misappropriation of funds by Sri Raghuramaiah, Deputy Executive Engineer.	District Collector, Nellore and SE.IC., Nellore were addressed vide Lr No.Com/CAD/DEE4/AE2/4403/99, dt 9.11.99, for their reports, and report is awaited.
17.	Medak	Mirdoddi	Thimmaicheru	T. Rajaiah	SE IC., Nizamabad	Misutilisation of funds by WUA President, Thimmaicheru.	Show cause notice to WUA President issued on 17.1.2000 The same was returned back by the postal Dept., stating that party is out of station. Again the same was sent through Dist. Collector, Medak.
18.	Vizianagaram.	Bobbili	Narasimhuni peta	B. Satyam Naidu	Government	Shortage of Government funds in Bank Account of WUA	Show cause notice issued to WUA President Vide Lr. No Com/CAD/DEE.IV/358/99 dt. 1.12.99. Reply received from the WUA President on 3.[illegible].2000 The District Collector and SE were asked to furnish their remarks and recommendations on the reply of WUA President.

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
19.	Krishna	Gidovada Rural	Thattivamu	V. Seetha Ramaiah.	Govt.Memo.No. 44770/CAD. IV.1.99/1, dated 18.11.99.	Misutilisation of tunds.	Addressed the Dist. Collector, Krishna to enquire in the matter vide this Office Lr.No. COM/CAD/DEE.IV/372/99, dt. 17.12.1999, and the report is awaited.
20.	Guntur	Karlapalem	Nandiraju-thota Peddagolla-palem. Ganapavaram.	Sambaiah Pamidi Bhaskar Venkata Ratnam	Complaint, dt. Nil, received from certain ryots through Govt. Memo. No.45259/ CAD.IV.1/99-1, dt. 21.12.1999/ 17.12.2000.	Allegations on execution of works by the WUA Presidents.	Addressed the District Collector, Guntur to enquire in the matter vide Letter No. COM/CAD/LC/AE/ 461/2000, dated 29.1.2000 and the report is awaited.

Ex-Officio Secretary to Government,
Irrigation & CAD Department.

Q-91-Sarvasri G. Butchaiah Chowdary, Seethamsetti Venkateswara Rao, Gadde Babu Rao, K. Jayaram, P. Raghunatha Reddy and N. Anjaneyulu:- Will the Minister for School Education be pleased to state:

(a) whether it is a fact that hundreds of historical and archaeological sites have either disappeared or on the verge of extinction in historical rich belt of the South Coastal Districts of A.P. due to sheer negligence of State and Central Archaeological Departments.

(b) whether it is also a fact that most of the historical monuments in Krishna, Guntur, West Godavari, Prakasam and Nellore districts have already disappeared due to various factors; and

(c) if so, the steps taken by the Government to safeguard the historical monuments in other places in the State and to take action against the concerned officials of the Archaeological Departments.

A-

(a) NO, Sir.

(b) No Sir.

(c) All the ancient and Historical Monuments declared as protected monuments under the Andhra Pradesh Ancient and Historical Monuments and Archaeological Sites and Remains Act, 1960, are duly protected and safeguarded by the Department of Archaeology and Museums of the State.

Q-156-Sarvasri N. Raghuveera Reddy, P. Venugopal Reddy and Y. Sivarama Reddy:- Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether there is any proposal with the Government to implement a Special Scheme for the development of state border areas; and

(b) whether any steps are being taken by the Govt. to develop border areas on the lines of Karnataka State where border areas special development scheme is being implemented?

A-

(a) No, Sir.

(b) No, Sir.

Q-368-Sri S. Chandra MOhan Reddy:- Will the Minister for School Education be pleased to state:

(a) whether it is a fact that an amount of Rs. 40 lakhs sanctioned for D.P.E.P. Schools in Nellore District in December, 1998 towards furniture and stationery has not been spent so far;

(b) whether it is also a fact that the District Collector has issued purchase orders disregarding the proposals even made by the purchasing Committee; and

(C) if so, the steps taken by the Government to spend the funds?

A-

(a) An amount of Rs. 30.381 lakhs allotted in Annual Work PLan & Budget 1998-99 was sanctioned for DPEP Schools, which has not been utilised so far. The details are as follows:

Sub-activity	Item	Amount sanctioned (Rs. in lakhs)
New Primary Schools	Furniture	3.75
MRCs.	Furniture	5.801
Supply of Almarahs to TCs.	Equipment	20.83
	Total:	30.381

(b) Yes Sir. The Member Convenor submitted the detailed guidelines that the above items shall be purchased only through national Competitive bidding. Later the District Collector and Chairman, DPEP, Nellore cancelled the orders.

(c) Action is being taken to procure the material as per the guidelines.

Q-203-Sarvasri Asaduddin Owaisi, Akbaruddin Owaisi, Syed Sajjad and D. Nagender:- Will the Minister for Municipal Administration and Minorities Welfare be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the then Hon'ble Minister for Revenue assured the House on 23-3-'99 that Mr. Mir Khader Ali, Sadar naib Kazi of Shariatpanah Balda, Hyderabad would be dismissed and an enquiry would be ordered against the mis-appropriation of Rs. 50 lakhs and also on the issuance of bogus marriage certificates perpetrated by him;

(b) if so, the action taken by the Government, so far;

(c) whether it is also a fact that the HOn'ble High Court in its judgement dated 8-4-1991 in W.P.M.P.No. 5073/91 in W.P.No.4114/91 made it clear that the share amount which is payable to the Kazi could not be paid to Sadar Naib Kazi; and

(d) if so, the action taken by the Government to recover the wrongfully taken share amount from the said Sadar Naib Khazi?

A-

(a) Yes, Sir.

(b) Government appointed an Enquiry Officer. As per the report of Enquiry Officer, the allegations made against the said Qazi are not proved.

(c) Yes, Sir.

(d) Does not arise in view of the observations of the HOn'ble Hign Court in its Judgment dated 8-4-1991.

404-Q- Sarvasri Y.S. Rajasekhar Reddy, P. Indra Reddy, P. Jagan Mohan Rao, K.R. Suresh Reddy, K. Lakshmi Narayana, N. Varadarajula Reddy, T. Jeevan Reddy, D.S. Redya naik, A. Vittal Reddy, Basawaraju Saraiah, J.C. Diwakar Reddy and M.V. Mysoora Reddy:- Will the Minister for Information and Public Relations and Cultural Affairs be pleased to state:

(a) the amount allotted to and spent by the Information and Public Relations Department for advertisements and publicity to various Government Programmes during the last 3 years together with the agencies to which they were released and payments made thereto; and

(b) whether there is any need to give wide publicity to Welfare Schemes when the Government is not in a position to meet the demand of the entire targetted groups as a whole at a time?

A-

The following amounts were allotted towards advertisements and publicity during the last three years:-

1997-1998	Rs.1190.00 lakhs
1998-99	Rs.2172.00 lakhs
1999-2000	Rs.3371.00 lakhs

(As on December, 1999).

The amount on Government programmes (Display ads.) is as follows for the last three years:

1997-98	Rs.476.92 lakhs
1998-99	Rs.904.55 lakhs
1999-2000	Rs.650.76 lakhs

(Agency wise releases made and payments made shown in the list (Annexure)

(b) The main object of issue of advertisements is for giving wide publicity to the policies and programmes of the Government to create awarness among the intended beneficiaries or successful implementation of welfare schemes.

ANNEXURE

S No	Name of the Ad-Agency	1997-98 No of Ads	1997-98 Rs in lakhs	1998-99 No of Ads	1998-99 Rs in lakhs	1999-2000 ([illegible]) No of Ads	1999-2000 Rs in lakhs
1	M/s Priya[illegible] Advtg	20	[illegible]	20	29 69	11	102 94
[illegible]	M/s Akshara Advtg	[illegible]4	[illegible]	[illegible]	182 [illegible]	1	84 23
[illegible]	M/s Touch Stone Advtg	6	23 84	2	19 [illegible]	[illegible]	48 21
4	M/s Nag Advtg Agency	8	63 24	19	[illegible]	[illegible]	[illegible]
	M/s Associated Advtg	3	8 43	3	[illegible]		
6	M/s C[illegible] Advtg	2	7 48	3	2 65	2	19 95
[illegible]	M/s Surya Ad System	8	79 65	7	56 9	7	90 35
[illegible]	M/s [illegible] Advtg	1	1 25			[illegible]	[illegible]
9	M/s Revathi Advtg	1	16 15				
[illegible]	M/s Vi[illegible] Communications	[illegible]	6 99				
[illegible]	M/s [illegible]	1	[illegible] 95		4 22		
[illegible]	M/s [illegible]				3 96		
	M/s [illegible]			1	2 34	-	
[illegible]	M/s [illegible] Advtg	-			17 23	2	[illegible]
[illegible]	M/s [illegible]			11	36 37	18	47 06
[illegible]	M/s [illegible] Saatchi & Saatchi				33 90	4	13 70
[illegible]	M/s [illegible]			3	16 30	[illegible]	5 13
18	M/s Ogilvy [illegible]			5	0 11	-	
19	M/s McCann Erickson			5	30 42	2	9 56
20	M/s [illegible]			1	[illegible] 64	1	0 82
21	M/s GDC [illegible] Advtg			1	4 58	1	4 65
22	M/s Profil Ltd	-		1	[illegible]	1	[illegible]
23	M/s Studiograph Advtg	-			-	1	9 63
24	M/s Action Advtg					3	26 07
25	M/s Varachi Advtg					1	4 50
26	M/s Anju Ads	-	-		-	1	8 80
	Total		476 92		904 55		650 76

Q.No [illegible] - [illegible] Yadav:- Will the Minister for Roads and Buildings be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Roads and Buildings Minister had laid foundation stone in July, 1999 for laying B.T. Road from Talakondapally to Midjil in Mahaboobnagar District, if so, any funds have been allocated for the same; and

(b) if so, when the work will be taken up?

A-(a) Yes, Sir no funds were provided so far.

(b) The above road from Talakondapally to Midjil is taken over from the Panchayat Raj Department on 8-7-99. The road length is 20 Kms out of which the stretch from 0/0 to 17/0 has a W.B.M. surface and the stretch from 17/0 to Km.20/0 has a B.T. Surface For improving the above road, an amount of Rs. 150.00 lakhs at current costs is required It is programmed to develop the taken ever roads in the State in a phased manner.

Q-No-116-Sarvasri B. Janardhan, G. Nagesh, smt. P. Subha dra and Sri R.P. Bhanj Deo:- Will the Minister for Medical, Health and Family Welfare be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Medical facilities are not available to the public due to the vacancies of (Doctors, Staff Nurses, A.N.M. and other) posts in the Primary Health Centres in Adilabad District; and

(b) the time by which the said vacancies will be filled up?

A-(a) No, Sir, it is not a fact that medical facilities are not available to the public due to vacancies in Primary Health Centres in Adilabad District. In the Primary Health Centres where there are vacancies of Medical Officers, Medical Officers are being deputed from adjoining Primary Health Centres to take care of public health.

(b) In Adilabad District, there are 57 Primary Health Centres with 95 posts of Medical Officers. Of these, 74 posts of Medical Officers are filled. Permission was accorded by Government to fill up all the vacant Medical Officers posts and 68 number of posts of Para-Medical Staff during 1999, of which 39 posts have been filled up. The present vacancy position in the District is as follows:-

(1)	Medical Officers	21
(2)	Staff Nurses	45
(3)	Multipurpose Health Assistance (F)	20
(4)	Multipurpose Health Assistance (M)	61
(5)	Pharmacists	11
(6)	Lab. Technicians Grade-II	15

In March, 2000, permission was given to the Director of Health to fill up 36 vacancies of Multipurpose health Assistances (M) in Tribal Areas in the District. Steps are being taken to fill up the remaining vacancies in ensuing recruitments.

Q-No-34-Sarvasri/Smt. P. Ramachandra Reddy, G. Kuthuhalamma, Sridhar Reddy, K. Prabhakar Reddy, G. Aruna Kumari, N. Kiran Kumar Reddy, C.K. Jayachandra Reddy and Dr.M. Thippe Swamy:- Will the Minister for Minorities Welfare and Wakf Board be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Government has sanctioned huge amounts for construction of Mosques in Chittoor district;

(b) the agencies through which the Government is executing these works; and

(c) if so, the details of amounts sanctioned for construction of Mosques?

A-(a) No, Sir.

(b) Through Mandal Parishad Development Officers.

(c) The details of amounts sanctioned to the Chittoor district for construction of Mosques are given below:-

Sl. No.	Year	Amount of Grant-in-aid sanctioned (Rs. in lakhs)	No. of institutions
1.	1995-1996	1.05	6
2.	1996-1997	7.40	42
3.	1997-1998	13.30	62
4.	1998-1999	20.50	82
5.	1999-2000	30.10	96
	Total Rs.	72.35 lakhs	288

142- Sarvasri P. Raghunatha Reddy and N. Anjaneyulu:- Will the Minister for Endowments be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the staff working in Sri Pattabhirama Swamy Temple under Tirumala Tirupati Devasthanams at Vayalpadu, Chittoor District are being paid very low salaries and their families are living in pitiable conditions;

(b) whether it is a fact that the Management of the T.T.D. is reluctant towards the traditional poojas to be performed regularly in the temple and dis-continuance of the traditional rathotsavam due to the dilapidated condition of the chariot;

(c) whether it is also a fact that the T.T.D. is not showing interest for the development of the said temple as the developmental works of the temple are stopped mid-way by the contractors; and

(d) if so, the steps taken by the Government in the matter?

A-(a) No, Sir. The staff in the taken over temple by Tirumala Tirupati Devasthanams i.e., Sri Pattabhirama Swamy Temple at Vayalpadu are being paid what they are paid by the erst-while Trustee.

(b) No, Sir. Daily rituals, Poojas and annual Brahmostsavam are being performed in the temple since it is taken over by the Tirumala Tirupati Devasthanam as per the Dittam approved by the T.T.D. Board of Trustees.

The Rathostavam was dis-continued from 1998 onwards due to the dilapidated condition of the chariot. T.T.D. Board of Trustees sanctioned an amount of Rs. 25.00 lakhs for fabrication of new wooden chariot and tenders are invited for the said work.

(c) No, Sir. The Tirumala Tirupati Devasthanam sanctioned a sum of Rs 25.25 lakhs in addition to the new wooden Chariot for various development works to this temple.

(d) Does not arise.

జీరో అవర్

శ్రీ ఎన్. రఘువీరారెడ్డి:- మేడమ్ స్పీకర్, అనంతపురం జిల్లాలో అసిస్టెంట్ పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ (ఎ.పి.పి.) పోస్టు షెడ్యూల్డు క్యాస్టుకు రిజర్వుకాబడి ఉన్న దానిని రిజర్వేషనుకు సంబంధం లేని ఓ.సి. కేటగిరీకి చెందినవారితో భర్తీ చెయడానికి ప్రభుత్వం చాలా ఆసక్తి చూపుతున్నది. ఆల్మోస్టు రెడీ అయిపోయింది. ఇవాళో రేపో ఆర్డరు యివ్వడానికి తయారుగా ఉంది. ఒక షెడ్యూల్డు క్యాస్టు క్యాండిడేటుకు చెంద వలసిన పోస్టు ఇది. ఎస్.సి.కి చెందిన లాయర్లు సరిగా ప్రాక్టీసు దొరకక ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. వారి పేరు కూడా ప్యానల్‌లో ఉంది. వీరు ప్రాక్టీసు దొరకని పరిస్థితిలో దిక్కుతోచని స్థితిలో ఉన్నారు. ప్యానల్‌లో ఉన్న ఇటువంటి వారిని పక్కకు పెట్టి యితరు లకు ఈ పోస్టు ఇవ్వాలనుకోవడం ఎంతవరకూ న్యాయం? గతంలో కూడా చాలాసార్లు యిలా జరిగాయి ఎస్.సి. ఎస్.టి. బి.సిలకు చెందవలసినవి వారికి చెందకుండాపోయాయి. ఇటీవల మెడికల్ సీట్సులో దాదాపు 120 సీట్సు ఎస్.సి., ఎస్.టి., బి.సి.లకు చెందవలసి నవి చెందలేదు. దీనిని చాలా తీవ్రంగా పరిగణించాలి. ప్రభుత్వం దీనిని గురించి స్పెషిఫిక్‌గా చెప్పాలి. ఎస్.సి.లకు రిజర్వు అయిన ఎ.పి.పి. పోస్టులను వారికే యిస్తామని దయచేసి హామీ యివ్వించాలి. అనంతపురం జిల్లాలో చాలా ఆందోళనగా ఉన్నారు అడ్వొకేట్సు.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Madam, we have made note of it. We will bring it to the notice of the Minister concerned for necessary action.

శ్రీ ఎన్. రఘువీరారెడ్డి:- అన్యాయం జరగకుండా చూస్తామని చెప్పండి.

డా. ఆర్. రవీంద్రనాథ్‌రెడ్డి - మేడమ్ స్పీకర్, సంబంధిత మంత్రిగారు సభలో ఉన్నారు. ప్రతిది నోట్ చేసుకున్నామని చెప్పడం కాకుండా, మంత్రిగారి వద్ద సబ్జెక్టు ఉంది, సమాధానం చెబితే సంతోషిస్తాము.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju.- Madam, can the Hon'ble Member demand answer from any particular Minister during Zero Hour?

మేడమ్ స్పీకర్:- గవర్నమెంటు తరఫున మంత్రులు ఎవరైనా నోట్ చేసుకోవాలి

డా. ఆర్. రవీంద్రనాథ్‌రెడ్డి - మంత్రిగారు సభలో లేకపోతె నోట్ చేసుకుని తర్వాత చెప్పడం జరుగుతుంది ఇక్కడ సంబంధిత మంత్రిగారున్నారు. గతంలో జీరో అవర్లో రెయిజ్ చేసిన వాటికి సమాధానాలు వచ్చాయి. నేను మాట్లాడే సబ్జెక్టు సంబంధిత
10-30 ఉ. మంత్రిగారు ఉన్నారు. గతంలో జీరో అవర్లో రెయిజ్ చేస్తే సమాధానాలు వచ్చేవి.

మేడమ్ స్పీకర్:- రవీంద్రనాథ్‌రెడ్డిగారూ, మీరు మెన్షన్ చెయ్యండి గవర్నమెంట్ నోట్ చేసుకోవడం జరుగుతుంది

శ్రీ ఆర్. రవీంద్రనాథ్‌రెడ్డి:- ఆర్‌డియస్ కాలువ క్రింద 15 వేల ఎకరాలు పంట ఎండిపోయి కొన్నివేల మంది రైతులు అగమ్యగోచరంగా ఏమి చేయాలో తోచక ఇబ్బంది పడుతున్నారు. దీని వెనుక ఉన్న వ్యక్తి అసంబద్ధ అవినీతి ఎస్.ఇ., జూరాల సర్కిల్ ఎస్. ప్రకాష్ ఎవరయితే వున్నారో అతని చర్యలవలన సుమారు 15 వేల ఎకరాలలో పంట నష్టపోయిన వేలాదిమంది రైతులు ఆత్మహత్యలు చేసుకోడానికి....

మేడమ్ స్పీకర్:- మీరు మెన్షన్ చేయండి. జీరో అవర్లో స్పీచ్ ఇవ్వకూడదు.

శ్రీ ఆర్. రవీంద్రనాథ్‌రెడ్డి:- తుంగభద్ర డ్యాంలో ప్రస్తుతం 20 వేల ఎకరాలకు సరిపోయే నీరు ఉంది. దీన్ని ఒక రి లీజింగ్ ప్రోగ్రాం ఇచ్చి ఎస్.ఇ., కె.సి కెనాల్, జూరాల ఒక ఇండెంట్ ఇచ్చారు. నాలుగయిదు రోజులకు ఒకసారి ఈ ఇండెంట్స్ ఇవ్వడం వలన, నీరు సరిగా పారకపోవడం వలన సుమారు 25 రోజులనుండి పైర్లు ఎండిపోతున్నాయి. పైర్లు ఎండిపోయిన రైతులు గగ్గోలు పెడుతున్నారు, రాస్తారోకో చేస్తున్నారు. ధర్నాలు చేస్తున్నారు. దీనిపై ఎంక్వయిరీ చేయించి ఆ రైతులకు కాంపెన్సేషన్ ఇప్పించండి. ఎస్.ఇ.గారు ఐదురోజులు ఇక్కడ వుంటే రెండు రోజులు అక్కడ వుంటారు. అక్కడికంటే ఇక్కడే బాగుందేమో, ప్రదక్షిణాలు చేసి తొందరగా ప్రమోషన్లు కొట్టేయాలని చూస్తున్నారు తప్ప రైతుల సమస్యలు పట్టించుకోవడం లేదు. మంత్రిగారు దయతో అక్కడి ఆర్‌డియస్ కెనాల్‌కు వచ్చి మొత్తం పర్యవేక్షించి నష్టంను అర్థం చేసుకొని అక్కడి రైతుల, ప్రజల కోరిక మేరకు ఆయనను ట్రాన్స్‌ఫర్ చేశారు. ఆయన వచ్చిన తరువాత నష్టం బాగా అయింది. నా తరువాత ఇంకొకరు ఎవరూ వుండవద్దని ఎస్.ఇ. పని కట్టుకుని సరైన ఇండెంట్ ఇవ్వకపోయినందున పరిస్థితి తీవ్రం అయింది. ఆ ఎస్.ఇ. తప్పించుకొని తిరుగుతున్నారు. మంత్రిగారిని క్లెయిమ్ చేయాలి, ఎం.ఎల్.ఏ.ను

నష్టం చేయాలని ప్రజా ప్రతినిధులను నష్టం చేయాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నారు దీనిపై వెంటనే స్పందించి ఎస్.ఇ. మీద ఎంక్వయిరీ వేయించి పంటలకు సంబంధించి ఒక అగ్రికల్చర్ ఆఫీసర్‌ను ఎంక్వయిరీ పంపి రైతులకు కాంపెన్సేషన్ ఇవ్వండి.

శ్రీ ఎం. వెంకటేశ్వరరావు:- వారు చెప్పింది నోట్ చేసుకొన్నాను. ఆ రైతులకు నష్టం జరగకుండా చర్యలు తీసుకొంటాను.

شری سید سجاد:۔ محترمہ اسپیکر صاحبہ شہر حیدرآباد میں سابق فوجیوں کا مسئلہ ہے آزادی کیلئے انھوں نے کئی قربانیاں دے چکے ہیں۔ ان کے مسائل ابھی بھی باقی ہیں۔ اے سی گارڈز، محمدی لائین اور عنبری دروازہ میں جو سابق فوجی رہتے تھیں انھیں گھر خالی کرنے کیلئے ریوینیو ڈپارٹمنٹ والے نوٹس دے رہے ہیں۔ اس مسئلہ کو پٹیشن کمیٹی میں پیش کیا گیا تھا۔ اسوقت میڈم اسپیکر صاحبہ آپ بھی بحیثیت ممبر شریک تھیں اور وزیر اقلیتی بہبود صاحب اس کمیٹی کے چیرمین تھے۔ کمیٹی نے فوجیوں کے حق میں فیصلہ کیا تھا لیکن اس کمیٹی کی رپورٹ ایوان میں نہیں رکھی گئی۔ یہ فوجی ہندوستان کی آزادی کیلئے اور ملک کے ایک ایک انچ زمین کیلئے قربانیاں دی تھیں لیکن اب انھیں بے گھر کیا جارہا ہے۔ میں حکومت سے مطالبہ کرتا ہوں کہ ان لوگوں کو گھروں سے بیدخل نہ کیا جائے۔

شری ٹی۔ دیویندر گوڑ:۔ مجھے بھی اس مسئلہ کے تعلق سے معلوم ہے۔ یہاں پر ریوینیو منسٹر صاحب ایوان میں موجود نہیں ہیں۔ میں انھیں مطلع کردونگا۔

شری سید سجاد:۔ پٹیشن کمیٹی کی رپورٹ ایوان میں کب پیش کیجائیگی۔

میڈم اسپیکر:۔ سجاد صاحب آپ بیٹھ جائیے۔

శ్రీ టి. దేవేందర్‌గౌడ్:- నేను రెవిన్యూ మంత్రిగారి దృష్టికి తెస్తాను.

శ్రీ సయ్యద్ సజ్జాద్:- మీరు కూడా ఆ కమిటీలో ఇంతకుముందు ఉన్నారు.

మేడమ్ స్పీకర్:- వారు నోట్ చేసుకొన్నారు. ప్లీజ్ కూర్చోండి.

శ్రీ ఎన్. నరసయ్య:- మేడమ్ స్పీకర్, ఇది సమాజంలోకి దళిత మేధావులందరినీ కలవరపరుస్తున్న సమస్య. దళిత పోస్టు గ్రాడ్యుయేట్లకు ఎం.ఫిల్., పిహెచ్.డి. వంటి అర్హతలు లేకుండా చేయడానికి చేస్తున్న ప్రయత్నం 'ఎం.ఫిల్. కోర్సులలో రిజర్వేషన్‌కు ఎసరు'. విద్యావ్యవస్థ ప్రక్షాళన చేయకుండా విద్యాశాఖ, మానవ వికాస శాఖ, యూనివర్శిటీ గ్రాంట్స్ కమీషన్ పక్కదార్లు తొక్కుతున్నాయి. ఇక్కడ యు.జి.సి. డిప్యూటీ కార్యదర్శి కార్యాలయంనుండి ఈ నెల 15వ తేదీ ముద్రతో యూనివర్సిటీ ఆఫ్ హైదరాబాద్ రిజిస్ట్రార్‌కు పంపిన లెటరు ఇది. ఎం.ఫిల్., పిహెచ్.డి. కోర్సులలో ఎస్.సి., ఎస్.టి. విద్యార్థులకు రిజర్వేషన్ కల్పించరాదని చెప్పారు. నా రిక్వెస్టు ఏమిటంటే, కేంద్రానికి మద్దతు ఇస్తున్న మీ ప్రభుత్వం దళిత పోస్టు గ్రాడ్యుయేట్లకు అన్యాయం జరుగుతున్న ఈ విషయంలో శ్రద్ధవహించాలని కోరుతున్నాము. రాజ్యాంగ సమీక్ష చేస్తామంటే ప్రభుత్వం ఇప్పటివరకు నోరు విప్పలేదు. కేంద్రం ఆదేశంతో [illegible] కంపెనీలం

మూతపడి ఉద్యోగస్థులు ఆందోళన చెందుతున్నారు. ఈనాడు ఈ పెద్ద కుట్రతో దళిత పోస్టుగ్రాడ్యుయేట్లు నాశనం అవుతున్న పరిస్థితి ఉంది. ఇందుకు ప్రభుత్వం పెద్ద ఎత్తున స్పందించాలి. ఈరోజు ప్రభుత్వం దళితులను మేము ఉద్ధరిస్తామని చెబుతున్నారు. దళిత పిజిలు ఈనాడు అన్యాయం అయిపోతున్నారు. ఈ విషయంలో కేంద్రాన్ని నిలదీయాలి. ఈ ప్రయత్నాన్ని విత్‌డ్రా చేయించాలని తమద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను

శ్రీ కడియం శ్రీహరి.– గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన విషయాలను నోట్ చేసుకున్నాను. తప్పనిసరిగా తగు చర్యలు తీసుకొంటామని తమద్వారా తెలియచేస్తున్నాను

శ్రీ కె మోహనరావు (పాతపట్నం) - మేడమ్ స్పీకర్, ఇరిగేషన్ శాఖ మంత్రిగారికి సంబంధించిన విషయం శ్రీకాకుళం జిల్లా పాతపట్నం నియోజకవర్గం గొట్టా బ్యారేజ్ దగ్గర పరిస్థితి మీరు కూడా చూచారు. వర్షాకాలంలో అక్కడ బ్యారేజి షట్టర్లు క్లోజ్ చేయడంతో సుమారు ౧, 15 అడుగుల వరకు ఇసుకమేట వేసి వరదలు వచ్చినపుడు చుట్టు ప్రక్కల గ్రామాలవరకు మునిగిపోయే పరిస్థితి వుంది వంశధారకు ఒక కిలోమీటరు ఒక కిలోమీటరు ఇటు మునిగిపోతున్నది. ఫ్లడ్ బ్యాంకులు లేనందువలన [illegible] కాబట్టి అక్కడి ఇసుకమేటలు తీయించి, వెంటనే ఫ్లడ్ బ్యాంకులు ఏర్పాటు చేయుటందుకు చర్యలు తీసుకోవాలని మీద్వారా మేజర్ ఇరిగేషన్ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను

శ్రీ ఎం వెంకటేశ్వర్లు - గౌరవ సభ్యులు చెప్పింది నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది. దీనిపై చర్య తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

కుమారి టి అరుణతార (జుక్కల్) – మేడమ్ స్పీకర్, నిజామాబాద్ జిల్లా, జుక్కల్ నియోజకవర్గం చాలా వెనుకబడిన ప్రాంతం ఇక్కడ రోడ్ల సౌకర్యం కూడా లేక రైతులు చాలా కష్టాలు ఎదుర్కొంటున్నారు కాబట్టి నా నియోజకవర్గానికి ఎక్కువ నిధులు కేటాయించి రోడ్ల విషయంలో తగిన చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా సంబంధిత మంత్రివర్యులకు మీద్వారా తెలియచేస్తున్నాను

10 40 ఉ. శ్రీ పి. శ్రీనివాసరెడ్డి – గౌరవ సభ్యురాలు చెప్పిన విషయాన్ని నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది, పరిశీలించి తగు చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది

శ్రీ ఎన్. రఘువీరారెడ్డి.– తెలుగుదేశం పార్టీ వారికి జీరో అవర్‌లో ఇద్దరికి అవకాశం ఇచ్చారు.

(అంతరాయం)

వారు అధికారంలో వున్నవారు మేము ప్రధాన ప్రతిపక్షానికి చెందిన వారం కనుక మాకివ్వాలి.

(అంతరాయం)

మేడమ్ స్పీకర్:– రోజూ జరిగేది అదే ...

(అంతరాయం)

మీరు ఈవాళ కొత్తగా మాట్లాడితే ఎలా Are you not observing every day?

ప్రకటన

శ్రీ పరిటాల రవీంద్ర, ఎమ్.ఎల్.ఏ. విడుదల గురించి

Madam Speaker:- I am to announce to the House that as per the message received from the Superintendent, District Jail, Ananthapur, Sri Paritala Ravindra, M.L.A. who was admitted in the Jail on 26.3.2000 in Crime No. 47/2000 of II Town Police Station, Ananthapur was released from Jail on bail on the evening of 27.3.2000.

Mr. Speaker:- All papers included in the agenda are deemed to have been laid.

సభా సమక్షంలో ఉంచిన పత్రములు

1. A copy of the Report of the Commissioner of Inquiry headed by Justice E. Varada Reddy, Retired District and Sessions Judge on the death of Jakkampudi Nageswara Rao at Amalapuram on 27.12.1997, together with a copy of Memorandum of the action taken, as required under Section 3(4) of Commissions of Inquiry Act, 1952.

2. A copy of the 24th Annual Report of Sponge Iron India Limited for the year 1998-99, in compliance with Section 619-A (2) of the Companies Act, 1956.

3. A copy of the 36th Annual Report of A.P. Industrial Development Corporation Limited for the year 1996-97, in compliance with Section 619-A (3) of the Companies Act, 1956.

4. A copy of each of the notification issued in G.O. Ms.Nos. 26, 27 and 28, Labour, Employment, Training and Factories (Lab-II), dt. 7th June, 1999 and G.O.Ms.No. 70, Labour, Employment, Training and Factories (Lab.II), dt. 3rd December, 1999, as required under Section 115 (2) of the Factories Act, 1948.

అర్జీల సమర్పణ

శ్రీ ఎం అయ్యాజీ వేమ (నగరం):- మేడమ్, నా నియోజకవర్గంలో రూ 40.00 కోట్లు ఖర్చుచేసి చేపట్టిన పనులకు సంబంధించి, 4 రోజుల క్రితం కాల్వలకు నీరు పంపిస్తూ వుంటే లీకేజ్ వస్తోంది, దాని మీద దర్యాప్తు జరిపించవలసిందిగ కోరుతున్నాను

(పిటీషన్‌ను గౌ. సభాపతికి సమర్పించారు)

శ్రీ పి. కిష్టారెడ్డి (నారాయణఖేడ్):- నిజాం షుగర్ ఫ్యాక్టరీకి సంబంధించి, మెదక్ జిల్లాలో ఇంతవరకు షుగర్‌కేన్ సప్లయి చేసిన రైతులకు జహీరాబాద్‌కు కాని, మెదక్ జిల్లాలోని ఫ్యాక్టరీకి కాని డబ్బు చెల్లించలేదు. దానివల్ల రైతులు ఇబ్బందులకు గురవుతున్నారు, ఆత్మహత్యలకు పాల్పడుతున్నారు. ఈ విషయంపై పిటీషన్‌ను పంపుతున్నాను.

(పిటీషన్‌ను గౌ. సభాపతికి సమర్పించారు)

Sri Prem Singh Rathod (Maharajgunj):- Madam Speaker, this petition is regarding leakage of X Class General Science paper in Mahabubnagar District on 27th March, 2000.

(పిటీషన్‌ను గౌ. సభాపతికి సమర్పించారు)

డా. జి. చిన్నారెడ్డి (వనపర్తి):- నేను ఇచ్చే పిటీషన్ ఆర్ అండ్ బి. శాఖకు సంబంధించింది. ఆ డిపార్ట్‌మెంట్లో పరిపాలనా సౌలభ్యం కొరకు డిపార్ట్‌మెంట్‌ను రీ-ఆర్గనైజ్ చేసారు. ఆ రీ-ఆర్గనైజేషన్‌లో కొత్త సర్కిల్ ఆఫీసులను క్రియేట్ చేయడం జరిగింది. మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాకు ఒక సర్కిల్ ఆఫీసును క్రియేట్ చేసారు. ఆ ఆఫీసు జిల్లా హెడ్‌క్వార్టర్‌లో లేకుండా హైదరాబాదు నుంచి ఫంక్షన్ అవుతోంది. జిల్లా ప్రజ లంతా ఆందోళన చెందుతున్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారు దత్తత తీసుకున్న జిల్లా అది, ఆ జిల్లాకే అన్యాయం జరుగుతోంది ఆ సర్కిల్ ఆఫీసును తక్షణమే మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాకు తరలించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

(పిటీషన్‌ను గౌ. సభాపతికి సమర్పించారు)

డా. జి. కుతూహలమ్మ (వేపంజేరి):- చిత్తూరు జిల్లా మొత్తాన్ని కరువు ప్రాంతంగా ప్రకటించి వున్నారు. జిల్లాను అభివృద్ధి చేయాలనే సదుద్దేశ్యంతో ప్రభుత్వం నెలకు రూ. 500/- కనీస వేతనంతో విద్యా వాలంటీర్లను ఉద్యోగాలలో పెట్టడం జరిగింది. వారిలో చాలా మంది షెడ్యూల్డు కులాల వారున్నారు; టిృయిన్ అయిన వారు వున్నారు. ఎస్.సి. బ్యాక్‌లాగ్ పోస్టులను ఇంతవరకు ఫిలప్ చేయడం లేదు. వారిని రెగ్యులరైజ్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జక్కంపూడి రామమోహనరావు (కడియం):– ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని పబ్లిక్ సెక్టార్లలో పనిచేస్తున్న ఎంప్లాయీస్ తరఫున మీకు ఒక పిటిషన్‌ను పంపించాము· వారు దాదాపు 40,000 మందికి పైగా పనిచేస్తున్నారు· వారికి ఉద్యోగ భద్రత లేదు, అనేక సమస్యలతో సతమతమవుతున్నారు· ప్రభుత్వం వారిని పిలిపించి, చర్చించి, సమస్యలను పరిష్కరించవలసిందిగా కోరుతున్నాను·

(పిటిషన్‌ను గౌ· సభాపతికి సమర్పించారు)

డా· వై·ఎస్· రాజశేఖరరెడ్డి:– స్పీకర్‌గారూ, ఈవాళ 304 మోషన్స్‌కు సంబంధించి, నిన్న సాయంత్రం 9·00 గంటల వరకు కూడా పవర్ సమస్య మీద 304 ఇస్తామని మీరు చెప్పడం జరిగింది, మీ సెక్రటేరియట్ చెప్పడం జరిగింది మళ్ళీ అర్ధరాత్రి వారెవరో ఫోన్ చేసి····

Madam Speaker:- No, no, it is not like that. మీరు చెప్పిన 304 పవర్ ప్రాజెక్ట్‌లకు సంబంధించి···· రెవిన్యూ సెస్ గురించి వేయడం జరిగింది తరువాత సురేష్‌రెడ్డిగారు ఇంటిమేట్ చేసారు· చేసిన తరువాత అప్పటికప్పుడు 9 00 గంటలకు మినిస్టర్‌కు ఇంటిమేషన్ పంపించి, ఇన్‌ఫర్మేషన్ తెప్పించుకోవాలంటే, కష్టం· వారు కూడా ప్రిపేర్ కావలసి ఉంది 31 కి పోస్ట్ చేస్తాను, మీరు డిస్కస్ చేసుకోవచ్చు·

డా· వై·ఎస్· రాజశేఖరరెడ్డి:– ఈ రోజు నా టర్న్ వస్తుంది, మళ్ళీ ఎల్లుండి వస్తుంది· ఈ రోజు 29 కాబట్టి ఎల్లుండే వస్తుంది·

Madam Speaker:- That is true. But, your party will not get a turn in this Session. మీ టర్న్ ఈ సెషన్‌లో లేదు· రేపు టి·డి·పి· వారికి, తరువాత అదర్స్ – ఇంకా ఎవరైనా వుంటే వారికి వస్తుంది·

డా· వై·ఎస్· రాజశేఖరరెడ్డి:– ప్రతి మూడింటిలో మాకు ఒకటి వస్తుంది· ఈవాళ మాకు వచ్చింది, రేపు లేదు, ఎల్లుండి ఖచ్చితంగా మాకు రావాలి····

మేడమ్ స్పీకర్:– మీ టర్న్ ఇంతవరకు 29న వుంది, రేపు టి·డి·పి కి వుంది, ఎల్లుండి 31న అదర్స్‌కు వుంది· అయినా కూడా 31 రోజు టి·డి·పి· వారికి ఇచ్చే బదులు మీకు ఇస్తాను, ఆ రోజు 304 వేయడం జరుగుతుంది·

డా· వై·ఎస్· రాజశేఖరరెడ్డి:– 31న మాకు ఇస్తామంటే సంతోషమే· ఆ రోజున మాకు తప్పకుండా వచ్చేటట్లు చూడండి· లేకపోయినా, 1వ తారీఖునాడైనా సరే ఇవ్వండి, so that we will be too happy.

మేడమ్ స్పీకర్.– 1, 3న మన డ్రాట్ పైన, డ్రింకింగ్ వాటర్ పైన, లా అండ్ ఆర్డర్ పైనా 2 రోజులు పెట్టుకున్నాం· ఇంకా 3 రోజులు వుంది, today tomorrow Question Hour and 304 లు కూడా వున్నాయి

డా. వై.ఎస్.రాజశేఖరరెడ్డి:- ఏ కారణం చేతనైనా రాకపోయినట్లయితే you please try to accommodate, atleast on 1st April, 2000.

ప్రభుత్వ బిల్లులు

(1) 2000, ఆంధ్రప్రదేశ్ పురపాలక శాసనముల (సవరణ) బిల్లు

Sri N.Md. Farook:- Madam Speaker, with your permission, I beg to move:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Municipal Laws (Amendment) Bill, 2000".

Madam Speaker:- Motion moved. The question is:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Municipal Laws (Amendment) Bill, 2000".

(Pause)

The Motion was adopted and the Bill was introduced.

(2) 2000, ఆంధ్రప్రదేశ్ మద్యనిషేధ (సవరణ) బిల్లు

Sri T. Nageswara Rao:- Madam Speaker, with your permission, I beg to move:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Prohibition (Amendment) Bill, 2000."

Madam Speaker:- Motion moved. The question is:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Prohibition (Amendment) Bill, 2000."

(Pause)

The Motion was addopted and the Bill was introduced.

(3) 2000, ఆంధ్రప్రదేశ్ అనుసూచిత కులముల (రిజర్వేషన్ హేతుబద్ధీకరణ) బిల్లు

Smt. K. Pushpaleela:- Madam Speaker, with your permission, I beg to move:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Scheduled Castes (Rationalisation of Reservation) Bill, 2000."

Madam Speaker:- Motion moved. The question is:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Scheduled Castes (Rationalisation of Reservation) Bill, 2000".

(Pause)

The Motion was adopted and the Bill was introduced.

సభా కార్యక్రమము

(శ్రీ పి గోవర్ధన్‌రెడ్డి, శ్రీ టి. జీవన్‌రెడ్డిలచే తీవ్ర అంతరాయం)

మేడమ్ స్పీకర్.- మీరు స్పీకర్ పైన మోటివ్స్ అట్రిబ్యూట్ చేయవద్దు. Please resume your seats. రాజశేఖరరెడ్డిగారూ, మీరు వారిని కూర్చోమని చెప్పండి.

(అంతరాయం)

డా వై.ఎస్.రాజశేఖరరెడ్డి - బేసిక్‌గా ఎడ్జర్న్‌మెంట్ మోషన్ ఏది తీసుకోవాలి అనేది, పార్టీకి ప్రిఫరెన్స్ ఇస్తామని అన్నారు. The respective political Parties will have to decide it. మేము చెప్పింది కాకుండా, చాలామంది, చాలా చోట్ల అడిగినపుడు మీరు సెషన్ ఎండ్ అయ్యే లోపలో, ఇంకొకటో, తీసుకుంటామని అన్నారు కాని అల్టిమేట్‌గా ఏమి తీసుకోవాలి అనేది పార్టీకి సంప్రదించి తీసుకోవాలి అనేది ఆనవాయితీ, ఆ విధంగా జరగలేదు. నల్గొండ జిల్లాకు సంబంధించి రెండు ఇంపార్టెంట్ సమస్యలు. They are covered under the Adjournment Motion. మీరు రెండింటికి చెప్పారు, తీసుకుంటామని. మరొక ముఖ్యమైన ఇష్యూ మొత్తం లెఫ్ట్ కెనాల్ క్రింద 3, 4 లక్షల ఎకరాలకు నీరివ్వకుండా వుంటే, ఇది కేవలం ప్రభుత్వానికే సంబంధించిన తప్పు అయినా, నీరు ఇవ్వకుండా పంటలు ఎండిపోతూ వుంటే, మేము చెబితే ఎవరూ పట్టించుకోవడంలేదు.

(అంతరాయం)

మేడమ్ స్పీకర్. రాజశేఖరరెడ్డిగారూ, మీరు సబ్జక్టు మెన్షన్ చేస్తే ఎట్లా, దయచేసి కూర్చోండి.

డా. వై.ఎస్.రాజశేఖరరెడ్డి:- సబ్జక్టు మెన్షన్ చేయడమా, నా తలకాయా, ఏమి మెన్షన్ చేసాము? వున్న 2 సబ్జక్టులలో ఏది ఇంపార్టెంటో మెన్షన్ చెయడానికి ప్రయత్నం చేస్తే కూడా మీకు వినడానికి ఓపిక లేకపోతే ఎట్లా? మీరు చెప్పేది మేము వినడానికి సిద్ధంగా వున్నపుడు, మేము చెప్పేది కూడా మీరు వినడానికి సిద్ధపడతారా లేదా? మీరు ఏమీ మాట్లాడవద్దు, మీరు కూర్చోండి, నేను స్పీకర్‌ను, నేను చెప్పేదే మీరు వినండి అని చెబుతున్నారు. ఇది చాలా తప్పు. దయచేసి మేము చెప్పేది కూడా వినండి.

(అంతరాయం)

10.50 ఉ. మీరు మేము చెప్పే విషయాన్ని పట్టించుకోవడం లేదు. Whatever you are doing, is not correct. మేము మాట్లాడేప్పుడు కనీసం రెండు, మూడు నిమిషాలైనా వినే ఓపిక లేకపోతే ఎట్లామ్మా? మీరు మైక్ కట్ చేసేస్తుంటే మేము సభకి రావడమెందుకు?

(అంతరాయం)

మేడమ్ స్పీకర్:- రాజశేఖరరెడ్డిగారూ మీరు దయచేసి వినండి. 304 నిబంధన ప్రకారంగా ఏ పార్టీలకు అవకాశం వస్తే ఆ విధంగా నేను అలా చేస్తూ వెళుతున్నాను. అడ్జర్న్‌మోషన్స్ ఇచ్చినవన్నీ ఇదే సమావేశంలో చర్చకి రావాలంటే కష్టమౌతుంది.

(అంతరాయం)

శ్రీ టి జీవన్‌రెడ్డి:- మీరు రికార్డులు పరిశీలించండి. You have assured to the House that you would give us an opportunity to discuss under Rule 304. ఈ సెషన్‌లో చర్చకి రాకపోతే ఎప్పుడు వస్తుంది?

(అంతరాయం)

మేడమ్ స్పీకర్: 304 నిబంధన క్రింద మిమ్మల్ని అడిగి పోస్టు చేయాలని ఎక్కడా లేదు. సభ్యులు శ్రీ కె.ఆర్. సురేష్‌రెడ్డిగారు పవర్ ప్లాంట్స్ గురించి 304 నిబంధన క్రింద అడిగినప్పుడు నేను అవకాశం ఇవ్వడం జరిగింది. ఒకసారి అడ్జర్న్‌మెంట్ మోషన్ ఇచ్చినప్పుడు ఆ సందర్భంగా నెక్స్ట్ డే పోస్టు చేయమంటే, చేస్తానని పోస్టు చేశాను. మీ సభ్యులు రేపు 304 క్రింద పోస్టు చేయమని అడిగి ఉంటే ఆ విధంగా పోస్టు చేయడానికి అవకాశం ఇచ్చి ఉండేదాన్ని. వారు అడగలేదు. ఈ విధంగా నేడు 304 క్రింద వేరే అంశాలను ఇవ్వడం జరిగింది.

డా·వై·ఎస్· రాజశేఖరరెడ్డి:- మాకు మీరు మైక్ ఇవ్వరు· మాట్లాడుతున్నపుడు మధ్యలో మైక్ కట్ చేస్తారు· ఇలా చేస్తే మేము సభకి రావడమనవసరం· ఇంతకు ముందు మాట్లాడుతుంటే మైక్ తీసేశారు·

మేడమ్ స్పీకర్:- నేను మిమ్మల్ని మాట్లాడమన్నపుడల్లా మైక్ మీకు వస్తోంది·

డా·వై·ఎస్· రాజశేఖరరెడ్డి:- నాగార్జునసాగర్‌కి సంబంధించి ఎడమ కాలువ క్రింద నాలుగున్నర ఎకరాలలో పైర్లు ఎండిపోతున్నాయి· ప్రభుత్వం నీరివ్వడం లేదని మేమంటే ముఖ్యమంత్రిగారు జవాబు చెపుతూ ఎండిపోతే ఎండిపోనివ్వండి రైతులకు క్రమశిక్షణ రావడం లేదనే పద్ధతిలో మాట్లాడడం జరిగింది·

(అంతరాయం)

ఈ 304 తప్పక రావాలి· నాగార్జునసాగర్‌కి సంబంధించిన 304ని ఇవ్వమంటే మరో చిన్న సబ్జక్ట్‌ని ఇచ్చి .....

(అంతరాయం)

Madam Speaker, I don't want to go into the details. But,

(అంతరాయం)

మీరు కమిట్‌మెంట్ ఇచ్చారు· అది కాకుండా మరొకటి వస్తోంది· మీరొకపని చేయండి· ఈ రోజు 304లో వచ్చిన సమస్య, ఈ సమస్య కలిపి మాట్లాడనీయండి· మేజర్ ఇరిగేషన్ మంత్రిగారు ఇక్కడ ఉన్నారు· ఇది రైతులకు సంబందించిన సమస్య కాబట్టి వారిని ఆదుకొనే ప్రయత్నం చేయాలి· అక్కడ పైర్లు ఎండిపోతున్నాయి కాబట్టి రెండింటిని కలిపి నేడు చర్చకి తీసుకోండి· రెండింటిపై సభ్యులు మాట్లాడతారు·

(అంతరాయం)

We will arrive at some via media.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Madam Speaker, there is a procedure to conduct the business in this august House.

(Interruptions)

What is this? Their behaviour is not good. There is a procedure according to which the House functions. The Hon'ble Members

are most welcome to speak on the people's problems and the Government is ready to redress them.

As there is a time constraint, parties concerned have prioritised items and now if they have any difficulty, let them bring to our notice. But, merely, wasting the time of the House, does not solve the problems.

(Interruptions)

శ్రీ పి. అశోకగజపతిరాజు:- అధ్యక్షా, మరో చిన్న సబ్మిషన్. Madam Speaker you are the repository of the powers and privileges of this august House. మీ పైన ఆస్పర్షన్స్ చేస్తూ వెళుతుంటే, it is not correct and it is against the democratic system.

Madam Speaker:- The House is adjourned for Tea-break for 15 minutes.

(Then the House adjourned for Tea-break at 11.00 a.m.)

(The House reassembled at 11.18 a.m. after tea break with Sri M.V. Krishna Rao in the Chair)

304వ నియమము క్రింద ప్రస్తావించబడిన అంశములు
(1) రాష్ట్రంలో గిరిజనుల కొరకు అభివృద్ధి కార్యకలాపాలు, మౌలిక సదుపాయాలను కల్పించుట గురించి.

శ్రీ ఎస్. ఇంద్రసేనారెడ్డి:- అధ్యక్షా, గిరిజనుల యొక్క అభ్యున్నతికి లక్షలు, కోట్ల రూపాయలను ఖర్చు చేస్తున్నటువంటి ప్రభుత్వం, వాస్తవానికి అడవులలో ఏమి జరుగుతున్నదో పట్టించుకోవడం లేదు. వారి జీవన ప్రమాణాలు అణు మాత్రం కూడా పెరుగలేదు. గిరిజనులు లేని చోట్ల మంచినీటి బావులు త్రవ్వుతున్నామని, బావులు లేని చోట్ల మోటార్లు ఇస్తున్నామని, రికార్డులు చూపించి అధికారులు రూపాయలు లక్షలు, కోట్లు స్వాహా చేస్తున్నారు. నిధులన్నిటిని కూడా వృధా చేస్తున్నారని మీ ద్వారా తెలియ జేస్తున్నాను. మహబూబ్‌నగర్, రంగారెడ్డి, నల్గొండ జిల్లాలలో ఆదిమ జాతి చెంచు గిరిజనుల కొరకు ప్రత్యేకంగా ఒక సంస్థను తెరిచారు. అక్కడా నిధులు వృధా అవుతున్నాయి. అక్కడి అధికారులలో అవినీతి తారస్థాయికి చేరుకుంది. అటువంటి వారిని

లేదని నేను మీ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను. కొండ ప్రాంతాలలో పౌష్టిక [illegible] వల్ల ఎక్కడ చూసినా యువతీ యువకులలో చర్మరోగాలు కనపడుతున్నాయి. వారంతా వైద్యం లేక అలమటిస్తున్నారు. మరి కొన్ని చోట్ల మలేరియా వ్యాధితో బాధపడుతున్నారు.

11.20 ఉ. ఇవి అన్నిటిని డెవలప్ చేయడం కొరకు గిరిజనులను భాగస్వాములుగా చేస్తూ ఈ యొక్క కార్యక్రమాలు తీసుకోవాలని కేంద్ర ప్రభుత్వం చెప్పింది. ఎక్కడైతే గిరిజనుల యొక్క ఇన్‌వాల్వ్‌మెంటు లేదో అక్కడ నిధులు శాంక్షన్ చేయమని చెప్పి కేంద్ర ప్రభుత్వం కూడా చెప్పింది. ఈ యొక్క కార్యక్రమాలు గిరిజనులు [illegible] [illegible] ప్రకారం చేయలేరని చెప్పి కాంట్రాక్టర్లకు ఇస్తూ గిరిజనుల పేరు మీద వాళ్ల [illegible] ముద్రలు వేయించుకొంటున్నారు. ఈ యొక్క కార్యక్రమాలను తీసుకొని పోతున్నారు వాస్తవంగా గిరిజనులకు ఈ యొక్క సహాయ సహకారాలు అందడం లేదని చెప్పి ఈ సందర్భంగా మీ ద్వారా మనవిచేస్తున్నాను. గిరిజనులకు కేంద్ర ప్రభుత్వం అనేక [illegible] వేల కోట్ల రూపాయలు శాంక్షన్ చేస్తుంది. మన దగ్గర కూడా వందల కోట్ల రూపాయలు వస్తున్నాయి. ఆ యొక్క రూపాయలను మన ప్రభుత్వం క్రమంగా సర్వైనటువంటి పద్ధతుల్లో ఖర్చు పెట్టడం లేదు అనేటటువంటిది అనేక [illegible] కంట్రోలర్ అండ్ ఆడిటర్ జనరల్ వెల్లడించడం జరిగింది. మొన్న పార్లమెంటులో నవంబరు, 1999లో ఇచ్చినటువంటి రిపోర్టులో స్పెషల్ [illegible] అసిస్టెన్స్ ప్రోగ్రాము క్రింద వాటిని అమలుపరచలేదని చెప్పారు. కేటాయించిన నిధులను [illegible] ఎకౌంట్సులో దాచారా? లేదా? ప్రభుత్వం చెప్పాలి. అదేరకంగా ఉన్నటువంటి డిపాజిట్స్ ఎకౌంటు బ్యాంకు డిపాజిట్స్ క్రింద కేటాయించి వాటిని ఖర్చు పెట్టినట్లుగా లెక్కలు చూపిస్తారు ఈ విషయం వాస్తవమా లేదా చెప్పాలి. కాగ్ వాళ్ల ఇచ్చిన రిపోర్టులో టి.వి.లు, వీసీపిలు వాహనాలు ఇవే కాకుండా చివరికి జీతభత్యాలు కూడా కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి స్పెషల్ అసిస్టెన్స్ ప్రోగ్రాము క్రింద వాటిని ఖర్చు చేశారా? లేదా? ఈ ప్రభుత్వం చెప్పాలి. ఆ డబ్బులో నుంచి వేరే డిపార్టుమెంటు వారు వేరే పనులకు అరువుగా వాడుకొంటున్న విషయం వాస్తవమా? రాష్ట్రానికి ఇచ్చినటువంటి నిధులు నెల రోజులలోగా ఖర్చు చేయాలని నిబంధన ఉన్న తరువాత వాటిని ఖర్చు చేయకుండా, జాతీయ బ్యాంకులల్లో కాకుండా కోపరేటివ్ బ్యాంకులలో డబ్బు దాచుకొన్నారు, తద్వారా వీళ్లకి కమీషన్ వస్తున్నటువంటి విషయం కాగ్ రిపోర్టులో బయటపెట్టడం జరిగింది. మన ప్రభుత్వం రోజు కంప్యూటరైజేషన్ చేస్తూ అన్ని వివరాలు సేకరిస్తున్నప్పటికి ఎక్కడికి పోతున్నాయి డబ్బును మిస్‌అప్రాప్రియేషన్ ఎట్లా చేశారని నేను అడుగుతున్నాను. ఈ గిరిజనుల వెల్ఫేర్ గురించి కమిటీలు వేయడం, చీఫ్ సెక్రటరీ, జిల్లా కలక్టరు తదితరులతో ఉన్నప్పటికి అవి గిరిజనుల వెల్ఫేర్ గురించి రెవ్యూ చేయడం లేదు. మన శాసనసభ కమిటీలు కూడా పూర్తి స్థాయిలో రెవ్యూ చేయడంలేదని మీద్వారా తెలియజేస్తున్నాను. ఈ డిపాజిట్సు డబ్బుల వాళ్ల యొక్క ఎకౌంట్సులో కాకుండా షెడ్యూల్డు ట్రైబ్సు డిపార్టుమెంటు ఎకౌంటులో

కాకుండా షెడ్యూల్డు కులాల సంబంధించినటువంటి ఆర్థిక సహాయ సంస్థలో ఆ యొక్క సంస్థ పేరు మీద డిపాజిట్ చేసిన విషయం వాస్తవం కాదా? షెడ్యూల్డు కులాల సంస్థలో 10వ తరగతి పాస్సైన వ్యక్తి డిప్యూటీ జనరల్ మేనేజరు స్థాయి వరకు ఎదిగి ఆ తరువాత అతని పిల్లలకు అదే డిపార్టుమెంటులో ఉద్యోగాలు ఇప్పించుకొన్నారు. ఆఫీసర్లను మేనేజ్ చేసి అక్కడ ఉన్నటువంటి కోట్లాది రూపాయలను కాజేసి తద్వారా రాష్ట్రంలో ఉండేటటు వంటి ఈ యొక్క గిరిజనుల యొక్క అత్యున్నతి, వెనుకబడి పోతున్నది కుంటుపడి పోతున్నది ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను. ఈ గిరిజన ప్రాంతాలలో ఉన్నటువంటి 1/70 యాక్టు సక్రమంగా పద్ధతి ప్రకారం అమలు చేయాలని మా పార్టీ మొదటి నుంచి తెలుపుతున్నది 1/70 చట్టాన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సక్రమంగా అమలు చేయకుండా గిరిజనులు గిరిజనేతరుల మధ్య పేచి పెట్టి అక్కడ ఉన్నటువంటి రికార్డులను ఎవరైతే మ్యానుపులేటు చేయగల్గుతారో వాళ్లకి దొరికినటువంటి ఆ రికార్డులు ఆ విధంగా తయారు అవుతాయి. కాబట్టి రికార్డులను కంప్యూటరైజేషన్ చేసి వెంటనే గిరిజనులకు లబ్ధి కలిగేట్లు చూడాలి దోపిడిదారుల నుండి రక్షించడం కొరకు విద్య ఒక్కటే సరైన మార్గం. కాబట్టి ఈ గిరిజనుల ఏరియాల్లో ఈ యొక్క విద్యను సక్రమంగా అమలు చేయాలని స్కూల్సు అన్నిటిని సక్రమంగా నడపాలని మనవిచేస్తున్నాను. హాస్టల్సులో పనిచేసేటటువంటి వార్డెన్లు వాళ్ళకి ఆదాయం రావాలని చెప్పి విద్యార్థుల సంఖ్యను పెంచి చూపిస్తున్నారు వాస్తవంగా అక్కడ విద్యార్థులు లేరని ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను. ఈ రోజు గిరిజన ప్రాంతాలలో అనేక రకాలుగా అవకతవకలు జరుగుతున్నాయి. కాబట్టి ఈ యొక్క ఎమౌంట్సు సక్రమంగా ఖర్చు అవుతున్నాయా? లేదా అని తెలుసుకోడానికి మా పార్టీ తరఫున గిరిజనుల అభివృద్ధి కొరకు హౌస్ కమిటీ వేయాలని చెప్పి డిమాండు చేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ శీతంశెట్టి వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా ఈ రాష్ట్రంలో సుమారు 42 లక్షల మంది గిరిజనులు నివశిస్తున్నారు. వీరు కొండ ప్రాంతాలలో మైదాన ప్రాంతాలలో నివసిస్తున్నారు. వీళ్ల అభివృద్ధికి కనీస అవసరాలు తీర్చవలసిన అవసరం ఈ ప్రభుత్వం పైన ఉన్నవి. తెలుగుదేశం పార్టీ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత అనేక కార్యక్రమాలు తీసుకొని ఇంతవరకు సదుపాయాలు చేయడం జరిగింది.

(అంతరాయం)

ఇంకా సదుపాయాలు చేయాలని అడుగుతున్నాను. మేము కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం కంటే ఎక్కువ చేశామని ఇంకా ఎక్కువ చేయాలని అడుగుతున్నాను. అంతే తప్ప నేను ఏమీ డబ్బా కొట్టడం లేదు. నేను 1989-94 కాలం ఈ సభలో సభ్యుడుగా ఉన్నాను అప్పుడు నా నియోజకవర్గంలో 25 డాక్టరు పోస్టులకు గాను 7 డాక్టర్లు ఉన్నారు డాక్టరు పోస్టులు భర్తీ చేయమని చెప్పి ఆనాడు నేను అడగడం జరిగింది. అప్పుడు కాంగ్రెస్ పార్టీ ప్రభుత్వంలో ఒక్క పోస్టు కూడా భర్తీ చేయలేదు. సభలో ప్రశ్న వేసినప్పుడు

సమాధానం త్వరలో భర్తీ చేస్తామని అన్నారు కాని చేయలేదు గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబునాయుడు ఆధ్వర్యంలో తెలుగుదేశం పార్టీ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ఏజెన్సీ ప్రాంతాలలో 258 డాక్టర్ల పోస్టులు భర్తీ చేశారు. విద్యా విషయానికి వచ్చినట్లయితే గత ప్రభుత్వంలో రాష్ట్రం మొత్తం మీద 3 రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలలు ఉండేవి తెలుగుదేశం పార్టీ ప్రభుత్వంలో 900 ప్రాథమిక పాఠశాలలు ఏర్పాటు చేశారు అంటే గూడెంలో ప్రతి రెండు వందల జనాభాకు ఒక ప్రాథమిక పాఠశాల ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది అంతేకాకుండా 7 రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలలు 50 ఆశ్రమ పాఠశాలలు 24 [illegible] పాఠశాలలు అలాగే ప్రత్యేక హాస్టల్ సదుపాయాలు ఇవి [illegible] చేస్తూనే [illegible]

11.30 ఉ ఇదేకాకుండా రూ 12 కోట్లతో హాస్టల్ భవనాలు నిర్మించడం జరుగుతుంది అయితే విద్యా విషయంలో వచ్చినప్పుడు పరిశీలించవలసిన కొన్ని లోపాలు ఉన్నాయి అవి సరిచేయడం కోసం ప్రభుత్వం కృషిచేయాలి. ఆశ్రమ పాఠశాలలు ఏర్పాటుచేశారు, కాని అక్కడ ఉపాధ్యాయులు ఉండటానికి వసతులు లేవు [illegible] సమావేశంలో ఐ ఎ వై హౌసింగ్ స్కీమ్ క్రింద సంవత్సరానికి [illegible] చెప్పిన అయిదు సంవత్సరాలలో 15 [illegible] కట్టిస్తామని [illegible] సంవత్సరం నిర్మాణం చేపట్టి [illegible] అవకతవకలు జరగటంవలన వాటివల్ల ఎటువంటి ఉపయోగం లేకుండా పోయింది [illegible] ఉండటానికి భవనాలు నిర్మించాలి ఏజెన్సీ ప్రాంతాల్లో జిల్లా పరిషత్ [illegible] ఉన్నాయి వీటికి సరైన వసతులు లేవు [illegible] స్కూల్స్‌కు ఉపాధ్యాయులను [illegible] నియమిస్తారు కాబట్టి సరైన సంఖ్యలో ఉపాధ్యాయులు ఉంటున్నారు [illegible], పరిషత్ హైస్కూల్స్‌లో ఉపాధ్యాయులు నియమించడంలేదు [illegible] తీర్మానం చేసి [illegible] ద్వారానే వీటిలోని ఉపాధ్యాయ పోస్టులన్నిటినీ భర్తీ చేయమని కోరాము [illegible] 10వ తరగతులోని విద్యార్థులు ఎక్కువ శాతం ఫెయిల్ అవుతున్నారు సైన్స్ లెక్కలు మొదలగు సబ్జక్టులలో బి ఇ డి టీచర్స్ లేక వారు ఫెయిల్ అవుతున్నారు కనుక బి ఇ డి టీచర్స్‌ను పోస్టు చేయటానికి ఏమైనా చర్యలు తీసుకుంటారా. ఆరోగ్య విషయాన్ని గురించి ముందుగానే మనవిచేశాను ప్రత్యేకంగా ఒక ఆరోగ్య విధానాన్ని గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ఏర్పాటు చేశారు. ఇప్పటికే ఏజెన్సీ ప్రాంతాల్లో ప్రతి పి హెచ్ సి కి డాక్టర్‌ను నియమించారు. కొన్ని చోట్ల ఇద్దరు డాక్టర్లను కూడా నియమించారు వారికి అంబులెన్స్, మందులు సరఫరాచేయటానికి కమ్యూనికేషన్ కొరకు వైర్‌లెస్ సెట్స్ ఏర్పాటుచేశారు గిరిజనులు ఆర్థికంగా సామాజికంగా ఎదగటానికి తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం కృషిచేసిందని గౌరవసభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను. అదేవిధంగా ఏజెన్సీ ప్రాంతాల్లోని మారుమూల ప్రాంతాలకు రోడ్లు వేయవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉన్నది. చాలా గ్రామాలకు రోడ్లు లేవు కొన్ని కోట్ల రూపాయలు పెట్టి ఇప్పటికి రోడ్లు వేయటం జరుగుతోంది రూ 12 కోట్లతో రోడ్లు వేస్తామని అన్నారు ఇది కాకుండా ఆర్ ఆర్ ఎమ్ ద్వారా కొన్ని రోడ్లు వేయటం జరిగింది. గిరిజనులు పండించిన పంటలు, అటవీ ఉత్పత్తులు మార్కెట్‌లకు సులభతరంగా చేరాలంటే రోడ్లు అత్యవసరం కాబట్టి

చూడటమూ, గిరిజన గ్రామాలకు కూడా రోడ్లు వేయవలసిన అవసరం ఉన్నది. అలాగే ఏజెన్సీ ప్రాంతంలోని కొన్ని రోడ్లను పంచాయతీరాజ్‌నుండి ఆర్ అండ్ బి కి బదిలీచేయమని కోరాము. ఉత్తర్వులు ఇచ్చారు. కాని ఇప్పటివరకు బదిలీ కాలేదు. ఆర్ అండ్ బికి బదిలీ అయితే రోడ్లు బాగుపడతాయి. ఏజెన్సీ ప్రాంతాల్లోని గ్రామాలకు ఒక చిన్న కొండ కాలువ లేక నదులో నీటి వనరులుగా ఉంటున్నాయి. ఆ నీరు పూర్తిగా సద్వినియోగం కావడానికి ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవాలి. ప్రభుత్వం ఆ నీరు అనగా కాలువల్లో, నదుల్లో నీరు సముద్రంలో కలసిపోతున్నందున ఆ నీటిని ఉపయోగించుకోలేకపోతున్నాము చెక్ డ్యాంలు, చెరువులు కట్టి, రిజర్వాయర్స్ నిర్మించి నీటిని వినియోగించుకోవాలి. రిజర్వాయర్లు ఎంటివి ఏర్పాటుచేస్తే చుట్టుప్రక్కల భూములు సాగులోకి వస్తాయి. నా కాన్‌స్టిట్యూయెన్సీలోని గోస్తని రిజర్వాయర్ 12,000 ఎకరాల భూమికి సాగునీరు అందిస్తుంది. ఈ రిజర్వాయర్ కడితే గిరిజన మండలాలకు నీరందుతుంది. నాబార్డ్ ద్వారా ఇవ్వమని ప్రతిపాదన చేయడం జరిగింది. ఈ సంవత్సరం ఇది అందుబాటులోకి వచ్చేటట్లు చేయాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. చెక్ డ్యాంలు కట్టగానే సరిపోదు. చెక్‌డ్యాంల క్రింద ఒక ఎకరంలోనో, రెండు ఎకరాల్లోనో చెరువు త్రవ్వినట్లయితే నీరు నిల్వ ఉండి ఎక్కువ కాలం పంటలకు సేద్యపు నీరు అందించగలుగుతాము. చెక్‌డ్యామ్ కట్టి చెరువు త్రవ్వకుండా నీరు వదిలేస్తే ప్రయోజనం ఉండదు. నీరు నిల్వ ఉండేవిధంగా, చెరువులు త్రవ్వే విధంగా చర్యలు తీసుకోవాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. అన్ని గ్రామాలకు విద్యుత్ సౌకర్యం కల్పించాలి. గిరిజన గ్రామాలు కొండలు డొంకల్లో ఉంటాయి కాబట్టి కొన్ని ఇబ్బందులు ఎదురైనా తమ పరిధిలో ప్రయత్నించి అన్ని గ్రామాలకు తప్పకుండా విద్యుత్ సౌకర్యం కల్పించాలి. డొంకరాయిలో విద్యుత్ సౌకర్యం లేదు ఈ విషయం నేను చాలాసార్లు సభ దృష్టికి తీసుకువచ్చాను. ఇప్పటికైనా సాధ్యమైనంత త్వరలో ఇవ్వగలిగిన గ్రామాలకు విద్యుత్ సౌకర్యం కల్పించాలని కోరుతున్నాను. ఏజెన్సీ ప్రాంతాల్లో ఆర్.టి.హెచ్. ఐ.ఎ.వై. హౌసింగ్ స్కీములు జరుగుతున్నాయి. ఆర్.టి.హెచ్. హౌసింగ్ స్కీమ్‌కు కొంత కలప అడవినుండి తీసుకురావలసిన అవసరం ఉంది. కాని కలప తెచ్చుకోవటానికి చట్ట ప్రకారం అటవీ అధికారులు అనుమతి ఇవ్వటం లేదు. అటవీ అధికారులకు చెప్పి ప్రభుత్వం స్థానిక గిరిజనులు ఇండ్లు కట్టుకోవటానికి కలప అడవి నుండి తెచ్చుకునే వీలు కల్పించాలని కోరుతున్నాను. చాలా గ్రామాల్లో ఇంకా హౌసింగ్ కాలనీలు పూర్తికాలేదు. వారికి అందరికీ రాబోయే 5 సంవత్సరాలలో ప్రతి గిరిజనుడికి ఇండ్లు ఇచ్చే విధంగా చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. రోడ్లు, చెరువులు, చెక్‌డ్యాంలు కట్టినందువల్ల గిరిజనులు అభివృద్ధి కాలేరని, మానవుడే తనకు తాను అభివృద్ధి చేసుకోవాలని మా వద్ద ఉన్న అధికారులు ఒక స్టేట్‌మెంట్ ఇచ్చారు. అది తప్పు. గిరిజనుల అభివృద్ధికి రోడ్లు, విద్య, వైద్యం, మొదలైనవి చాలా అవసరం. ఆ విధంగా చూడవలసిన అవసరం ఉన్నది. ఐ.టి.డి.ఎ.లలో మూడు నెలలకు ఒకసారి పాలకవర్గ సమావేశం ఏర్పాటుచేయాలి. కాని 9 నెలలైనా ఇంతవరకు ఒక్క సమావేశం

కూడా ఏర్పాటు చేయలేదు. సమావేశం ఏర్పాటుచేసినట్లయితే జమా ఖర్చులు చూడటం, ఏ పద్దు క్రింద ఎంత ఖర్చు చేసింది చూడటమే కాక అక్కడ ఉన్న సమస్యలను సమావేశంలో లేవనెత్తి, పరిష్కారం కనుగొటానికి అవకాశం ఉంటుంది. కావున వెంటనే సమావేశములు ఏర్పాటు చేసేట్లు చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. జి.ఓ.నెం.434 ఇవ్వటంవల్ల ప్రజాప్రతినిధులకు, ప్రజాస్వామ్యానికి ఏ మాత్రం గౌరవం లేకుండా చేసినట్లయినది. ఈ జి.ఓ.ను సవరించవలసినదిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎస్. రాజయ్య:- అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో గిరిజనులు దాదాపు 9 జిల్లాల్లో అధిక జనసాంద్రతను కలిగి కొండ ప్రాంతాల్లో నివశిస్తున్నారు. స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 50 సంవత్సరాలు గడచినా వీరు అభివృద్ధికి ఆమడదూరంలో ఉండే పరిస్థితులు నేడు నెలకొని ఉన్నాయి. విద్య, వైద్యం రహదారి సౌకర్యం అదేవిధంగా సాగునీరు, త్రాగునీరు విద్యుత్ కూడా ఎక్కడాలేని పరిస్థితులు ఈ రోజు రాష్ట్రంలో ఉన్నాయి అటవీ ఉత్పత్తులు ప్రధానంగా వేసవి కాలంలో ఉంటున్నాయి. ఫిబ్రవరి, మార్చి, ఏప్రిల్ నెలల్లో ఇవి వస్తాయి చింతపండు, తేనె, జిగురు, విప్పపువ్వు, అడ్డాకులు, ఆకులు మొదలగునవన్నీ వేసవికాలంలో వచ్చే అటవీ ఉత్పత్తులు. వాటిని ప్రభుత్వం జి సి సి. ద్వారా కొనుగోలు చేస్తోంది. చింతపండు మార్కెట్‌లో రూ. 30 ఉంటే గిరిజనులు అమ్మేచోట రూ. 10 నుండి రూ.12 వరకు మాత్రమే ఇస్తున్నారు. తేనె, జిగురు మొదలగు మొత్తం అటవీ ఉత్పత్తులు చెట్లనక, పుట్టనక తిరిగి క్రూరమృగాల బారినపడి సేకరించిన ఈ అటవీ ఉత్పత్తులకు గిట్టుబాటు ధర కల్పించటంలేదు. ఈ అటవీ ఉత్పత్తులకు గిట్టుబాటు ధర కల్పించాలని. అటవీ ఉత్పత్తులు సేకరించే క్రమంలో అడవి మృగాల బారినపడి అనేకమంది చనిపోతున్నారు. వారికి ఫారెస్టు డిపార్ట్‌మెంట్‌నుండి, ఐ.టి.డి.ఎ.ల నుండి ఎటువంటి ఆర్థిక సహాయం లభించటంలేదు. భద్రాచలం నియోజకవర్గంలో 20, 25 మంది కాళ్లు చేతులు విరిగిపోయి చనిపోయినప్పటికీ ఐ.టి.డి.ఎ., ఫారెస్టు డిపార్టుమెంట్, కలెక్టర్లకు ఎన్నిసార్లు మొరపెట్టుకున్నా వారికి ఎటువంటి ఆర్థిక సహకారం ఇవ్వని పరిస్థితి ఈ రోజు నెలకొని ఉంది. అదేవిధంగా సాగునీటి సౌకర్యాలు చూసినట్లయితే

11.40 ఉ

ఏజన్సీ ప్రాంతాల్లో ఎక్కడా సరిగా లేవు. మా ప్రాంతంలో గోదావరి నది ఉన్నా ఎటువంటి ప్రయోజనం చేకూరడం లేదు, అంగట్లో అన్నీ ఉన్నా అల్లుడ నోట్లో శని ఉన్న చందంగా ఉంది పరిస్థితి. ఏజన్సీ ప్రాంతాల్లో నీటివనరులు సరిగా లేవు, నీటి వనరులు సమకూర్చినట్లయితే వెయ్యి నుంచి రెండు వేల ఎకరాలను సాగుచేయడానికి గిరిజనులకు అవకాశం ఉంటుంది. వారికి శాశ్వత నీటివనరులు కల్పించాలి. వీలున్న ప్రతిచోట చెక్‌డ్యామ్‌లు, చెరువులు లేకపోతే కుంటలు త్రవ్వించి సాగునీటి సదుపాయం కల్పించాలి. శబరి-సీలేరు, గోదావరి నదీ పరివాహక ప్రాంతం నా నియోజకవర్గం క్రింద ఉంది, అక్కడ ప్రాజెక్టులు కట్టి గిరిజనులకు శాశ్వత సాగునీటి వనరులు కల్పించడానికి ప్రభుత్వం పూనుకోవాలి. శబరి-సీలేరు నదుల మీద ప్రాజెక్టులు కట్టాలని ఎప్పటినుంచో గిరిజన రైతులు ఆందోళన చేస్తున్నారు, అక్కడ ప్రాజెక్టు

కట్టినట్లయితే దాదాపు మూడు మండలాల గిరిజన రైతులు సాగు చేసుకోవడానికి అవకాశం ఉంటుంది. పద్మింగ్‌పేట ప్రాజెక్టు నిర్మాణం దీర్ఘకాలంగా ప్రభుత్వ దృష్టిలో ఉంది. అది పూర్తి చేసినట్లయితే రెండు, మూడు వేల ఎకరాలను గిరిజనులు సాగుచేయడానికి వీలు కలుగుతుంది పాలెంవాగు ప్రాజెక్టు ప్రభుత్వం దగ్గర పెండింగులో ఉందని చెబుతున్నారు, అది పూర్తి చేసినట్లయితే నాలుగైదు వేల ఎకరాలను సాగుచేయవచ్చు. నాబార్డు నిధులను తెప్పించి గిరిజనులకు సాగునీటి సౌకర్యం కల్పించవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. గోదావరి నది ప్రవహిస్తున్న ప్రాంతాల్లో ఎత్తిపోతల పథకాలను ఏర్పాటు చేసి రైతులను ఆదుకోవలసిన అవసరం ఉంది. జిల్లాలో, అదేవిధంగా రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా అనేక లిఫ్టు యిరిగేషన్ పథకాలున్నాయి, కాని సరైన పర్యవేక్షణ లేకపోవడం వల్ల అవి నిరుపయోగంగా ఉన్నాయి. ప్రభుత్వం ఐటిడిఎ ద్వారా కొన్ని లక్షల కోట్ల రూపాయలను ఖర్చు చేస్తున్నది. వ్యవసాయానికి ప్రాధాన్యతనిచ్చి, చెరువులను, కుంటలను మరమ్మత్తు చేసి గిరిజన రైతులను ఆదుకోవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉందని ఈ సందర్భంగా నేను మనవిచేస్తున్నాను.

ఏజన్సీ ప్రాంతాల్లో గిరిజనులకు వైద్య సదుపాయాలు సరిగా లేవు. 111 పిహెచ్‌సిలు ఉన్నాయని ప్రభుత్వం లెక్కలు చెబుతోంది. అందులో సగం పిహెచ్‌సిల్లో డాక్టర్లు లేని పరిస్థితి ఉంది. నా నియోజకవర్గంలో 23 పిహెచ్‌సిలుంటే, అందులో సగంవాటికి డాక్టర్లు లేని పరిస్థితి ఉంది. మొబైల్ టీములు, సంచార వైద్యశాలలు లేవు, డాక్టర్లు అందుబాటులో ఉండరు, జబ్బు వచ్చినా, ఇంకా ఏమైనా జరిగినా కొన్ని వందల కిలో మీటర్ల దూరంలో ఉన్న పట్టణాలకు గిరిజనులు పోవలసి వస్తోంది. సంచార వైద్య శాలలు నడిచే విధంగా, అన్ని పిహెచ్‌సిల్లో డాక్టర్లను పోస్టు చేసి, వారు గిరిజనులకు అందుబాటులో ఉండే విధంగా ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవాలి. పిహెచ్‌సిల్లో కుక్కకాటుకు, పాముకాటుకు మందులు లేని పరిస్థితి ఉంది, మందులు లేనందున అనేకమంది గిరిజనులు మృత్యువాత పడుతున్నారు. ఇప్పటికైనా ప్రభుత్వం ఆలోచించి ఏజన్సీ ప్రాంతాల్లో ఉన్న పిహెచ్‌సిల్లో కుక్కకాటుకు, పాము కాటుకు మందులు ఉండే విధంగా చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

గిరిజన ప్రాంతాల్లో విద్యాభివృద్ధి సరిగా లేదు. ఆశ్రమ పాఠశాలలు, గిరిజన విద్యా వికాస కేంద్రాలున్నప్పటికీ వాటిపై సరైన పర్యవేక్షణ లేకపోవడం వల్ల విద్యార్థులు చాలా యిబ్బందులకు గురవుతున్నారు. అక్కడున్న సమస్యలను పరిష్కరించి, వాటిని సక్రమంగా నిర్వహించడానికి ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవాలి ఆశ్రమ పాఠశాలల్లో అవినీతి క్రింది నుంచి పై స్థాయి వరకు నిండిపోయింది మా జిల్లాలో కిన్నెరసాని ప్రాజెక్టు రెసిడెన్షియల్ స్కూల్‌లో మహిళా ప్రిన్సిపల్ రత్నమ్మ రూ. 2 లక్షలకు పైగా దుర్వినియోగం పాల్పడింది. పిల్లలకు సరైన తిండి పెట్టడం లేదు. పిల్లలకు పెట్టే అన్నం, కూరగాయలు, సబ్బులు మొదలైన వాటిల్లో అవినీతికి పాల్పడి, ఓపెన్‌గా తింటున్నామని

చెబుతున్నా ఆమె మీద ఎటువంటి చర్యలు ప్రభుత్వం తీసుకోలేదు. హాస్టల్స్‌లో సదుపాయాలు సరిగా లేవు. కొన్ని సందర్భాల్లో విద్యార్థులు ఆత్మహత్యలు కూడా చేసు కోవడం జరుగుతోంది. విద్యా ప్రమాణాలు రోజురోజుకు పడిపోతున్నాయి. ఏడు నుంచి పదవ తరగతి వరకు ఫలితాలు 30-40 శాతం మించడం లేదు. ఈ పాఠశాలల పనితీరుని సక్రమంగా పర్యవేక్షణ చేస్తూ, యంత్రాంగం సరిగా పనిచేసే విధంగా చర్యలు తీసుకొని, విద్యా ప్రమాణాలు మెరుగయ్యేలా చర్యలు తీసుకోవాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

గిరిజన చట్టాలున్నాయి, భూములకు రక్షణ చట్టం 1/70 ఉంది. అయితే "చట్టం చుట్టమైన" పరిస్థితి ఈనాడు ఉంది. మైదాన ప్రాంతాలనుంచి వచ్చిన గిరిజనేత రులు, భూస్వాములు గిరిజనుల భూములను ఆక్రమించుకోవడమే గాకుండా, గిరిజన అమ్మాయిలపై అత్యాచారాలు చేసి వారిని గర్భవతులను చేయడం నిత్యకృత్యమైంది. ఖమ్మం జిల్లా, జూలూరుపాడు మండలం, గుండెపూడి విలేజ్‌లో ఒక భూస్వామి అక్కడున్నటువంటి ఒక గిరిజన అమ్మాయిపై అత్యాచారం చేసిన సందర్భంలో పోలీసులకు రిపోర్టు చేసినా, ఐ.టి.డి.ఎ అధికారులకు తెలియజేసినా, అతనిపై ఎటువంటి చర్యలు తీసుకోలేదు గిరిజనులకు ప్రభుత్వం పలురకాలుగా సేవలు చేస్తున్నట్లు చెబుతున్నారు. ఒక గిరిజన అమ్మాయిపై అత్యాచారం చేసిన వ్యక్తిని అరెస్టు చేయమని జిల్లా కలెక్టర్‌కు, ఐ.టి.డి ఎ అధికారులకు రెండు నెలలనుంచి చెబుతున్నా, ఎవ్వరూ కూడా ఎటువంటి చర్యలు తీసుకోలేదు.

వైద్యం, విద్యలతోబాటు రహదారి సమస్య కూడా చాలా ప్రధానంగా ఉంది ఏజెన్సీ ప్రాంతంలో కొన్ని వందల గ్రామాలకు రోడ్డు సౌకర్యం లేని పరిస్థితి ఉంది. కనీసం మెటల్ రోడ్లను నిర్మించినా, మండలానికో, పట్టణానికో వెళ్లి వైద్య, విద్య సదుపాయం పొందడానికి అవకాశం ఉంటుంది. అది కూడా కరువైన పరిస్థితి ఈనాడు నెలకొన్నది.

ఇక కరెంటు పరిస్థితిని చూస్తే, గిరిజన ప్రాంతాల్లో కరెంట్ సదుపాయం సరిగా లేదు. స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 50 సంవత్సరాలు దాటినా గిరిజనులు కనీస వసతులకు కూడా నోచుకోకుండా పోతున్నారు. కొన్ని వందల గ్రామాలకు కరెంట్ వసతి లేదు. నా నియోజకవర్గంలో 60, 70 గ్రామాలకు కరెంట్ సదుపాయం లేని పరిస్థితి ఉంది. కావున వెంటనే ప్రభుత్వం స్పందించి చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. అదే విధంగా జి.వి.వి.కెలు ఆరు వేలున్నాయి, నాలుగు వేల కేంద్రాలు మాత్రమే పూర్తి స్థాయిలో పని చేస్తున్నాయి. మిగతా రెండు వేల కేంద్రాల్లో పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నాయి, కావున వీటిని సమర్థవంతంగా నిర్వహించేందుకు ప్రభుత్వం పూనుకోవాలి. గిరిజనులకు సామాజికంగా, ఆర్థికంగా అభివృద్ధి చేయాలంటే, వారికి వైద్య, విద్య, సాగునీరు, త్రాగునీరు తదితర వసతులు కల్పించాలి. నాలుగు వందలు, అయిదు వందలు, వెయ్యి జనాభా ఉన్నచోట్లలో కూడా మంచినీరు లేని పరిస్థితి ఉంది. దీన్ని నివారించడానికి ఎంపి.డబ్ల్యు. స్కీము "పెట్టి" చర్యలు తీసుకోవాలి.

గిరిజనులకు గృహ వసతి చాలా దయనీయంగా ఉంది. ఎమ్మెల్యే కోటా క్రింద నియోజకవర్గానికి రెండు వందలు, మూడు వందలు, నాలుగు వందల యిళ్ళ దాకా యిచ్చేవారు, ఈసారి అది కూడా లేకుండా పోయింది. కావున అన్ని గిరిజన గ్రామాల్లో గిరిజనులకు ఐఫాడ్ క్రింద గృహ వసతి కల్పించాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎస్. విజయరామరాజు:- అధ్యక్షా, ఈ సమాజంలో అమాయకత్వానికి ప్రతీక లైనటువంటి గిరిజనులు ఎక్కడైతే నివశిస్తున్నారో, ఆ ప్రాంతాల్లో వారు యిప్పటికీ కనీస సౌకర్యాలు లేక దుర్భరమైన జీవితాలతో కొట్టుమిట్టాడుతుంటే సభ్య సమాజానికి ప్రతి నిధులమైన మనం సిగ్గుతో తలవంచుకోవాలని ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను. రెండు వేల సంవత్సరంలో, న్యూ మిలీనియంలో అడుగుపెడుతున్న సందర్భంలో కూడా అనేక మంది గిరిజనులు దోపిడీకి గురవుతున్నారు. ఈ దోపిడీలను ప్రభుత్వ సంస్థ అయిన గిరిజన కార్పొరేషన్ కూడా చేయడమన్నది శోచనీయం, దోపిడీ యధేచ్ఛగా జరుగుతోంది, అడ్డు అదుపు లేకుండా పోతున్నదని ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను. ఒకప్పుడు చాలా
11.50 ఉ. గిరిజన ప్రాంతాలకు విద్యుత్ సౌకర్యం కల్పించడం జరిగింది. ఉదాహరణకు జి.ఎల్.పురం మండలంలో వంగర అనే గ్రామం ఉంది. మాజీ ప్రధాని శ్రీ పి.వి. నర్సింహారావుగారి స్వగ్రామము కాదు 1975-76 లో వంగర గ్రామానికి కరెంటు సదుపాయం కల్పించారు. దాదాపు నాలుగు, ఐదు సంవత్సరాల తరువాత ఆ గ్రామానికి కరెంట్‌ను డిస్‌కనెక్టు చేయడం జరిగింది. ఒకసారి విద్యుత్ సౌకర్యం కల్పించి మరల తొలగించటం జరిగింది. శీతంసెట్టి వెంకటేశ్వరరావుగారు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వంలో రాష్ట్రం చాలా అభివృద్ధి చెందిందని అన్నారు. ఆయనను గిరిజన మంత్రిగా వేసినా బాగుండేది. ఆ గ్రామంలో విద్యుత్ సౌకర్యం కల్పించాలని పార్లమెంటు సభ్యుడిగా ఉన్నప్పుడు, శాసనసభ్యుడు అయిన తరువాత కూడా చాలాసార్లు రిప్రజెంట్ చేశాను. అక్కడ ఉన్న విద్యుత్ అధికారులకు, పార్వతీపురం పి.ఓ. ఐ.టి.డి.ఎ. దృష్టికి కూడా తీసుకువెళ్ళాను. ఎన్నికలు జరిగి దాదాపు ఏడు, ఎనిమిది నెలలు అయినప్పటికీ ఏమి చర్య తీసుకోలేదు. ఏజన్సీ ప్రాంతాలలో అనేక స్కీములు అమలు జరుగుతున్నాయి. 1989వ సంవత్సరంలో ఎన్.ఆర్.ఇ.పి. క్రింద చిలకం పంచాయతీలోని ద్రాక్ష గ్రామంలో ఒక స్కూల్‌ను లెంటల్ లెవెల్ వరకు నిర్మించడం జరిగింది. డిపెప్ స్కూల్సు వచ్చాయి. ఆ కమిటీ కన్వీనరు ప్రైస్కూలు హెడ్‌మాస్టర్. అతను నాన్ ట్రైబల్. చాలా వ్యవహార జ్ఞానం తెలిసిన వాడు. డిపెప్ క్రింద 1999 లో స్కూలుకు రూ. 2 లక్షలు మంజూరు అయితే, 1989లో కట్టిన స్కూలునే చూపించి రూ. 1.4 లక్షల నిధులు దుర్వినియోగం చేశాడు. దీనిని కలెక్టరు దృష్టికి తీసుకువస్తే, ఆయనపై క్రిమినల్ ప్రాసిక్యూషన్ చర్య తీసుకో మంటే, విజయనగరం డి.ఇ.ఓ.గారు లంచం తీసుకొని అతనిని రెండు, మూడు నెలలు మాత్రమే సస్పెండ్ చేసి మరల రీఇన్‌స్టేట్ చేయడం జరిగింది. యు హియర్ మి శ్రీహరి. ఈ విధంగా చిన్న స్థాయినుండి పెద్ద స్థాయి ఉద్యోగస్తుల వరకు గిరిజనులను మోసం చేస్తూనే వున్నారు. కాని వారికి మాత్రం న్యాయమైన హక్కులు లేవు.

1968వ సంవత్సరములో నక్సల్బరి ఉద్యమం జరిగింది. ఆ ఉద్యమం పార్వతీపురం ఏజన్సీలో ప్రతిధ్వనించింది ఆ ఉద్యమంవల్ల ఆంధ్ర రాష్ట్రం మొత్తం కాకుండా, యావత్తు భారతదేశం యొక్క ప్రజాస్వామ్యం యొక్క పునాదులు కదిలిపోతే, కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం గిరిజనులను ఆదరించింది మరల ఈ తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత, కాంగ్రెసు ప్రభుత్వంలో పునరుద్ధరించిన వారి హక్కులను తిరిగి కాలరాశారు. ఉదాహరణకు ఒక హాస్టల్ ఉంటే అక్కడ స్థానికంగా ఉన్న విద్యార్థులకు భోజన వసతి సౌకర్యాలు ఉండేవి. ఇప్పుడు వారికి ఆ సౌకర్యాలు లేకుండా చేశారు. ఇది ఎంతవరకు సమంజసమని ప్రభుత్వాన్ని ప్రశ్నిస్తున్నాను. కాంగ్రెసు హయాంలో ఏజన్సీ ప్రాంతములో ఉన్న గిరిజనులకు భూబదలాయింపు చట్టం 1/70 తీసుకువస్తే, తిరిగి దానిని కాలరాసే ప్రయత్నం చేస్తున్నాయి. ఇది ఎంతవరకు సమంజసమని అడుగుతున్నాను. మారుమూల కొండ ప్రాంతాలలో చాలా గిరిజన గ్రామాలు వున్నాయి. వారికి రవాణా సౌకర్యాలు లేవు. వారు 20, 25 కిలోమీటర్ల వరకు కాలిబాటనే నడచి వెళ్ళవలసి వస్తుంది. వారు చాలా ఇబ్బందులు పడుతున్నారు గిరిజనులకు. వింత వింత రోగాలు వస్తున్నాయి. గుమ్మ లక్ష్మీపురం ప్రాంతంలో నాలుగు, ఐదు గ్రామాలలో విషజ్వరాలు వచ్చి 30, 40 మంది వరకు గిరిజనులు చనిపోయారు. అలాగే 1986వ సంవత్సరములో ఎన్సిఫాలటీస్ అనే వ్యాధి వచ్చి చాలామంది చనిపోయారు. ముప్పై వేల మంది జనాభాకు ఒక పి హెచ్ సి అన్నారు ప్రతి పది, పదిహేను వేల జనాభాకు ఒక పి.హెచ్.సి. పెట్టాలని కోరుతున్నాము వాటిలో డాక్టర్లను, వైద్య సిబ్బందిని నియమించిననాడే, వాటికి న్యాయం చేకూర్చినట్లు అవుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. మరల గిరిజనులకు 1965–67 సంవత్సరాలలో కల్పించిన పరిస్థితిని తిరిగి పునరుద్ధరించాలని, మరల ఈ ప్రభుత్వం మీద గిరిజనులు తిరుగుబాటు చేయకుండా, ఈ ప్రభుత్వం విభ్రమత్వాను వదలి వారికి న్యాయం చేకూర్చాలని కోరుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ డి ఎస్ రెడ్యానాయక్:– అధ్యక్షా, తమరు నాకు అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియచేస్తున్నాను గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు 2005వ సంవత్సరం నాటికి నూటికి నూరు శాతం అక్షరాస్యతను కలుగ చేస్తామని అన్నారు చాలా సంతోషము గౌరవ మంత్రిగారు ఇచ్చిన రిపోర్టులో ఈరోజు గిరిజనులు నూటికి పదిహేడు శాతం మాత్రమే చదువుకున్నారని, మిగిలిన వారు చదువుకోవాలని, మహిళలు ఆరు శాతం మాత్రమే చదువుకున్నారని చెప్పారు. దానినిబట్టి వారు విద్యా విషయంలో ఎంత వెనుకబడి ఉన్నారో ప్రభుత్వానికి గుర్తు చేస్తున్నాను. వచ్చే ఐదు సంవత్సరాలలో ఏ విధంగా నూటికి నూరు శాతం ఎలా సాధిస్తారని మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. గౌరవ మంత్రిగారు 114 ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలు ఉన్నాయని, ఆరోగ్యం విషయంలో చాలా శ్రద్ధ తీసుకుంటామని అన్నారు

గత సంవత్సరం ఆదిలాబాదు జిల్లాలో మా కాంగ్రెసు పార్టీ తరఫున ఇంటింటికి సర్వే జరిపాము అక్కడ గిరిజన కుటుంబాలలో మలేరియా వ్యాధి సోకి రెండు వేల

పదహారు మంది గిరిజనుల ప్రాణాలు బలి అయిపోయాయి. విశాఖపట్టణం జిల్లాలో గౌరవ గిరిజన శాఖా మంత్రిగారి జిల్లాలో 600 మంది ఈ వ్యాధి సోకి చనిపోయిన విషయం ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. ఆ విధంగా గిరిజనులకు న్యాయం చేస్తున్నారు. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ఎన్నికల ముందు గిరిజనుల, దళితుల బ్యాక్‌లాగ్ పోస్టులను ఒక్కటి కూడా లేకుండా భర్తీ చేస్తామని, ఆదరబాదరాగా ఎన్నికలను దృష్టిలో పెట్టుకొని లబ్ధి పొందాలనే ఉద్దేశ్యముతో ప్రభుత్వం నోటిఫికేషన్ జారీ చేసి, ఇంటర్వ్యూ కండక్టు చేసింది. కాని ఇప్పటివరకు వారికి అపాయింట్‌మెంట్ ఆర్డర్స్ ఇవ్వలేదని మీ ద్వారా ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్ ప్రకారం ఇప్పటివరకు పదివేల ఖాళీలు ఉన్నాయి. ఇంతవరకు ఈ ప్రభుత్వం వాటిలో భర్తీ చేయలేదు. పోయిన సారి గవర్నర్‌గారి ప్రసంగంలో ముఖ్యమంత్రిగారు జవాబు చెప్పినప్పుడు అడిగాను. ముఖ్య మంత్రిగారు ఆ ఖాళీలను భర్తీ చేస్తామన్నారు. ఇంతవరకు ఒక్క ఖాళీ కూడా భర్తీ చేసిన పాపాన పోలేదు. ఎస్.ఎస్.సి., ఇంటర్మీడియట్, గ్రాడ్యుయేషన్ చదువుకున్న యువకులు ఉద్యోగాలు లేక, తిండి లేక, కనీసం ప్రాథమిక అవసరాలు లేక తీవ్రవాదంవైపు మొగ్గు

12.00 మ.

చూపుతున్నారు. ఒక పోలీసు అధికారి గిరిజన యువకులను ఎవరినీ పోలీసు డిపార్ట్‌మెంట్‌లోకి తీసుకోవేందుకు వీలులేదని ప్రభుత్వానికి సీక్రెట్ రిపోర్టు పంపించారు. దీనినిబట్టి మీరు అర్థం చేసుకోవాలి. గిరిజనులు ఎటువైపు మళ్ళుతున్నారో వారి పంథా ఎటు పోతున్నదో అర్థం చేసుకోవాలి. అందువల్ల ప్రభుత్వం వారిపట్ల ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధ తీసుకోవలసిన అవసరం ఉందని మీద్వారా ప్రభుత్వానికి తెలియ చేస్తున్నాను. నేను ఒక్కటే అడుగుతున్నా, ఈ రాష్ట్రంలో గ్రామాలన్నింటికీ మీరు ఎలక్ట్రికల్ కనక్షన్స్ ఇచ్చారు. ఎన్నో ట్రాన్స్‌ఫార్మర్స్ పెట్టారు. కాని ఈ రోజు వరకు వందలాది, వేలాది గిరిజన హామ్లెట్స్, గ్రామాలు విద్యుదీకరణ కాకుండా వున్నాయంటే ఇది ఏ పాటి న్యాయం, మీరు ఏ విధంగా వారికి న్యాయం చేస్తారని అడుగుతున్నాను. ఇంకా ఎన్ని రోజులలో చేస్తారు ఎలక్ట్రిఫికేషన్? గిరిజన గ్రామాలకు, హామ్లెట్స్‌కు, తండాలకు ఎప్పుడు కరెంటు ఇస్తారని అడుగుతున్నాను. అదే విధంగా అనేక తాండాలలో, హామ్లెట్స్‌లో, గిరిజన గ్రామాలలో స్కూల్స్ లేక, వారి పిల్లలు చదువుకొనే అవకాశం లేక వారు ఫారెస్టులోకి పోయి ఫారెస్టు ప్రొడ్యూస్ ప్రొక్యూర్ చేసి బ్రతికే పరిస్థితి వుంది. వారికి చదువుకొనే అవకాశం ఇంకా ఎప్పుడు కలుగచేస్తారని అడుగుతున్నాను. ఏమైనా అంటే మంత్రిగారు మేము ఆశ్రమ స్కూల్స్‌ను ఏర్పాటు చేసామంటారు, కాని మిగతా బయటి ప్రపంచంలో పాటు వారిలో అక్షరాస్యుల శాతం పెరిగేందుకు ఫలానా చర్యలు తీసు కొంటున్నామని చెపుతున్నారా అంటే లేదు. ఒక గిరిజన మహిళలకు మాత్రం మంత్రి పదవి ఇచ్చారు, సంతోషం, కాని వారికి ఏమాత్రం అధికారం లేదనే నేను అనుకొంటున్నాను. గిరిజన పిల్లలకు బాగా చదువుకొనే అవకాశం కల్పించడానికి బెస్టు ఎవైలబుల్ స్కూల్ స్కీమ్ అనే స్కీము వుంది. కాని ఆ స్కీము క్రింద ఎస్.సి. పిల్లలకు 20 వేల రూపాయలు ఇస్తున్నారు కాని ఎస్.టి. పిల్లలకు మాత్రం ఈ సంవత్సరం 7 వేల రూపాయలు చేసారు. 1998-99 లో ఒక జి.ఓ. ఇస్యూ చేసారు. జి.ఓ.ఆర్‌టి.నెం.122

డేటెడ్ 11 మార్చ్ 1999 – ఈ జి.ఓ.ను ఇస్యూ చేశారు. ఈ జి ఓ. ప్రకారం బెస్ట్ ఎవైలబుల్ స్కూల్ స్కీము క్రింద చదువుకొనడానికి గిరిజన పిల్లలకు 5 వేల రూపాయల చొప్పున ఇచ్చేవారు. అయితే అన్ని వస్తువుల రేట్లు పెరిగాయి, మేనేజ్‌మెంటీవారి యొక్క ఫీజులుగాని, బోర్డింగ్ ఛార్జెస్‌గాని – ఇవన్నీ పెంచడంవల్ల ఒక్కొక్కరి ఖర్చు 15 వేల రూపాయల నుంచి 20 వేల రూపాయలకు పెరిగింది. కాని గిరిజన విద్యార్థులకు ఇచ్చే డబ్బును మాత్రం 5 వేల రూపాయలనుంచి 7 వేల రూపాయలకు మాత్రం పెంచారు. ఆ జి.ఓ. ఇస్యూ చేసిన తరువాత, 1, 2 జిల్లాలలో మాత్రం కొంతమందికి పేమెంట్ చేయడం జరిగింది, ఇంకా ఖమ్మం, వరంగల్, నల్లగొండ లాంటి జిల్లాలలో యాజమాన్యాలకు పేమెంట్స్ చేయకపోవడంవల్ల అక్కడి పిల్లల తల్లిదండ్రుల దగ్గర వారు బలవంతంగా డబ్బు వసూలుచేసే పరిస్థితి ఉంది. నేను ఈ జి.ఓ. కాపీని మీకు పంపిస్తాను. 1998–99 మరియు 1999–2000 – ఈ రెండు సంవత్సరాలకు సంబంధించిన డబ్బు అంతా రిలీజ్ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. అదేవిధంగా ఎస్.సి పిల్లలతో సమానంగా వీరికి కూడా 20 వేల రూపాయల చొప్పున ఇవ్వాలి. ఎస్.సి. పిల్లలకు 20 వేలు ఇచ్చి ఎస్.టి. పిల్లలకు 7 వేలు ఇవ్వడం ఇది ఎంతవరకు ధర్మమో ఆలోచించాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఎస్ టి పిల్లలకు ఎక్కువ ఇవ్వాలని నేను అడగడం లేదు, కనీసం వారితో సమానంగా ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. ఈ రోజున పబ్లిక్ స్కూల్స్‌లో వారికి అవకాశం కలగడం లేదు. అందువల్ల బెస్ట్ ఎవైలబుల్ స్కూల్ స్కీమ్ క్రింద జిల్లాకు 500 పిల్లలను అదనంగా తీసుకోవాలని మీద్వారా ప్రభుత్వాన్ని డిమాండ్ చేస్తున్నాను అదే విధంగా 1998–99 సంవత్సరానికి సంబంధించి పెండింగ్ బిల్స్‌ను వెంటనే క్లియర్ చేయాలి, ఆదిలాబాదు, మరో జిల్లాలో ఇచ్చారు, కాని వరంగల్, నల్లగొండ, ఖమ్మం జిల్లాలలో ఇవ్వలేదు ఆ జిల్లాలలో కూడా పేమెంట్ చేయాలని అడుగుతున్నాను....

ఛైర్మన్:– కూర్చోండి, మీరు ఎంతసేపు మాట్లాడతారు, ఇప్పటికే 10 మినిట్స్ అయిపోయింది....

శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్యానాయక్:– నేను పాయింట్స్ చెపుతున్నాను, విమర్శించడం లేదు....

శ్రీ పి. రాములు:– అధ్యక్షా, ఈరోజు గిరిజనుల స్థితిగతులపైన, అభివృద్ధి పైన చర్చ జరుగుతున్న సందర్భం....

(అంతరాయం)

శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్యానాయక్:– అధ్యక్షా, ఒక్క నిమిషం అవకాశం ఇవ్వండి....

ఛైర్మన్:– క్లారిఫికేషన్‌లో ఏమైనా మంత్రి అడగండి.

శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్యానాయక్:– ఒక గంట కూడా ఇవ్వలేదు మొత్తం....

ఛైర్మన్:- సరే, మాట్లాడండి ....

శ్రీ డి. ఎస్. రెడ్యానాయక్:- అందువల్ల మీరు గిరిజనులకు సహాయం చేయదలుచుకొంటే డాక్టర్ చదువుకొన్నవారికిగానీ, ఇంజనీరింగ్ చదువుకొన్న వారికిగాని, గ్రాడ్యుయేట్స్‌కుగాని, ఐ.టి.ఐ. చదువుకొన్న వారికి గాని - ప్రతి విద్యావంతుడైన యువకుడికి మీరు ఉద్యోగం ఇస్తే వారు తీవ్రవాదం వైపు పోయే సమస్య కొంతవరకైనా తీరుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. బ్యాక్‌లాగ్ కాదు, చదువుకొన్న వారందరికీ ఇవ్వండి, ఇలా అయితే వారు తీవ్రవాదంవైపు పోయే సమస్య తీరిపోతుందని నా సూచన. ఒక సంవత్సరం లోపల ట్రైబల్ హామ్లెట్స్‌ను ఎలక్ట్రిఫికేషన్ చేయండి, అదేవిధంగా ప్రతి గ్రామానికి రోడ్డు వేయండి, రెండు సంవత్సరాలలో ఈ పనులు పూర్తి చేయండి, ఈ కార్యక్రమాలకు ప్రత్యేకమైన నిధులు ఇవ్వండి. ఇక మంచినీటి విషయంలో ఒక పాయింట్ వినండి, ఈ రాష్ట్రంలో అనేక గిరిజన గ్రామాలు హామ్లెట్స్ వుంటే రక్షిత మంచినీటి పథకాలను 17 గ్రామాలకు మాత్రం ఇచ్చారట. ఇలా అయితే మంచినీటి విషయంలో ఇది ఏ పాటి అభివృద్ధో చూడండి. అలాకాకుండా 500 జనాభా వున్న ప్రతి గిరిజన గ్రామానికి రక్షిత మంచినీటి పథకాన్ని మంజూరు చేసి ఒక సంవత్సరం లోపల పూర్తి చేయండి. ప్రతి గిరిజన హామ్లెట్‌కు మీరు ఒక బోర్ వేయండి, లేకుంటే మంచినీటి బావి త్రవ్వి మంచినీటి సౌకర్యం కల్పించండి. అదేవిధంగా అన్‌పార్ట్ విత్ ఎస్.సిస్ ల్యాండ్ పర్చేసింగ్ స్కీమ్ అమలు చేయండి. ల్యాండ్ పర్చేసింగ్ స్కీము అమలుకు ఎన్.ఎస్.ఎఫ్.డి.సి. ప్రోగ్రాం క్రింద వెంటనే ప్రభుత్వపరంగా ఋణాలు మంజూరు చేసి వారికి జీవనోపాధిని కల్పించండి. ఇప్పుడు సి.ఎం.ఇ.వై. అని ఇస్తున్నారు. సి.ఎం.ఆర్.వై. అని ఇస్తున్నారు ....

ఛైర్మన్:- మీరు చెప్పిన దానినే రిపీట్ చేస్తున్నారు. దేరీజ్ నో పాయింట్ ఇన్ రిపీటింగ్....

శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్యానాయక్:- గిరిజనులకు సంబంధించి బ్యాక్‌లాగ్ వేకెన్సీస్ 10 వేలు వున్నాయి, ఇది నాకు తెలుసు, ఎందుకంటే లోగడ నేను ఎస్.టి. కమిటీ ఛైర్మన్‌గా వున్నాను, మెంబర్‌గా వున్నాను. ప్రతి జిల్లాలోనూ, సంస్థలోనూ వున్నాయి. ఉదాహరణకు ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డులోనే హెల్పర్ పోస్టులు వెయ్యి వున్నాయి. కాబట్టి అందుకు ఒక చట్టం చేయండి, ఆరు నెలల లోపల ఏ అధికారి అయినా ఖాళీలను భర్తీ చేయకపోతే అతనిని సస్పెండ్ చేస్తామనో, ఇంక్రిమెంట్ కట్ చేస్తామనో ఒక చట్టం చేయండి. అటు

12.10 మ. వంటిది వస్తే బాగుంటుంది. గిరిజనులకు 2 ఎకరాలుంటే జీవన్‌ధారా పథకం మంజూరు చెయ్యండి.

శ్రీ పి. రాములు:- అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో గిరిజనాభివృద్ధి కోసం ప్రభుత్వం వందల కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుచేసి, గిరిజనులను సామాజికంగా, ఆర్థికంగా అభివృద్ధి పరచాలనే ఉద్దేశ్యంతో చేస్తున్న ఈ తరుణంలో యంత్రాంగ లోపమా, వ్యవస్థ లోపమా అభివృద్ధి సరైన రీతిలో జరగకపోవడానికి అని అడుగుతున్నాను. ప్రభుత్వ పథకాలు

గిరిజనులకు అందక ఈనాడు ఎన్నో ఇబ్బందులకు గురి అవుతున్న విషయం తమరికి తెలియనిది కాదు. ప్రభుత్వ పథకాలు చిత్తశుద్ధితో అమలుచేసి, వారి అవసరాలు తీరిస్తేనే వారి బ్రతుకులు బాగుపడతాయి తప్ప, కేవలం కాగితాల మీద పెట్టినంత మాత్రాన, వాస్తవానికి వాటిని అమలు చెయ్యకపోతే బూడిదలో పోసిన పన్నీరు మాదిరిగా ఉంటుంది. రాష్ట్ర జనాభాలో 6 శాతం ఉన్న గిరిజనులకు అన్ని విధాలుగా అభివృద్ధిచేసి, వారిని కూడా సామాజికంగా అభివృద్ధి చేస్తే తప్ప, ఈనాడు ఈ అంతరాలు తగ్గవు. అందులో భాగంగా ముఖ్యంగా మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాలో గిరిజనులు ఎక్కువగా వున్నారు. చెంచులు మరీ ఎక్కువ. చాలా గ్రామాలలో మంచినీటి సౌకర్యం కల్పించడానికి ఎన్నో పథకాలను మంజూరు చేసి అమలు చెయ్యడం జరిగింది. అదే విధంగా కొన్ని మారుమూల గిరిజన తండాలలో, చెంచుగూడెంలో కావలసిన కనీస సౌకర్యాలు లేకుండా ఎన్నో ఇబ్బందులు పడుతున్న విషయం తెలియనిది కాదు. ఎక్కడయితే గిరిజనులు, ముఖ్యంగా చెంచు సోదరులు ఉన్నారో, ఆ ప్రాంతాలలో అభివృద్ధికోసం ప్రత్యేకంగా నిధులు కేటాయించి, వారి అభివృద్ధికోసం ఖర్చు చెయ్యవలసిన అవసరం ఉంది. శ్రీశైలంలో ఐ.టి.డి.ఎ. ప్రాజెక్టు ఉంది. దాదాపు 8 వేల మంది చెంచులు అక్కడ నివసిస్తున్నారు. ఈ మధ్యన అక్కడ వారికి ఎంతో అన్యాయం జరుగుతోంది పత్రికలలో వచ్చింది. 'గిరిజన పథకాలు అరణ్య రోధన, కాకుల లెక్కలతో రూపాయలు స్వాహా' అని పత్రికలలో వచ్చింది. ప్రభుత్వం ఎన్నో కోట్లు గిరిజనులకు ఖర్చుచేసినా, సకాలంలో లబ్ధిదారులకు అందక పోతే, వారికి ఫలితాలు అందకపోతే, వారు ఎక్కడ ఉన్నారో, అక్కడే ఉంటారు. దీనిని మనందరం ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉంది. కేవలం ఇది యంత్రాంగ లోపమే కాదు, వ్యవస్థ లోపం అని కూడా గ్రహించాలి. భవిష్యత్తులో సరి కార్యక్రమాలు సక్రమంగా అమలు చెయ్యడానికి కొన్ని కఠిన నిర్ణయాలు తీసుకోవాలి. ఐ.టి.డి.ఎ. ప్రాంతాలలో, అక్కడి ప్రజా ప్రతినిధులతో, అధికారులతో సక్రమంగా అన్ని పథకాలు అమలు జరుగు తున్నాయా, లేదా అనేది చర్చించి, వాటిని చక్కగా అమలు చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఈనాడు సరైన జవాబుదారీతనం లేక, కేవలం గిరిజనుల పేరుతో మధ్య దళారులు డబ్బులను స్వాహా చేస్తున్న ఉదాహరణలు ఉన్నాయి. చాలామంది గిరిజనుల పేరుతో దళారులుగా పని చేసి, ఆ నిధులను కాజేస్తున్నారు. చాలామంది విద్యావాలంటీర్లు ఉన్నారు చెంచు గూడాలలో పాఠశాలలు నిర్మించారు. కానీ అక్కడ గల గిరిజనులకు సక్రమంగా విద్యా బోధన చెయ్యకుండా ద్రోహం చేస్తున్న సంఘటనలున్నాయి. దీనిని కూడా ఆలోచించాలి. చెంచులకు భూమి కొనుగోలు పథకాలు నత్తనడక నడుస్తూ, ప్రభుత్వం బడ్జెట్‌ను ఇచ్చినా సకాలంలో భూమి కొనకుండా అధికారులు అలక్ష్యం చేస్తున్నారు. ప్రభుత్వం గమనించి సరైన విధంగా చర్య తీసుకోవాలి. సంబంధిత మంత్రులకు, గిరిజన సంక్షేమ శాఖ మంత్రిగారు, రెవిన్యూ శాఖ మంత్రిగారికి నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఈనాడు చాలా గ్రామాలలో కరెంటు కోసం డబ్బు పెట్టారు. ఎలక్ట్రిసిటీ డిపార్ట్‌మెంట్, ఆ గూడెంలలో గిరిజన రైతులకు ఎలక్ట్రిసిటీ సప్లయ్ ఇవ్వడంలో జాప్యం చేస్తున్నారు. త్వరగా చెయ్యాలని కోరుతున్నాను. ముఖ్యంగా మహబూబ్‌నగర్ జిల్లా కరువు జిల్లా. ఈ సంవత్సరం కరువు వల్ల అటవీ ఉత్పత్తులు

బాగా తగ్గిపోయి, వర్షాలు లేక, ఉత్పత్తి లేక, కేవలం అటవీ ఉత్పత్తుల మీదనే ఆధారపడే చెంచులకు జీవనోపాధి లేక, చాలా ఇబ్బందులు పడుతున్న పరిస్థితులలో ప్రభుత్వం మళ్లీ వర్షాకాలం వచ్చేవరకూ, అటవీ ఉత్పత్తులు వచ్చేవరకూ, చెంచు సోదరులకు కనీస ఆహార పదార్థాలు ఇచ్చి, పంటలు వచ్చిన తరువాత తిరిగి చెల్లించేలా చేసి, వారిని ఆదుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఈనాడు అధికారులు చాలామంది కొద్ది కొద్దిగా చదువుకున్న చెంచు సోదరులను మచ్చిక చేసుకుని, వారికి సౌకర్యాలు కల్పించి, మిగతా వారికి ద్రోహం చేస్తున్న పరిస్థితి ఉంది. ఇది గమనించాలి. మా అచ్చంపేటలో నల్లమడ ఫారెస్ట్ ఉంది. టైగర్ ప్రాజెక్ట్ – ఆసియాలోనే పెద్దది ఇక్కడ కొన్ని గ్రామాలలో కరెంటు లేదు. కరెంటు సౌకర్యం కల్పించాలి అచ్చంపేట–శ్రీశైలం ప్రాంతంలో తాటవర్లపల్లి గ్రామంలో 300 మంది గిరిజనులున్నారు వారికి కరెంటు కావాలని మూడు, నాలుగు సంవత్సరాలుగా ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. టైగర్ ప్రాజెక్ట్ అని ఫారెస్ట్ అధికారులు ఇబ్బంది పెడుతూ, 300 ఎలక్ట్రిక్ పోల్స్ ఇచ్చినా, వైర్ వెయ్యడానికి ఇబ్బందికి గురి చేస్తున్నారు. అడవి మధ్యలో గల ఆ గ్రామానికి కరెంటు ఇచ్చేందుకు ప్రభుత్వపరంగా చర్యలను తీసుకోవాలి. నల్లమల ఫారెస్ట్‌లో ప్రజలు అగ్ని ప్రమాదాలకు గురి అయి సంవత్సరానికి వందలాది ఇళ్లు దహనం అయి ఇబ్బంది పడుతున్నారు. అక్కడ అగ్నిమాపక కేంద్రాన్ని ఏర్పాటు చేస్తే, అగ్ని ప్రమాదాలు వచ్చినప్పుడు తక్షణ సహాయం అందుతుంది. కనుక అగ్నిమాపక కేంద్రాన్ని ఏర్పాటు చెయ్యాలి. గిరిజనుల పేరులో వేరే కులాల వారు సర్టిఫికెట్స్ తీసుకుని, గిరిజన సంక్షేమ పథకాలను అనుభవిస్తున్నాను. దీనిమీద సరైన చర్య తీసుకుని వారిని ఒక కంట కనిపెట్టాలి. గిరిజన పథకాలను సక్రమంగా అమలుజరిగేలా చూడాలి. ప్రతి నెలా రాష్ట్ర స్థాయిలో గిరిజన సంక్షేమ శాఖ అధికారులు – సెక్రటరీనుంచి క్రింది స్థాయి అధికారుల వరకూ ఆ ప్రాంతాల ప్రజా ప్రతినిధులతో పథకాల అమలు గురించి సమీక్షా సమావేశాలు జరపాలి తప్ప మరొకటి కాదు. మా ప్రాంత సమస్యలు, ముఖ్యంగా చెంచు సమస్యలు దృష్టిలో పెట్టుకొని తక్షణం చర్యలు తీసుకోవాలి. చెంచులు కోరుతున్నారు. వెంటనే స్పందించి, ప్రభుత్వం తగిన ఆదేశాలిచ్చి, వారిని ఆదుకోవాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

12.20 మ. శ్రీమతి ఎం. మణికుమారి:– అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో 1991 జనాభా లెక్కల ప్రకారం గిరిజన జనాభా 41.99 లక్షలు. మొత్తం జనాభాలో వీరు 6.3 శాతం ఉన్నారని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేయడమయింది. రాష్ట్రంలో 33 షెడ్యూలు తెగల జాతులు నివసిస్తున్నారు. మొత్తం 41.99 లక్షల గిరిజన జనాభాలో 26.05 లక్షల జనాభా శ్రీకాకుళం, విజయనగరం, విశాఖపట్టణం, తూర్పుగోదావరి, పశ్చిమగోదావరి, ఖమ్మం, వరంగల్లు, ఆదిలాబాదు, మహబూబ్‌నగర్ ఏజెన్సీ జిల్లాలలో నివసిస్తున్నారు. మిగిలిన 15 94 లక్షల గిరిజన జనాభా ఇతర జిల్లాలలో నివసిస్తున్నారు..

ఆరోగ్యం, పౌష్టికాహారం, విద్య, గృహ నిర్మాణం, రోడ్లు, త్రాగునీటి సౌకర్యం వంటి సంక్షేమ, అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు అమలుచేయడంద్వారా గిరిజనుల శీఘ్రతర అభివృద్ధికి ప్రభుత్వం అధిక ప్రాధాన్యతనిస్తున్నది. గిరిజనులు గౌరవ ప్రదంగా జీవించడానికి ఈ కనీస సదుపాయాలు అవసరం

ఆరోగ్యం:-

గిరిజనుల ఆరోగ్య సంరక్షణకు 114 ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలు, 1110 ఉప కేంద్రాలు, 29 ఎం.ఎం. యూనిట్లు, 22 డిస్పెన్సరీలను ఏర్పాటు చేయడమైనది. వీటికి అదనంగా, రోగగ్రస్తులను చికిత్స చేయడానికి, పర్యావరణ పారిశుద్ధ్యం, ప్రసూతి, శిశు ఆరోగ్య సేవలను అందించి గిరిజన ఆవాసాలలోని ఆసుపత్రులకు రిఫర్ చేయడానికి వి.టి.డి.ఎ.ల ద్వారా 2500 కమ్యూనిటీ హెల్త్ వర్కర్లను (గిరిజన మహిళలను) గుర్తించడమైనది. గ్రామాలలో సి.హెచ్.డబ్ల్యులు నివసిస్తున్నందున అంటు వ్యాధి మరణాలు, మరణాలరేటు, మలేరియా వ్యాధిని తగ్గించడమైనది. ఆరోగ్య సేవలను శీఘ్రతరంగా అందించడంకోసం ప్రతిప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రానికి రెసిడెన్షియల్ వాహనాలను సమకూర్చడమైనది.

పౌష్టికాహారం:-

సుమారు 4717 సింగిల్ టీచర్ పాఠశాలలలో చదువుతున్న 2.50 లక్షల గిరిజన పిల్లలకు మధ్యాహ్న భోజనాన్ని సమకూర్చడమైనది.

విద్య:-

విద్యకు అత్యధిక ప్రాధాన్యతను ఇవ్వడం జరిగింది. 505 హాస్టళ్ళున్నాయి. ఇందులో 71,443 బోర్డర్లు ఉంటున్నారు. అదే విధంగా 501 ఆశ్రమ పాఠశాలల్లో 79,627 మంది విద్యార్థులు విద్యను అభ్యసిస్తున్నారు. 58 నివాసిక పాఠశాలల్లో 15,000 మంది విద్యార్థులు విద్యనభ్యసిస్తున్నారు. కాగా 4717 సింగిల్ టీచరు పాఠశాలలు, 1,660 కమ్యూనిటీ పాఠశాలలు వున్నాయి. 4,04,400 మంది షెడ్యూలు తెగల విద్యార్థులకు ఎస్.టి. పుస్తకాలు, దుస్తులు, నోటు పుస్తకాలు వంటి ప్రోత్సాహక సదుపాయాలను కల్పించడం జరుగుతున్నది. 40,083 మంది విద్యార్థులకు మెట్రిక్ అనంతర స్కాలర్‌షిప్‌లను మంజూరు చేయడం జరిగింది. ప్రస్తుత అక్షరాస్యత రేటు 17 శాతం. విద్యారంగం క్రింద 1998-99 లో అయిన ఖర్చు రూ. 9,625.00 లక్షలు కాగా 1999-2000 లో ఇదే రంగం క్రింద అయిన ఖర్చు రూ. 8,988.25 లక్షలు.

గృహనిర్మాణం:-

1983 నుండి 1,68,908 ఇండ్లను నిర్మించడం జరిగింది. 1999-2000 సంవత్సరంలో ఇంతవరకు 28,593 ఇండ్లను నిర్మించడం జరిగింది. ఇందుకోసం 1851.78 లక్షల మొత్తాన్ని ఖర్చుచేయడం జరిగింది.

త్రాగునీరు:-

1984-85 నుండి నేటివరకు ఈ క్రింద తెలియజేసిన నీటివనరుల ద్వారా మంచినీటి సదుపాయాన్ని ఏర్పాటు చేయడమయింది.

		సంఖ్య
(ఎ) బోరుబావులు	..	12,645
(బి) బహిరంగ బావులు	..	811
(సి) రక్షిత మంచినీటి పథకం	.	17
(డి) చిన్నతరహా రక్షిత మంచినీటి పథకం.	..	64

1983-84 నుండి ఖర్చుచేసిన మొత్తం రూ. 65.46 కోట్లు.

<u>విద్యుచ్ఛక్తి:-</u>

ఇంతవరకు 5899 గ్రామాలలో / నివాస ప్రాంతాలలోని ఏజెన్సీలలో విద్యుచ్ఛక్తి సౌకర్యాన్ని ఏర్పాటు చేయడమైనది. 1999-2000 లో ఇంతవరకు 31 నివాస ప్రాంతాలలో విద్యుచ్ఛక్తి సౌకర్యాన్ని కల్పించడం జరిగింది.

<u>రోడ్లు:-</u>

1984-85 నుండి 1403.69 కి.మీ. రోడ్లను వేయడం జరిగింది. ఇందుకోసం రూ 746.83 లక్షల మొత్తాన్ని ఖర్చుచేయడమైనది.

<u>ఇండ్లస్థలాలు:-</u>

1999-2000 లో 24,443 ఇండ్లస్థలాలను కేటాయించడం జరిగింది. ఇందుకోసం రూ. 122.41 లక్షల మొత్తాన్ని ఖర్చుచేయడమైనది

<u>గిరిజన సహకార సంస్థ:-</u>

చిన్నతరహా అటవీ ఉత్పత్తులను సేకరించటానికి ప్రభుత్వ పంపిణీ వ్యవస్థ (పి.డి.ఎస్.) క్రింద 850, డి ఆర్.డి.వోల ద్వారా అత్యవసర వస్తువులను సరఫరా చేయడానికి మరియు కాలానుగుణంగా వ్యవసాయ ఆపరేటర్ల నిమిత్తం గిరిజనులకు పరపతి సౌకర్యాన్ని కల్పించడం కోసం 1956 లో గిరిజన సహకార సంస్థ లిమిటెడ్‌ను ఏర్పాటు చేయడమైనది.

<u>ఆర్థిక మద్దతు పథకాలు:-</u>

పేదరిక నిర్మూలన కార్యక్రమం క్రింద ఎస్.టి., కుటుంబాలకు సహాయాన్ని అందించడం జరిగింది. దీని క్రింద వ్యవసాయ, ఉద్యానవన, పట్టు పరిశ్రమ, పాడుదల మొదలైనటువంటి రంగాలలో కుటుంబాలకు ఆదాయాన్ని ఆర్జించి పెట్టే పథకాలను అమలు చేయడం జరుగుతుంది.

1985-86 నుండి 1998-99 వరకు రూ. 192.69 కోట్ల మొత్తాన్ని ఖర్చుచేయడమైనది. ఈ పథకం క్రింద 7.90 లక్షల షెడ్యూలు తెగల కుటుంబాలు లబ్ధిపొందాయి

1999-2000 లో 1,50,000 షెడ్యూలు తెగల కుటుంబాలకు సహాయం అందించాలని లక్ష్యంగా నిర్ణయించడం జరిగింది. ఇంతవరకు 82,600 షెడ్యూలు తెగల కుటుంబాలు ఈ పథకం క్రిందికి వచ్చాయి. ఇందుకోసం రూ. 1105.53 లక్షల మొత్తాన్ని ఖర్చు చెయడం జరిగింది.

ఐ.ఎఫ్.ఎ.డి -I, II.-

ఐ.ఎఫ్ ఎ.డి ఆర్థిక సహాయంతో పరోక్ష సహాయ కార్యక్రమం క్రింద ప్రకృతి వనరులను అభివృద్ధి పరచడానికి, గిరిజనులకు ఆహారభద్రతను సమకూర్చడానికి రోమ్ కార్యక్రమాలను చేపట్టడమైనది ఇంతవరకు సాధించిన విజయాలు ఈ క్రింది విధంగా వున్నాయి

(ఎ)	భూసార సంరక్షణ	62,240 హెక్టార్లు, 28,545 మందికి ప్రయోజనాన్ని చేకూర్చడం రూ. 1064 22 లక్షల మొత్తాన్ని ఖర్చు చేయడమైనది.
(బి)	చిన్నతరహా నాగునేరు	28577 హెక్టార్లు 17541 మంది ప్రయోజనం పొందారు. ఖర్చుచేసిన మొత్తం రూ. 4,777 16 లక్షలు.
(సి)	ఉద్యానవన, సేద్యం చేయడానికి వీల్కైన పంట అభివృద్ధి.	39,102 హెక్టార్ల ఆయకట్టు భూమిని అభివృద్ధిపరచడమైనది. 73,815 మంది లబ్ధి పొందారు. ఖర్చుచేసిన మొత్తం రూ 2189 95 లక్షలు.
(డి)	సామాజిక భాగస్వామ్యం	గ్రెయిన్ బ్యాంకులు - 640, పొదుపు/క్రెడిట్ సంఘాలు - 1922. ఖర్చుచేసిన మొత్తం రూ. 284.98 లక్షలు.
(ఇ)	గృహనిర్మాణం.	నిర్మించిన ఇళ్లు 14292 ఖర్చుచేసిన మొత్తం రూ. 1151.64 లక్షలు.

ఇంతవరకు ఐఫెడ్-I క్రింద రూ. 5012.13 లక్షలు మొత్తాన్ని మరియు ఐఫెడ్-II క్రింద రూ. 5055.82 లక్షల మొత్తాన్ని ఖర్చుచేయడం జరిగింది. o

ఇంద్రసేనారెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ గిరిజనులను అన్ని పనులలో వారికి ప్రత్యేక స్థానం కల్పించాలని అడగడం జరిగింది గిరిజనుల కోసం ప్రత్యేకించి ఐయిదు లక్షల రూపాయల వరకు వర్క్సు చేయడానికి ఐ.టి డి.ఎ. ద్వారా వ్యక్తిగతమైన ఎకౌంట్స్

పెట్టించింది వాస్తవం కాదని వారికి తెలియజేయడం జరుగుతోంది. ఐ.టి.డి.ఎ., పి.డి ఎకౌంట్‌లో పెట్టడం జరిగింది అని సభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను. అలాగే భారతదేశంలో ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో గిరిజనాభివృద్ధికి ఐ.టి.డి.ఎ. స్థాయి వారు ఆదర్శంగా తీసుకుని ఇప్పుడు ప్రతి కార్యక్రమాన్ని వారు క్రమబద్ధంగా, సక్రమంగా చేయడానికి ఎన్నో ఏర్పాట్లు చేస్తున్నారు. అలాగే ఎ.జి.ఎఫ్. చంద్రశేఖర్‌ను సస్పెండ్ చేయడం జరిగిందని తెలియ చేస్తున్నాను. సుమారు ఎల్.టి.ఆర్. క్రింద లక్ష ఎకరాలు గిరిజనులకు తిరిగి ఇవ్వడం జరిగిందని గౌరవ సభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను.

అదే విధంగా కొత్తగా స్కూల్స్ ఏమయినా ప్రారంభించారా అని సభ్యులు అడిగారు కొత్తగా ప్రారంభించిన దానిలో 50 ఆశ్రమ పాఠశాలలు, రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ 53 అలాగే ప్రైమరి హెల్త్ సెంటర్స్ 118 ప్రారంభించడం జరిగింది కిన్నెరసాని డ్యామ్ గురించి అడిగారు. అది ట్రాన్స్‌ఫర్ చేశాము. ఎంక్వయిరి కూడా చేయడం జరుగుతోంది. అలాగే గౌరవ సభ్యులు ప్రతి గ్రామీణ ప్రాంతానికి రోడ్ సౌకర్యం కావాలని కోరడం జరిగింది మేము చైతన్యం ప్రోగ్రాం క్రింద తీసుకుని ప్రతి విలేజ్‌లో రోడ్డు సదుపాయం ఏర్పాటు
12 30 మ. చేయడం జరుగుతున్నదని తెలియచేస్తున్నాను. అదే విధంగా గిరిజన బాలికపై, గిరజన మహిళలపై గిరిజనేతరులు అత్యాచారాలు చేస్తున్నట్లుగా గౌరవ సభ్యులు చెప్పడం జరిగింది. అది మా దృష్టికి వచ్చిన సందర్భంలో ఉద్యోగస్థులనుఉద్యోగాల నుండి తొలగించడం జరుగుతుంది. వేరే వ్యక్తులు ఎవరయినా అటువంటి కార్యక్రమాలు చేస్తే చట్టరిత్యా తగు చర్యలు గానీ, కఠిన కారాగార శిక్ష గానీ, మరేదైనా గాని చట్టానికి అనుగుణంగా చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది గిరిజన గ్రామాలలో విద్య గురించి గౌరవ సభ్యులు అడిగారు ట్రైబల్ వెల్ఫేర్ డిపార్ట్‌మెంట్ బడ్జెట్‌లో 60 శాతం విద్యకోసం కేటా యించడం జరిగింది. గిరిజనుల విద్యకోసం బడ్జెట్‌లో ఎక్కువ కేటాయించడం జరిగింది ప్రతి విషయంలో గిరిజనులు చైతన్యవంతులై ముందుకు రావడం కోసం అవకాశం కల్పిస్తున్నామని తమద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను.

శ్రీమతి కె. సురేఖ:- అధ్యక్షా, పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్. మంత్రిణిగారు గిరిజనుల పట్ల అత్యాచారం విషయంలో 'ఎవరయినా పాల్గొన్నట్లు మా దృష్టికి వస్తే కఠిన కారాగార శిక్ష వేస్తాము' అని చెప్పారు. శిక్ష అనేది కోర్టులో జడ్జి వేయాలి. మంత్రిణిగారు చర్యలు తీసుకుంటాము అని చెప్పాలి. శిక్ష వేస్తాము అని చెప్పడం కరెక్టు కాదు. బాగా ప్రిపేరై వచ్చి మాట్లాడుతే బాగుంటుంది

శ్రీమతి ఎం. మణికుమారి:- గిరిజన మహిళలపై ఉద్యోగులు అత్యాచారం చేస్తే వారిని సస్పెండ్ చేయడం, ఇతరులు అత్యాచారాలు చేస్తే వారికి కఠిన కారాగార శిక్ష పడే విధంగా చట్టం చేస్తామని చెప్పడం జరిగింది నేను ప్రిపేర్ కాకుండా సభకు రావడం లేదు. అన్నీ ప్రిపేర్ అయ్యే వచ్చాను.

శ్రీమతి కె. సురేఖ:- శిక్షకు, చర్యకు తేడా ఏమిటో మంత్రిగారికి తెలియడం లేదు. వారు అలా చెబితే సభను తప్పుదోవ పట్టించినట్లవుతుంది.

శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్యానాయక్:- గౌరవ మంత్రిగారు బెస్ట్ ఎవైలబుల్ స్కూల్స్ స్కీమ్ క్రింద వున్న స్కూల్స్ సంఖ్య పెంచుతారా? ఈ స్కీమును 15 సంవత్సరాల క్రితం ప్రవేశ పెట్టడం జరిగింది. ఇంకా స్కూల్స్ సంఖ్య పెంచాలి. పెరిగిన పిల్లల సంఖ్యకు అనుగుణంగా, అవసరాలను బట్టి జిల్లాకు 500 స్కూల్స్ చొప్పున పెంచుతారా? ల్యాండ్ పర్చేజింగ్ స్కీమ్ క్రింద భూమిలేని పేదలకు, గిరిజనులకు కనీసం ఒక్కొక్క కుటుంబానికి ఎకరం చొప్పున అయినా యివ్వడానికి బడ్జెట్‌లో నిధులు కేటాయిస్తారా? ట్రైబల్ హ్యామ్లెట్స్‌లో రోడ్లు లేకపోతే రోడ్లకొరకు డబ్బు మంజూరు చేస్తారా? వేలాది ఎస్.టి. బ్యాక్‌లాగ్ వేకెన్సీలు వున్నాయి. వాటిని ఎప్పటిలోగా భర్తీ చేస్తారు? ఒక మండలంలో 10 వేల గిరిజన జనాభా వుంటే, లేదా పాపులేషన్‌లో 25 శాతం వుంటే ఆశ్రమ పాఠశాలలను మంజూరు చేస్తారా?

శ్రీ ఎస్. నర్సింహయ్య:- అధ్యక్షా, ప్రధానంగా ఒక అంశం తమద్వారా ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తున్నాను. స్థానిక సంస్థల ఎన్నికలకు సంబంధించి, ఎన్నికలకు నోచుకోని గిరిజన ప్రాంతాల విషయంలో, కోర్టులో పెండింగ్‌లో ఉన్నాయనే పేరుతో ప్రభుత్వం ఏమీ చేయడం లేదు. స్థానికపరమైన పరిపాలన లేకుండా, స్పెషల్ ఆఫీసర్స్ క్రింద మగ్గుతూ అనేక గిరిజన ప్రాంతాలు వున్నాయి. అభివృద్ధి పథకాలు అవినీతి మయం అవుతున్నాయి. చర్య వుందా, లేదా?

చైర్మన్:- కోర్టులో వున్న దానికి ఏమి చేస్తారు?

శ్రీ ఎస్. నర్సింహయ్య:- స్టే వెకేట్ చేయించడానికి ప్రభుత్వం తగు చర్యలు తీసు కోవాలి కదా. కేసు డిస్పోజ్ ఆఫ్ చేయించడం కోసం ప్రభుత్వపరంగా తగు చర్యలు తీసు కున్నామా, లేదా? అడిగింది ఒకటి, చెప్పింది మరొకటి. స్పెసిఫిక్‌గా బాలిక మీద, మహిళ మీద అత్యాచారం జరిగిందని చెప్పారు. తరువాత అయినా సమాచారం తెప్పించుకొని చర్య తీసుకోమనండి. సంఘటన జరిగి రెండు నెలలైన చర్యలు తీసుకోలేదని గౌరవ సభ్యులు చెప్పారు. ఆ విషయం ఏమయిందో ఒక్కమాట చెప్పమనండి. అడవులలో తిరిగే గిరిజనులు పాముకాటుకు గురి అయితే మందు లేని పరిస్థితి ఏర్పడింది. గిరిజనుల అభివృద్ధి గురించి చర్చిస్తున్నాము. ప్రభుత్వం గిరజనులకు ఎంతో చేస్తోందని చెబుతున్నారు. వీరుచేసే దాకా సూర్యోదయం, సూర్యాస్తమయం ఆగుతాయా? మార్చి 15వ తేదీనాడు యు.జి.సి. వారు ఎం.ఫిల్., పి.హెచ్‌డి.లలో రిజర్వేషన్స్ లేకుండా సర్క్యులర్ జారీ చేసినట్లుగా తెలిసింది. దీనికి సంబంధించి ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. దానికోసం ప్రయత్నం చేస్తారా, లేదా? అటవీ సంపదకు సంబంధించి మధ్యదళారీల దోపిడీవల్ల గిరిజను లకు అన్యాయం జరుగుతోంది. దానికి సంబంధించి చర్యలు తీసుకుంటున్నారా, లేదా?

(గౌరవ సభాపతి అధ్యక్ష స్థానంలో వున్నారు)

శ్రీమతి ఎం. మణికుమారి:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు కోరిన విధంగా బ్యాక్ లాగ్ వేకెన్సీస్ త్వరలో భర్తీ చేయడానికి ఏర్పాటు చేస్తాము. ఎస్.టి. విద్యార్థులకు రూ. 7 వేల నుండి. రూ. 25 వేల వరకు ఎస్.సి. స్టూడెంట్స్‌కు చేసిన విధంగానే చేయడానికి ఏర్పాటు చేస్తున్నాము. అటవీ ఉత్పత్తుల సేకరణకు వెళ్ళి ప్రమాదవశాత్తు మరణించిన వారికి ఆపద్బంధు పథకం క్రింద ప్రత్యేకంగా లక్ష రూపాయల ఎక్స్‌గ్రేషియా ఇవ్వడానికి ఏర్పాటు చేస్తున్నామని గౌరవ సభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను. ల్యాండ్ పర్చేజ్ స్కీము కూడా ఈ బడ్జెట్‌లో పెడుతున్నామని తెలియచేస్తున్నాను.

డా. జి. చిన్నారెడ్డి:- అధ్యక్షా, గిరిజన హ్యాబిటేషన్లకు సంబంధించి 300 గిరిజన జనాభా వుంటే సపరేట్ గ్రామ పంచాయతీగా గుర్తించే అవకాశం వుందా? గిరిజనులలో అక్ష

12.40 మ. రాశ్యత శాతం తక్కువగా వున్నట్లుగా మంత్రిణిగారు తమ రిపోర్టుల్లో చెప్పారు. గిరిజన మహిళల్లో అక్షరాశ్యత యింకా తక్కువ శాతం వుంది. అక్షరాశ్యతా శాతం పెంచడం కోసం 300 గిరిజన జనాభావుండే ప్రతి హ్యాబిటేషన్‌లో స్కూల్ ఏర్పాటు చేసే ప్రతిపాదన ప్రభుత్వం దగ్గర ఉందా? అదిలాబాదు, విశాఖపట్నం జిల్లాలలోని ఏజన్సీ ప్రాంతాలలో గత సంవత్సరం, ఈ సంవత్సరం కూడా చాలామంది విష జ్వరాల వల్ల చనిపోవడం జరిగింది కలుషిత మంచినీటి కారణంగా యిలా జరిగినందున, రక్షిత మంచినీటి సౌకర్యం కల్పించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

•

డా. పి. శంకరరావు:- సుమారు 5000 తాండాలలో త్రాగునీటి సమస్య తీవ్రంగా ఉంది ఒక్క బోర్‌వెల్ కూడా లేని గ్రామాలు 5000 వున్నాయి. మా మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాలో వెయ్యి తాండాలు, నా నియోజకవర్గంలో 200 తాండాలలో మంచినీటి సమస్య వున్నది మంచినీటి సమస్య విషయంలో, వీధి దీపాల విషయంలో చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. చాలా తాండాలలో పాము కాటువల్ల ఎంతోమంది చని పోతున్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారు హైటెక్ అంటూ హైటెక్ మాటలు చెబుతూ వుంటారు. బేసిక్ నీడ్స్ త్రాగునీరు, వెలుతురు తాండాలకు కావాలి. మెయిన్ విలేజెస్‌కు రెండు, మూడు కిలోమీటర్ల దూరంలో తాండాలు వుంటాయి. వీటికి సంబంధించి ఏమి చర్యలు తీసు కుంటారు?

శ్రీమతి ఎం. మణికుమారి:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన విధంగా 300 జనాభా కలిగిన విలేజెస్‌కు సంబంధించి, ఎక్కడయినా మారుమూల ప్రాంతాల్లో వుంటే స్కూలు ఏర్పాటు చేయడానికి ప్రభుత్వం ద్వారా ఏర్పాటుచేస్తామని చెబుతున్నాను. 2005 సంవత్సరం నాటికి గిరిజనులందరూ సంపూర్ణ అక్షరాశ్యులు కావడానికి అన్ని చర్యలు తీసుకుంటామని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను

రైతుల నుండి నీటి తీరువా వసూలు గురించి

శ్రీ కె జానారెడ్డి (చెలకుర్తి): అధ్యక్షా, ఆయకట్టు ప్రాంతాలలోని మెట్ట ప్రాంతాలలో, చెరువుల క్రింద, కమాండ్ ఏరియాలో కూడా, ఆయకట్టు పరిధిలోకి రానటు వంటి భూముల వారు వృధాగా పోతున్న నీటిని కానియండి, వాగుల నుండి, వంకల నుండి కానియండి, పంప్‌సెట్స్ ద్వారా లేదా లిఫ్ట్ యిరిగేషన్ ద్వారా నీరు తీసుకుంటున్న సందర్భాలలో వాటర్ ట్యాక్స్ విధిస్తున్నారు నోటిఫైడ్ ఏరియాస్‌లో కూడా గవర్నమెంట్ సోర్స్ ద్వారా నీరు అందక కాలువ చివరి భూముల వారు బావుల ద్వారా, లిఫ్ట్ యిరిగేషన్ ద్వారా నీరు ఉపయోగించుకుంటున్న దానికి, కరెంట్ ఛార్జెస్, వాటర్ ఛార్జెస్ రెండూ వసూలు చేస్తున్నారు. దానిమూలాన ఆయకట్టు ప్రాంతంలో సోర్సు ద్వారా నీరు తీసుకున్న భూములకు రైతాంగం ఎకరానికి సుమారు రూ. 500 నుండి రూ. 600 వరకు చెల్లించవలసి వస్తోంది. ఫ్లో యిరిగేషన్ ద్వారా నీరు తీసుకున్న రైతులు కేవలం 200 రూపాయల ట్యాక్సు చెల్లిస్తున్నారు ఇప్పటికే పెరిగిన ట్యాక్సుల కారణంగా భారం భరించలేని రైతులు, రెండు ట్యాక్సులు చెల్లించలేకపోతున్నారు. వారు ఆందోళన చెందడమే కాకుండా అనేక విజ్ఞప్తులు కూడా చేస్తున్నారు. అనేక విజ్ఞప్తులు చేసినప్పటికీ డబుల్ ట్యాక్సేషన్‌కు సంబంధించి జిల్లా లెవెల్‌లో సమాధానం లేదు సరికదా జప్తులు చేసి బలవంతంగా ట్యాక్సు వసూలు చేయడం జరుగుతోంది. ప్రభుత్వానికి తమ ద్వారా విజజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. గవర్నమెంట్ సోర్స్ ద్వారా నీరు ఉపయోగించుకోలేదు కాబట్టి వారి నుండి విద్యుత్ ఛార్జిలను మాత్రం వసూలు చేసి, వాటర్ ట్యాక్స్ రద్దు చేయాలని నేను ప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తున్నాను. ఆల్‌రెడి ప్రభుత్వం కెనాల్స్ పైన ఏర్పాటు చేసిన లిఫ్ట్ యిరిగేషన్‌కు సంబంధించి, ఎలక్ట్రిసిటీ ఛార్జెస్ పెరిగినందున, వాటర్ ఛార్జెస్ రైతులు చెల్లించలేరనే ఉద్దేశంతో గవర్నమెంట్ లిఫ్ట్ యిరిగేషన్స్ సోర్సు వాడుకుంటున్న వారికి వాటర్ ట్యాక్స్ రద్దు చేస్తూ విద్యుత్ ఛార్జెస్ మాత్రం వసూలు చేయవలసిందిగా కోరడం జరిగింది అలాంటప్పుడు రైతులు స్వంతగా క్యాపిటల్ పెట్టి లక్షల రూపాయల పెట్టుబడితో సోర్స్ ఏర్పాటు చేసుకుంటే రెండు రకాల ట్యాక్సులు వసూలు చేయడం అనేది బాధాకరమైన విషయం. అందువల్ల వెంటనే ఈ బలవంతపు చట్టాలను నిలుపుదల చేసి, కరెంట్ ఛార్జెస్ వసూలు వరకే పరిమితం చేసి, లిఫ్ట్ యిరిగేషన్ స్కీమ్ వాడుకుంటున్న వారు చెల్లిస్తున్న మాదిరిగానే కరెంట్ ఛార్జెస్ మాత్రమే వసూలు చేయాలని కోరుతున్నాను. చట్టంలో ఏమయినా యిబ్బంది వుంటే తొలగించడం కోసం సమావేశం ఏర్పాటు చేసి చట్టాన్ని సవరించవలసిందిగా నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం స్పందించి జిల్లా అధికారులకు అవసరమైన సజెషన్స్, యిన్‌స్ట్రక్షన్స్ వెంటనే పంపవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, ఇక్కడ రెవిన్యూ మంత్రిగారితోబాటు యిరిగేషన్ మంత్రిగారు కూడా వున్నారు. సభ్యులు ఆందోళన చెందడమే కాకుండా, రైతాంగం కూడా ఆందోళనతో వుంది. వాటర్ రిలీఫ్‌కు సంబంధించి కూడా ప్రభుత్వం యొక్క ఆలోచన ఏమిటో తెలుపవలసిందిగా కోరుతున్నాను. మరో వారం, పది రోజులపాటు ఒక తడి యిచ్చి స్టాండర్డ్ క్రాప్ రక్షించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఈ పాయింట్ కూడా యాడ్ చేస్తూ ప్రభుత్వం నుండి సమాధానం లేదా స్టేట్‌మెంట్ రావాలని కోరుతున్నాను.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- He wanted another issue to be included. That generates a problem now. We can have a meeting tomorrow where the Irrigation Minister will be present.

(శ్రీ ఎం.వి. కృష్ణారావు అధ్యక్ష స్థానములో వున్నారు)

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి:- అధ్యక్షా, వాటర్ సెస్ విషయంలో ప్రభుత్వం 1998లో ఒక బిల్లు పాస్ చేసింది. మేజర్ అండ్ మీడియం ఇరిగేషన్ క్రింద వున్న భూముల విషయంలో కేటగిరి-1 క్రింద డిక్లేర్ చేసి ఎకరానికి రూ. 200 చొప్పున కలెక్టు చేయాలని, అదే రకంగా మిగతా వాటి విషయంలో 5 నెలల కంటే ఎక్కువ, 6 నెలల లోపల నీరు వున్న భూముల విషయంలో రెండవ కేటగిరి క్రింద డిక్లేర్ చేసి ఎకరానికి రూ. 100 చొప్పున వసూలు చేయాలని చెప్పారు. ఆ రకంగా బిల్ పాస్ చేయడం జరిగింది. కానీ గవర్నమెంట్ సోర్స్ ద్వారా కాకుండా వేరే సోర్సు ద్వారా నీరు పొందుతున్న వారికి కూడా ట్యాక్సు కట్టాలని చెప్పి, ట్యాక్సు వసూలు చేస్తున్నారు. ఎక్కడయితే ఇరిగేషన్ కెనాల్స్ వున్నాయో, అక్కడ ఆ కెనాల్స్ నుండి నీరు తీసుకోకుండా యిబ్బంది పడుతున్న రైతుల విషయంలోల నీటి తీరువా వసూలు చేయడం న్యాయం కాదు. కాల్వ ప్రక్క వుండే భూముల విషయంలో నీరు వూరుతూ వుంటే పంప్ అవుట్ చేసుకునే రైతులు కొంతమంది వున్నారు. వారు ఒక కేటగిరీ. ఊట నీరు వాడుకుంటూ వ్యవసాయం చేసేవారు మరొక కేటగిరీ క్రిందకు వస్తారు.
12.50 మ. అయితే ఎక్కడికి వెళ్ళి వచ్చినా మా చెరువు నీళ్ళే కాబట్టి మీకు నీళ్ళు ఎక్కువ వచ్చినా, అసలు రాకపోయినా చెరువు క్రింద ఉండేటటువంటి ఫిరియా ఏదయితే ఉందో, ఆ రైతులంతా ట్యాక్స్ కట్టాలని ఏదయితే ప్రభుత్వ నిబంధన ఉందో అది సర్వైనటువంటిది కావలని నేను మనవిచేస్తున్నాను.

ఇక్కడ ఒక చిన్న ఉదాహరణ చెపుతాను. రెండు సంవత్సరాల క్రితం మిర్యాలగూడలో నా స్వంత భూమిలో రొయ్యలసాగు చేసుకొంటూ ఉండేవాడిని. అక్కడ ఉన్నటువంటి మేజర్ కెనాల్ క్రింద ఆరు ఎకరాల భూమి ఉంది. ఈ కాలువ క్రింద ఎప్పుడు కూడా సంవత్సరానికి పది నెలలు 8 నుండి 10 ఫీట్ల వరకు వాటర్ ఉంటుంది. ఈ విధంగా 10 ఫీట్ల వాటర్ ఉండడంవల్ల వ్యవసాయం చేసుకోవడానికి ఇబ్బందిగా ఉంది కాబట్టి, నేను నా భూమిలో రొయ్యలసాగు మొదలు పెట్టాను. ఆ విధంగా రొయ్యలసాగు కొరకు డెవలప్ చేసి, రేపో, మాపో క్రాప్ వస్తుంది, ఇక రొయ్యలు పడదాం అనుకొనే సందర్భంలో గవర్నమెంట్ కాలువల్ని సరిగా నిర్వహించకపోవడంవల్ల ఆ కాలువ తెగిపోయి 7 లక్షల రూపాయల విలువ గల క్రాప్ గంగపాలు అయింది. నష్టపరిహారం ఇవ్వాలని చెప్పి అక్కడి ఇంజనీర్స్‌కి అప్లై చేశాను. రెవెన్యూ డిపార్ట్‌మెంట్ వాళ్ళకు అప్లై చేశాను. ఆ తరువాత చీఫ్ మినిస్టర్‌కు కూడా అప్లై చేస్తే, అది మా పరిధిలో లేదు కాబట్టి మేము ఇవ్వమని చెప్పారు. ఆ దెబ్బతో దానిని మానివేసుకొన్నాను. కాని ఇప్పుడు అక్కడ వ్యవసాయం చేయాలంటే, అక్కడ వున్న నీటిని అంతా పంప్ అవుట్ చేయాలి. ఇది తెలిసిన తరువాత కూడా, ట్యాక్స్ కట్టమంటూ నాకు రెగ్యులర్‌గా నోటీసులు వస్తున్నాయి. అందరు అధికారులు, అనధికారులు నాకు తెలిసినప్పటికీ, వారికి రిప్రజెంట్ చేసినప్పటికీ, నా పరిస్థితి

ఇట్లా ఉంటే, ఇక చిన్నకారు, సన్నకారు రైతుల యొక్క పరిస్థితి ఏ విధంగా ఉంటుందో అర్థం చేసుకోవాలని చెప్పి కోరుతున్నాను. అందుకనే వాటర్ సెస్ విషయంలో, ప్రభుత్వానికి సంబంధం లేనటువంటి, ప్రభుత్వం ప్రొవైడ్ చేయనటువంటి వాటర్ ఏదయిత్తే ఉందో, దానిని పంప్ చేసుకొనే వాళ్ల దగ్గరనుండి వాటర్ సెస్ కలెక్టు చేయవద్దని నేను ఈ సందర్భంగా కోరుతున్నాను.

అదేరకంగా, ఈ రోజు నాగార్జునసాగర్ లెఫ్టు కెనాల్ క్రింద ఉన్నటువంటి రైతులు ఎవరయితే ఉన్నారో, వాళ్లంతా రెండవ పంట వేసుకొంటారు. ఎన్.ఎస్.ఎల్.సి. క్రింద ఉన్న నల్గొండ జిల్లాలోని రైతులు, ప్రాజెక్టు ప్రారంభించినపుడే ఇది టోటల్ ఇరిగేషన్ కెనాల్ అని డిక్లేర్ చేసారు కాబట్టి, రెండు పంటలు వేసుకొంటూ ఉన్నారు. అయితే ఇప్పుడు రెండు పంటలకు నీరు ఇవ్వం, ఒక పంటకు మాత్రమే ఇస్తామని ఒకసారి, ఆ ఒక్క పంట కూడా ఇరిగేషన్ కాదు డ్రై క్రింద డిక్లేర్ చేస్తామని చెప్పి మరోసారి చెపుతూ, అందుకు ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తున్నదని చెప్పి బయట పుకారు ఉంది. అది మరి పుకారా, వాస్తవమా? ఆ డౌట్‌ను క్లియర్ చేసి, ప్రస్తుతం ఉన్న విధంగానే ఇరిగేషన్ కెనాల్‌గానే గుర్తిస్తూ, రెండు పంటలకు కూడ నీటి సదుపాయాన్ని కల్పించాలని, ప్రస్తుతం కాపు మీద ఉన్న పంటల్ని కాపాడేందుకుగాను ఏప్రిల్ 10 వరకు నీటిని ఇస్తే తప్ప పంట చేతికి రాదు కాబట్టి, ఏప్రిల్ 10 వరకు నీటిని ఇవ్వాలని చెప్పి నేను ఈ సందర్భంగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

అదే విధంగా ఎస్.ఎల్.బి.సి.కి గత బడ్జెట్‌లో రూ. 80 కోట్లు మాత్రమే కేటాయించగా, అందులో రూ. 72 కోట్లు మాత్రమే రిలీజ్ చేశారు ఇంకా రూ. 8 కోట్లు రిలీజ్ చేయాలి. అయితే ప్రాజెక్టు పూర్తి అయ్యేందుకు వీలుగా కంట్రాక్టర్ల బిల్లులు క్లియర్ చేస్తే తప్ప కంప్లీట్ చేయలేమని అక్కడి అధికారులు చెపుతూ, మరో రూ. 20 కోట్లు సప్లిమెంటరీ బడ్జెట్‌లో ప్రొవిజన్ పెట్టాలని ప్రభుత్వానికి ప్రతిపాదనలు పంపడం జరిగింది. నల్గొండ జిల్లా రైతుల పరిస్థితులను ప్రత్యేకంగా దృష్టిలో పెట్టుకొని ఎస్.ఎల్.బి.సి.కి చెందిన బడ్జెట్ నిధుల్ని రిలీజ్ చేయాలని, అదే విధంగా ఎన్.ఎస్.ఎల్.సి. క్రింద గత పంటలకు ఏప్రిల్ 10 వరకు నీటిని సరఫరా చేస్తామనే హామీని ప్రభుత్వం ఇవ్వాలని, ఆ విధంగా పాజిటివ్‌గా ప్రభుత్వం స్పందిస్తుందని చెప్పి నేను ఆశిస్తూ, సెలవు తీసుకుంటున్నాను, జైహింద్.

శ్రీ టి. జీవన్‌రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ వాటర్ సెస్‌కు సంబంధించి, బహుశా రెవిన్యూ మినిస్టర్‌గారు సమాధానం చెప్పేటట్లుగా కనపడుతున్నది. సబ్జెక్టు ఏదయితే ఉందో, అది ఇరిగేషన్‌కు సంబంధించింది కాబట్టి, ఇరిగేషన్ మినిస్టర్‌గారు సమాధానం చెపితే బాగుంటుంది....

ఛైర్మన్:- ఏ మినిస్టర్ సమాధానం చెప్పినా, అది గవర్నమెంట్ చెప్పినట్లే అవుతుంది.

శ్రీ టి· జీవన్‌రెడ్డి:- ఇది ల్యాండ్ రెవిన్యూకు సంబంధించిన సబ్జెక్టు కాదు· Water Cess is an issue between the Government and the farmer. మీరు ఏ పరిస్థితుల్లో ట్యాక్స్ కలెక్టు చేయబోతున్నారు, కలెక్టు చేసిన దానిని ఏ విధంగా ఖర్చు పెట్టబోతున్నారు అనే అంశాలు ఇందులో ఇమిడి ఉన్నాయి కాబట్టి····

Chairman:- The Minister who intends to give reply will give a satisfactory reply.

శ్రీ టి· జీవన్‌రెడ్డి:- అధ్యక్షా, if the Minister gives satisfactory reply, మాకేమీ అభ్యంతరం లేదు·

అధ్యక్షా, రైతులనుండి నీటి తీరువ ఏ పరిస్థితుల్లో వసూలు చేయాలన్నది చట్టంలో చాలా క్లియర్‌గా నిర్దేశింపబడినది· సెక్షన్ 3, క్లాజ్ 1 ను దయచేసి మంత్రిగారు చూడవలసిందిగా కోరుతున్నాను· For the purpose of levy of water cess under this section, the Government source of irrigation clssified s Major and Medium Irrigation projects, shall be regarded as Category-I, and all other Government sources of irrigation which supply water for a period of not less than five months in a yeaar shll be regarded as Category-II. అంటే దీని ఉద్దేశ్యం ఏమిటంటే అధ్యక్షా, పంట పూర్తి స్థాయిలో పండటానికి సరిపోయేంత నీటిని ప్రభుత్వం యొక్క సోర్సెస్ ద్వారా సరఫరా చేయగలిగినపుడు మాత్రమే ఈ నీటి పన్నును వసూలు చేయాలన్నమాట· రాష్ట్రంలో కాంగ్రెస్ పార్టీ ప్రభుత్వంలో ఉన్నప్పుడు ఈ నీటి పన్నును 60 రూపాయలు వేశాం· అప్పుడు జరిగిన ఆందోలన మీకు తెలియంది కాదు· 1994 ఎన్నికల సమయంలో ఈ తెలుగుదేశం పార్టీ వాళ్ళు దేవుడు ఇచ్చిన నీటికి, దేవుడు ఇచ్చిన భూమికి పన్నులు ఏమిటి, మేము అధికారంలోకి వస్తే పూర్తిగా రద్దు చేస్తామని చెప్పారు· పూర్తి రద్దు ప్రక్కన పెట్టండి, 60 రూపాయలు ఉన్న దానిని 200 రూపాయలు చేశారు సరే ఆ రెండు వందల వసూలు చేసే సందర్భంలో చట్టంలో నిర్దేశించిన ప్రకారంగా పంట పండటానికి సరిపోయేతంట నీటిని విడుదల చేస్తున్నారా, లేదా చూడకుండానే నీటి తీరువ వసూలుచేస్తున్నారు·

శ్రీరామ్‌సాగర్ ప్రాజెక్టుకు సంబంధించి, కరీంనగర్ జిల్లాలో నీటిని ఎప్పుడు విడుదల చేయాలి అని నిర్దేశించేది సెప్టెంబర్, అక్టోబరు మాసాల్లో· కాగా, "కాడ" సమావేశం రెండు పర్యాయాలు పోస్ట్‌పోన్ చేసిన తరువాత సమావేశం నిర్వహించి, ప్రాజెక్టులో ఉన్న నీటి నిలువల్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని ముందుగా మార్చి 15 వరకు నీరు ఇవ్వడం జరుగుతుందని చెప్పారు· ఈవేళ పంటలు పండకపోతే, పంట పండేంతవరకు తప్పకుండా ఆ ప్రాజెక్టులో నీరు అయిపోయేంతవరకు నిరు ఇవ్వడం జరుగుతుందని

1·00 మ· "కాడ" నిర్ణయించడం జరిగింది· మీకు తెలియంది కాదు, మొన్న గవర్నరుగారి ప్రసంగంపై మాట్లాడినప్పుడు గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి శ్రీరాంసాగర్

ప్రాజెక్టు క్రింద పంటపొలాలు ఎండిపోతున్న పరిస్థితి గురించి తెచ్చి, నీరును మార్చి 31 వరకు విడుదల చేస్తే సరిపోదని ఏప్రిల్ 15 వరకు పొడిగించాలని కోరడం జరిగింది ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా రైతు కుటుంబం నుంచి వచ్చినవారు, పాజిటివ్‌గా స్పందించి, ఏ పరిస్థితులలోనూ పంట నష్టపోకుండా కాపాడగలరని ఆశిస్తే వారు రైతులకు క్రమశిక్షణ గురించి ఉద్బోధించారు రైతుకు క్రమశిక్షణ ఉండాలి కాదనడం లేదు, అయితే ముందు ప్రభుత్వానికి ఎంత క్రమశిక్షణ ఉందోనని మీద్వారా అడుగుతున్నాను. పట్టం ఒకవైపు పంట పండేంతవరకూ పూర్తి స్థాయిలో నీరు సరఫరా చేయాలని నిర్దేశించిన తరువాత నీటి సరఫరా జరగకుండా ఎండిపోయే పరిస్థితి వస్తుందని, దయచేసి కాపాడాలని కోరితే ఆ విధంగా మాట్లాడటం ఎంతవరకూ సమంజసం? ఇది ఈ పర్యాయమే కాదు, దురదృష్ట వశాత్తు తెలంగాణాప్రాంత రైతాంగానికి గతంలో 1997-98 ఆర్థిక సంవత్సరంలో ఇదే విధంగా శ్రీరాంసాగర్‌లో నీరు పూర్తిస్థాయిలో లేక పంటలు ఎండిపోతే గౌరవ ముఖ్య మంత్రిగారు కరీంనగరు పర్యటించి, రైతులను ఆదుకోడానికి బ్యాంకులలో తీసుకున్న అప్పులను వాయిదా వేయడం జరుగుతుందని, వారి వద్దనుండి వసూలు చేసిన నీటి సెస్సు కూడా రద్దు చేయడం జరుగుతుందని ప్రకటించారు. ఆ విధంగా స్వయంగా ముఖ్య మంత్రిగారు ప్రకటించేక తర్వాత 1997-98 ఆర్థిక సంవత్సరానికి గాను నీరు పూర్తి స్థాయిలో సరఫరా చేయలేని పరిస్థితిలో కూడా బలవంతంగా రైతులనుండి శిస్తు వసూలు చేయడం జరుగుతోంది. దీనికి బాధ్యులెవరు? ఒకవైపు ప్రభుత్వం ప్రకటన చేసింది. రైతులను ఆదుకుంటామంటున్నారు. ఇంకొకవైపు మీ అధికార యంత్రాంగం రైతులపై ఆర్థిక భారం పడే విధంగా నీటి సరఫరా చేయకుండా మధ్యలో తడి ఆరిపోయే పరిస్థితులలో రైతులు నష్టపోతూ వుంటే ఈ విధంగా వసూలు చేయడం ఎంతవరకూ సమంజసం? దయ చేసి చెప్పండి అందుకోసమే ఇరిగేషన్ మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పాలని నేను కోరింది. వసూలు చేసిన నీటి సెస్సును ఏ ఇధంగా ఉపయోగించాలో అందులో నిర్దేశించడం జరిగింది రెవిన్యూ శాఖ కేవలం నీటి సెస్సును రైతులనుండి వసూలు చేసి, ఇరిగేషన్ శాఖకు ట్రాన్స్‌ఫర్ చేయడం జరుగుతుంది. బదిలీ చేయబడ్డ డబ్బును మీరు డిస్ట్రిబ్యూటరీ కమిటీస్‌కు కేటాయింపు చేసి, ఆ డబ్బునుంచి డిస్ట్రిబ్యూటరీ కమిటీ ఏ శాతం మేర ఖర్చు పెట్టాలి, ఫీల్డు కెనాల్స్‌కి ఎంత శాతం ఖర్చు పెట్టాలి, ప్రాజెక్టు మెయిన్‌టినెన్సుకు ఎంత శాతం ఖర్చు పెట్టాలి, మెయిన్ కెనాల్స్‌కి ఎంత శాతం ఖర్చు పెట్టాలి అందులో నిర్దేశించ బడింది 1999-2000 సంవత్సరానికి శ్రీరాంసాగరు ప్రాజెక్టుకు సంబంధించి రైతులనుంచి పన్ను వసూలు చేసిన డబ్బు కేటాయింపులు ఏ విధంగా ఖర్చు పెట్టాలో ఒక్కసారి సభకు తెలియజేయండి ప్రాజెక్టు మెయిన్‌టెనెన్స్‌కు కేటాయించింది దానికి ఖర్చు చేయకుండా, మెయిన్ కెనాల్స్‌కు కేటాయించిన డబ్బు దానికి ఖర్చు చేయకుండా మీరు కరీంనగర్ జిల్లాలో ఉద్యానవనాలకు కోట్లాది రూపాయలు ఖర్చు చేసి దుర్వినియోగం చేయడంతో, పర్యవసానంగా మెయిన్ కెనాల్స్ బ్రీచ్ అయి, 10 రోజులు నీరు నిలిచిపోయి పంటలు తడి ఆరిపోయాయి ఇది ప్రభుత్వం గ్రహించాలి. దయచేసి వాటర్‌సెస్సు, మెయిన్ కెనాల్స్‌కు ఖర్చు చేయాల్సినవి చేయకుండా ఉద్యానవనాలని, ఉజ్వల పార్కు అని ఖర్చుచేశారు ఏ ఏ శాఖనుంచి ఎంతెంత ఖర్చు చేశారో తెలియదు గాని, ప్రాజెక్టు మెయిన్‌టెనెన్స్‌కు కేటా యించిన డబ్బు దాదాపు, మెయిన్ కెనాల్స్‌కు కేటాయించిన డబ్బు ఖర్చు చేయకుండా

దాదాపు రూ. 10 కోట్లు ఈ పార్కులకు ఖర్చుచేశారు. దానిపై విచారణ జరిపించాలని కోరుతున్నాను. మరి రైతులను ఆదుకోడానికి ఏం చర్యలు తీసుకుంటున్నారు? చెప్పండి. నీటి పన్ను వసూలుచేసే ముందు రైతు వేసిన పంటను పూర్తి స్థాయిలో కాపాడటానికి చర్యలు తీసుకోండి. ఏ విధంగా రైతుపైన ఆర్థిక భారం వేద్దామా అనే ఆలోచన తప్ప రైతుకు ఏ విధంగా ఉపకరించాలి, ఏ విధంగా తోడ్పడాలి అనే ఆలోచన లేదు. వాస్తవం గ్రహించండి. శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టు నీటిని 31 మార్చి వరకూ కాక ఏప్రిల్ 15వ తేదీ వరకూ పొడిగించి రైతులను ఆదుకోండి. దానితో బాటు మిత్రులు జానారెడ్డిగారు చెప్పినట్లు ఒకే భూమిపై రెండు విధాల పన్ను విధించడం సమంజసం కాదు. కమాండ్ ఏరియా క్రింద ఈ ల్యాండును ప్రాజెక్టు వాటర్‌తో ఇరిగేట్ చేస్తామని నిర్ధారించడం జరిగింది కనుక అక్కడ విద్యుత్ సెస్సును రద్దు చేయాలి. It is the responsibility of the Government to provide wter to the agricultural fields from project sources. ప్రాజెక్టు సోర్సుతో వాటర్ కల్పించలేని పరిస్థితిలో విధి లేకుండా పంటలు కాపాడటం కోసం విద్యుత్‌ను ఉపయోగించి పంటను పండించుకున్నారు. పంటను కాపాడుకోవడం కోసం ఉపయోగించిన ఈ విద్యుత్ సెస్సును రద్దు చేయండి. ఒకే భూమిపై రెండు సెస్సులు వసూలు చేయడం సమంజసం కాదు. కమాండ్ ఏరియాలలో వచ్చిన భూములకు నీటి సెస్సును వసూలు చేస్తున్నారు. విద్యుత్ బిల్లును అక్కడ మాఫీ చేయాలి. అలాగే శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టు మెయింటెనెన్స్, డిస్ట్రిబ్యూటరీ కెనాల్స్ విషయంలో డబ్బు మిస్‌యూజ్ చేసి ఉద్యానవనాలకు డబ్బు ఖర్చు పెట్టడం జరిగింది. గౌరవ మంత్రిగారు విచారణ జరిపించి తగు చర్య తీసుకోవాలి. రైతులు నష్ట పోవడం జరిగింది. రైతులకు క్రమశిక్షణ నేర్పే ముందు రైతులను కాపాడటం నేర్చుకోండి అప్పుడే ప్రభుత్వానికి క్రమశిక్షణ వస్తుంది. ఏప్రిల్ 15 వరకూ అక్కడ నీరు యిచ్చేందుకు తగు చర్యలు తీసుకోవాలి.

శ్రీ ఎం. పెదరత్తయ్య:- అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం నీటి తీరువా రూ. 200/- వసూలు చేసిన దగ్గరనుంచి ఇరిగేషన్ విధానంలో ఏ విధంగా మార్పులు వచ్చాయో కొంచెం లోతుగా ఆలోచిస్తే ప్రతి ఒక్కరికీ తెలుస్తుంది. గత సంవత్సరం పెద్ద ఎత్తున నిధులు కేటాయించింది. ఈ విధంగా వసూలుచేసిన సెస్సును ఈక్వల్‌గా ప్రాజెక్టుకు, డిస్ట్రిబ్యూటరీ కమిటీస్‌కు, వాటర్‌యూజర్ అసోసియేషన్‌కు కేటాయించి ఇవ్వడం జరుగుతోంది. దీనివల్ల పెరమనెంటుగా

1.10 మ. కావలసినచోట స్ట్రక్చర్సు రిపేర్సు చేసుకోడానికి చెల్లించగలిగేలా ఈ విధానం ఉంది. ఎందుకంటే ఈ రకంగా ఫండ్స్ ఇచ్చి రిపేర్ చేయించడం వలన ఎక్కువ ఏరియాకు లాభం కలుగుతోంది. ఇంతకుపూర్వం టెయిల్ ఎండ్‌కు చాలా ఇబ్బందులు కలిగే పరిస్థితి ఉంది. ఇప్పుడు టెయిల్ ఎండ్ ఏరియాలు చాలావరకు ఆ సమస్యనుండి బయట పడ్డాయి. కొంతమంది సభ్యులు మాట్లాడుతూ చెప్పారు. ఆయకట్టు పరిధిలో లేని, గవర్నమెంట్ సోర్స్ లేకుండా సాగుచేసే భూములకు నీటితీరువా విధానం వద్దని చెప్పారు. బావుల వరకు వారి ఆర్గ్యుమెంట్ సమంజసమే కానీ ఈ లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ కోసం ప్రభుత్వం అనేక కోట్ల రూపాయలు ఫండ్స్ తెచ్చి ఇవి చేపట్టడం జరిగింది. అయితే దీనికి కూడా

కరెంటు ప్రాబ్లం వుంది· ఇవన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకొంటే తోటి సభ్యులు చెప్పినవిధంగా కరంటుఛార్జీలు, నీటి తీరువా చార్జీలు రైతులే చెల్లించాలంటే భారం అవుతుంది కాబట్టి, సెస్ ఫినహాయించాలని ప్రభుత్వానికి సూచిస్తున్నాను· నీటి వినియోగదారుల సంఘాల ద్వారా సెస్ వసూలు చేసేవిధంగా బిల్ పెట్టారు· ఆ విధంగా అలవాటయితే చాలా మార్పు వస్తుంది· ఆయకట్టు ఏరియా పెరుగుతుంది· ఈల్డ్ పెరుగుతుంది· అందువల్ల ఈ నిర్ణయం చేయాలని కోరుతున్నాను·

శ్రీ పి· అశోక గజపతిరాజు:- రైతులు బాధలలో ఉన్నారు అంటే ప్రభుత్వం తప్పకుండా ఆదుకొంటుంది· It is the responsibility of the entire House to help them out and to see that they are economically good. We are only the people concerned and others are not at all concerned or others are anti-farmers అన్న ఇటీవల కొందరు రాంగ్ ఇంప్రెషన్ క్రియేట్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు· There are different issues today before this august House. ఒకటి ట్యాక్సేస్ గురించి ఇంకొకటి తరువాత ఇబ్బందుల గురించి· My colleague in the beginning itself had assured that he would hold a meeting tomorrow in his chambers, so that an early solution can be found out. అన్నట్లు ఆయన చెప్పారు· we wish that this meeting would be held tomorrow and some solutions will come out. అధ్యక్షా, బలవంతంగా వసూలు చేస్తున్నారు అని నాకు అనిపించడం లేదు· ఇక్కడ ఫిగర్స్ వున్నాయి I will give them to the House. It is not that the taxes are not collected. They are definitely being collected. If you see the percentage collection, it is only about 35%.బలవంతంగా వసూలు చేస్తే ఇంత పర్సంటేజి వస్తుందా? కట్టే పరిస్థితి లేకపోవడం ఒక భాగం· కొందరికి ఆ పరిస్థితి వున్నా కట్టకపోవడం ఇంకొకభాగం· ఈ రెండు వున్నాయి·Deserving, the Government has the responsibility to see. Underserving, it is not correct. అందరికీ ఒకేరకంగా కట్టించడం మంచి పద్ధతి కాదేమో అని నా భావన ముఖ్యంగా ఈ చట్టం: is a taxation. In fact, if we see, today, the

economy is reduced. Nobody wants to build empires any more much less on land taxation. This subject has come up in this House. ఈ సభలో చర్చించడం జరిగింది. లెజిస్లేషన్ పాస్ అయింది. చాలా సంవత్సరాల నుండి ఇది నడుస్తోంది. వాటర్ ట్యాక్స్ కాంగ్రెస్ హయాంలో వసూలు చేశారు. మన హయాంలో కూడా కలెక్టు చేస్తున్నారు. This money is going for upgrading the canals and various other irrigation systems, in which process, the farmers are being involved practically and personally. As a part of it, the Water Users' Associations have come up throughout the State and necessary funds are being released to them from time to time. We are successfully working in that direction. ఇవన్నీ మాకు తెలుసు. మనందరికీ తెలుసు. If there is any specific violation, We are ready to act on it. ఎవరు తిన్నారు ఎవరు నీతిమంతులు మనమేమీ చెప్పలేము. 10వ శాసనసభలో బోడేపూడి వెంకటేశ్వరరావుగారు వుండేవారు. వారు అంటూ వుండేవారు 'అందరూ శ్రీ వైష్ణవులే. మధ్యలో రొయ్యలబుట్ట మాయం అయింది' అని. We cannot wish it away. The money which is being collected, is being utilised for maintaining those very systems. The farmers problems are being attended to. If there is any problem, they can file an appeal with the Mandal Revenue Officer instead of with the Revenue Divisional Officer as was the procedure earlier. We will try to correct the situation, where there is need to the corrected. Now, nobody intends that there should be taxation in different forms. One side there is water cess and on the other side there is heavy subsidy on the power bills. Because of Government's policy, this sector has been heavily subsidised, so that it becomes former friendly. If there is any specific incident of violation, we will get it enquired into. Coercive measures have not been adopted. If you want, we will arrange a meeting, though it is not necessary to the House. But, this House is the rightly appointed forum to discuss everything. Even through a telephone call, you will get a reply. నేను ఈ స్కీము ఒక్కటే మాట్లాడండి ఈ స్కీము వద్దని చెప్పడం లేదు. దయచేసి మీరు మాట్లాడాలనుకొన్నది. we are ready to discuss anything and everything, so that some solutions to the problems can be found out.

Sri T. Jeevan Reddy:- What about S.R.B.C.?

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Any scheme in the entire state. S.R.B.C. is in Andhra Pradesh only, I think. నాకేమీ అభ్యంతరం లేదు. నేను సహకరిస్తాను. ముందే అడిగితే కొంత సమాచారం తీసుకొనేవారం.

ఒక గౌరవసభ్యుడు:- ఎస్ఆర్ఎస్పి ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోనే వుంది అని ఆ విధంగా మాట్లాడడం సమంజసం కాదు అధ్యక్షా.

శ్రీ పి. అశోక గజపతిరాజు:- ఎస్ఆర్ఎస్పి ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో కాక ఇంకా ఎక్కడ వుంది అధ్యక్షా, నాకు అర్థం కావడంలేదు నేనేమీ అనలేదు. నేనేమన్నా సరిగా అర్థం చేసుకోలేకపోతే ఆ పెద్దమనిషి కరక్టు చేశారా అని నేను ఆశ్చర్యపడుతున్నాను? You are all free to raise any problem in this august House and the Government is free to reply and redress them. Here the problem is that as to how the command areas are fixed in the Act? But, redressals are there in the Act. If the farming community has not been able to make use of the redressals available in the Act, how is the Government responsible for it? Necessary training programmes are being arranged to educate the farmers from time to time. If they want we can
1.20 మ. have an interaction. We can go a little bit deeper. I don't mind to convene a meeting. But we cannot go in depth here. Our intention is that whatever amount we are getting towards water taxes, the same should go to upkeep the projects at various levels and ultimately, the farming community should be benefitted.

There are various types of irrigation sources available Government sources as well as private sources are available. In addition to these, sources created by farmers are also available. All this is being done to develop agrarian economy and we are interested in it. Let us all work together towards this. The tax that is levied goes for the upkeep of it. 10% of the tax collected goes to Gram Panchayats and 40% of the tax collected goes for the Irrigation Projects; Water Users' Association; Project Committees and Distributory Committees. The Government has been giving more money to them for the upkeep, maintenance and development. So, Ultimately everything is going back to the farmer. We would like it to be in that way and we intend to be in that way. Finally, if anything goes wrong in any particular survey number, if you bring the same to my notice, I will look into it and I am willing to set things right, But if you generalise the things, I think it will take us nowhere. We are here to look-after the specific things. You could have given me a telephone ring. I would convened a meeting.

శ్రీ కె. జనారెడ్డి:- అధ్యక్షా, గౌరవ మంత్రిగారికి ఈ 304 యొక్క ఉద్దేశ్యాన్ని మళ్లీ ఒకసారి సభ ద్వారా గుర్తు చేయడానికి ప్రయత్నిస్తాను ఇక్కడ వివిధ కారణాల వల్ల, ఈ సమయం దొరికింది కదా అని, వారికి వున్న ఆవేదనతో సభ్యులు చాలామంది ఈ అంశం కంటె ఇంకా నాలుగు కలిపి మాట్లాడింది వాస్తవం వాస్తవంగా 304 ఇచ్చిన ఉద్దేశ్యాన్ని రిసీవ్ చేసుకోమని కోరుతున్నాను.

ఇక రెండో విషయం ఏమిటంటే, వాటర్ టాక్స్ వేయడం మీద కాని, వాటర్ టాక్స్ వసూలు మీద కాని మాకు వ్యతిరేకత లేదు ఇక్కడ కరెక్టయిన అంశం ఏమిటంటే, ఒక కమాండబుల్ ఏరియాలో, నోటిఫైడ్ ఆయకట్టు ఏరియాలో కొంత నాన్-ఆయకట్టు, అంటే మెట్ట ప్రాంతాలు కూడా వుంటాయి మెట్ట ప్రాంతాలలో ఎవరైనా వెల్ త్రవ్వుకున్నా, వాగులోంచి పోయే నీటిని లిఫ్ట్ ద్వారా పట్టుకుంటే ఆయకట్టు పరిధిలో వుండే జలం ద్వారానే కదా ఈ నీరు వచ్చిందని అతనికి వాటర్ టాక్స్ రూ 200/- వేస్తున్నారు. వేస్తే వేసారు, ఒకవేళ ఏదో విధంగా నీరు వచ్చింది కాబట్టి, ప్రాజక్టు నీరు వాడుకున్నాడు కాబట్టి రూ 200/- ఇచ్చినా పరవాలేదు కాని అది గవర్నమెంటు సోర్సు ద్వారా కాదు ఫ్లో ఇరిగేషన్ ద్వారా కాదు, లిఫ్టు ద్వారానో, వెల్ ద్వారానో వాడి సోర్స్ ఉపయోగించుకుంటున్నాడు, ఒక రూ 50,000/- పెట్టి

5 హెచ్ పి కి ఇప్పుడు పెంచిన ప్రకారం రూ 250/- పైన అయితే, ఒక ఎకరానికి రూ 250/- నుంచి రూ 300/- వరకు ఖర్చు అవుతుంది ఎలక్ట్రిసిటీ వాడుకోడానికి. రూ 200/- వాటర్ టాక్సు, రూ. 300/- ఎలక్ట్రిసిటీ మొత్తం కలిపి రూ 500/- అతను ఇవ్వవలసి వచ్చి బాధపడుతున్నాడు అందువల్ల ఆయకట్టు పరిధిలో లేని భూమికి, అసలు మీ సోర్సు ద్వారా అతను ప్రయోజనం పొందని దానికి మీరు టాక్స్ వేయడానికి వీలు లేదు కాని నల్గొండ జిల్లాలో వేసారు మీరు నిలుపుదల చేసి వాస్తవాలు తెప్పించుకోండని చెబుతున్నాను ఇటువంటిది రాష్ట్రమంతా ఎక్కడైనా వుండి వుంటే దానిని నిలుపుదల చేసుకోండి

ఇక మూడవ విషయం ఏమిటంటే, ఆయకట్టులో లేని భూమికైతే, - నోటిఫైడ్ ఆయకట్టు భూమికి తప్పకుండా రూ 200/- చెల్లించాలి కాని 6 నెలల వాటర్ రాని కారణంగా కాల్వ చివరి భూమి అయి వుండి, వాటర్ ముందుకు సాగక, కొంతమంది వెల్స్ త్రవ్వుకుని వాగులు వంపుల నుంచి లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ ద్వారా పంటలు పండించుకుంటున్నారు యాక్చువల్‌గా నాకు నీరు రావడం లేదని అప్లై చేసుకుంటే దానికి మీరు రెమిషన్ ఇవ్వాలి ఒకవేళ డిలీట్ చేయమంటే డిలీట్ చేయాలి మీ వాటర్‌తో పండించుకోవడంలేదు కనుక మీరు 'సుమటో'గా వసూలు చేయకుండా వుండవచ్చును కాని నార్మల్‌గా ఏమి చేస్తున్నారంటే ఇది కమాండ్ ఏరియా భూమి కదా, ఏదో విధంగా నీరు వచ్చింది కదా, పంట పండించుకున్నారు కాబట్టి రూ 200/- టాక్సు వసూలు చేస్తామని చెబుతున్నారు నోటీసులు కూడా ఇస్తున్నారు అనామకులైన రైతాంగం ఆ టాక్సు కట్టవచ్చేసరికి మేము నీరు తీసుకోలేదు కదా, ఎలక్ట్రిసిటీ ఉపయోగించుకున్నాము కదా అని ఆందోళన చెందుతున్నారు

అందుకని డీప్‌గా ఆలోచించినపుడు రూ. 300 ప్లస్ రూ. 200 మొత్తం రూ. 500 చెల్లిస్తున్నారు. మీరు ఇరిగేషన్‌లో వందల కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టి ఒక ప్రాజెక్టు కడితే, రూ. 200/- లకు నీరు అందుకుంటున్నాడు ఒక రైతు, అదే ఇంకొక రైతుకు రూ. 500/- అవుతుంది. ఎలక్ట్రిసిటీ వరకు పరిమితమై వాటర్ టాక్స్ రద్దు చేయమని కోరుతున్నారు. గవర్నమెంటు ఏమి చేసిందంటే, నాగార్జునసాగర్ క్రింద లిఫ్టు ఇరిగేషన్‌లు వున్నాయి. ఒక్కొక్క లిఫ్టు ఇరిగేషన్‌కు రూ.3 కోట్లు, రూ. 5 కోట్లు, రూ.10 కోట్లు పెట్టి లిఫ్టు ఇరిగేషన్ స్కీమ్స్ చేసాము. దానికి ఇక్కడ ఎలక్ట్రిసిటీ ఛార్జెస్ వాటర్ యూజర్స్ మీద వసూలు చేసి, వాటర్ టాక్స్‌ను వారి నుంచి కట్టించుకుంటున్నాము ఇక్కడ మీరు ఒక్క ఎలక్ట్రిసిటీకి పరిమితం కండి, రూ. 200/- వాటర్ టాక్స్ అవసరం లేదని చెప్పాం. గ్యారంటీ వాటర్ ఇచ్చిన మనం వాటర్ టాక్సు రద్దు చేసి ఎలక్ట్రిసిటీ బిల్లు కట్టమని చెబుతున్నాము. వాడి డబ్బు ఖర్చుపెట్టి వాడి నోర్సు వాడు చూసుకుంటుంటే, వాడి దగ్గర వసూలుచేయడం మంచిది కాదని నా ఉద్దేశ్యం. ఆల్‌రెడీ గవర్నమెంటు వాటర్ టాక్స్ రద్దు చేసివుంటే, లిఫ్టు ఇరిగేషన్‌కు ఆయకట్టు ప్రాంతాలలో దీనిని కూడా రద్దు చేయమని చెప్ప డానికి మీకు కొంత ట్రబుల్ పడుతుంది కాబట్టి నిలుపుదల చేసుకోండి, వెంటనే వాస్తవాలన్నిటినీ గమనించి చట్టాన్ని మార్చుకోండి, లేకపోతే మా అందరితో సమావేశం ఏర్పాటు చేయండి, లేకపోతే కలెక్టర్లను పిలిపించి అడగండి.

నల్గొండ కలెక్టర్ ఒక రెమిషన్ ఇవ్వమని కూడా వ్రాసారు. ఇంత అన్యాయం జరుగుతోంది, రెమిషన్ ఇవ్వమని కలెక్టర్ వ్రాసారు. అసలు అది కూడా తప్పే. తెలంగాణా యాక్టులో ఏమున్నది అంటే, ఏదైనా కాల్వ పోతూ వుంటే, చెరువు నీరు పోతే వుంటే, ఏతం ద్వారానో, మరో విధంగానో నీరు తీసుకోండి, 3/4 వంతు వసూలు చేయమని అన్నారు. ఆయకట్టు క్రిందన అట్లానే ఎక్స్‌టెండ్ చేసారు. ఈ యాక్టు ఓవర్‌రైడ్ చేస్తుంది కాబట్టి ఆ మాత్రం కూడా మేము రెమిషన్ ఇవ్వడానికి వీలులేదని చెప్పి, రెమిషన్ కొరకు మళ్లీ వ్రాసారు అట్లా రెమిషన్ ఇవ్వడం కూడా ఇబ్బందికరం. రెమిషన్ ఇస్తే, రూ. 200/- లలో 1/4 ఇస్తే రూ. 50/- అవుతుంది కనుక రూ.200/- పూర్తిగా తీసివేయాలి. ఇది తెలంగాణా యాక్టు, అతను వాటర్ వాడుకున్నా డని ఉద్దేశ్యం. వీరు వ్రాసిన రికమండేషన్‌ను కూడా మీరు సమగ్రంగా ఆలోచించండి. We were all colleagues once. I can ring up to you and ask. That is not a problem. But we thought that it would be better if the matter is raised in the House. అందుచేత ఈ పద్ధతిలో సభ్యులందరూ ఆలోచించి, తొందరగా స్పందించి పూర్తి చేస్తారని నా ఉద్దేశ్యం. పర్సనల్‌గా నేను మాట్లాడలేక, సెక్రటరీకి చెప్పలేక, కలెక్టర్‌కు చెప్పలేక కాదు. ఒక్కొక్కసారి కలెక్టర్ మీద ఒత్తిడి చేసినప్పుడు ఒకరికి ఇస్తే 10 మందికి ఇవ్వాలని డిలే చేసి వుండవచ్చు. గవర్నమెంటు ఆర్డర్స్ పాస్ చేస్తే రైతాంగానికి న్యాయం జరుగుతుందని అభిప్రాయ పడుతున్నాను. ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా కాంట్రావర్స్ చేస్తూ ఈ సబ్జక్టు వేయులేదు

ప్రభుత్వం కూడా ఏదో ఒకనాడు దీని మీద స్పందించాలి. 1988లో యాక్టు చేసిన నాడు నేను మంత్రిగా వున్నాను. అది నా ముందుకు వస్తే, 5 నిమిషాలలో క్యాబినెట్‌లో అప్పుడే పాస్ చేసేవాడిని. కాని ఆనాడు ఈ రిప్రజంటేషన్ రాలేదు. దీనికి కారణం కూడా వుంది అప్పుడు హెచ్.పి.కి కరెంటు రూ. 50/- వుంది. రూ. 75/- వాటర్ సెస్ వుంది. అంతా కలిపి 120/- కూడా కాలేదు. మనం పూర్తిగా వసూలు చేయలేదు కాబట్టి కూడా వారికి అర్థం కాలేదు. కాని ఇప్పుడు రూ. 200, రూ. 250, రూ. 500 అయింది. ఇది అసలు వాస్తవం. అందుకని, it is a problem for all; for opposition as well as the Government. అందరమూ కలిసి న్యాయం చేద్దాం. వెంటనే ఇన్‌స్ట్రక్షన్స్ ఇచ్చి ఎలక్ట్రిసిటీకి వసూలు చేయండి. వాటర్ సెస్ ఇటువంటి కేసులలో నిలుపుదల చేయమనండి రెవ్యూ చేసి, అవసరమైతే ఎరియర్స్ వసూలు చేయమనండి. So, you please instruct the Collectors immediately and call for the meeting immediately.

1.30 మ. (గౌరవ సభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో ఉన్నారు)

శ్రీ ఆర్. రవీంద్రనాద్‌రెడ్డి.- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు స్పెసిఫిక్ కేసు ఏదైనా ఉంటే తన దృష్టికి తెమ్మన్నారు. కొత్తకోట మండలం, భామాపురం గ్రామంలో గత వంద సంవత్సరాల నుండి రావనపాడు వాగు నుండి రైతులు వారి సొంత డబ్బుతో, స్వయం శక్తితో కాలువను తీసి రెండొందల ఎకరాల భూమి సేద్యం చేసి పంట పండించు కొంటున్నారు. ఈ మధ్య కాలంలో జూరాల కాలువ వచ్చింది. దీని వాటర్ లిక్కై యూజ్ అయిన తరువాత వాటర్ మొత్తం పొలాలను ముంచి వేస్తే పంట నష్టం వాటిల్లింది ఈ కాలువ యొక్క లీకేజిని కంట్రోల్ చేయమని సంబంధిత ఎం.ఆర్.ఓ., ఆర్ డి.ఓ. మరియు ఇరిగేషన్ అధికారులకు చెప్పడం జరిగింది. దీని వల్ల పంట నష్టం జరుగు తోంది. దీనికి భిన్నంగా నేడు ఎం.ఆర్ ఓ. కాలువ నీరు వస్తోందని పన్ను కట్టమని లేకపోతే పొలాలను జప్తు చేస్తామని రైతులను బెదిరిస్తున్నారు. రెండొందల మంది రైతులకు నోటీసులు వెళ్ళాయి. ఇది స్పెసిఫిక్ కేసు మీరు చర్యలు తీసుకోవాలి.

కోస్టల్ డిస్ట్రిక్ట్సలో రొయ్యలు పెంచుకొనే రైతులపై ఎకరానికి రూ. 500 పన్ను వేస్తున్నారు. మీరు వారికి వాటర్ ఇవ్వడం లేదు. వారు మురుగు కాల్వల నుంచో, సముద్రం నుండో నీరు తీసుకొని చేపలు పెంచుకొంటున్నారు. చేపలకు వైరల్ డిసీజస్ వస్తే మీరు కనీసం సానుభూతైనా చూపించక, పన్ను కట్టమంటున్నారు రొయ్యల చెరువుల రైతులు ఉప్పునీటినో, డ్రైయినేజీ వాటర్‌నో వాడుకొంటుంటే ఎందుకు రూ.500 లు చెల్లించాలో అర్థం కావడం లేదు. ఈ వాటర్ సెస్‌ని వెంటనే విత్‌డ్రా చేయాలని చెపుతున్నాను.

శ్రీ టి. జీవన్‌రెడ్డి:- 1997-98వ సంవత్సరంలో శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టు నీరు రాని ఇంకిపోతే గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు కరీంనగర్‌జిల్లా సందర్శించినపుడు

ఋణాలను వాయిదా వేయమనడంతోబాటు నీటి తీరువన్ని రద్దు చేయడం జరుగుతుందని చెప్పారు. నేడు రెవిన్యూ అధికారులు బలవంతముగా నీటి తీరువను వసూలు చేస్తున్నారు. నీటి తీరువ ద్వారా వసూలు చేసిన సొమ్ములో 20 శాతం ప్రాజెక్టు మెయిన్‌టెనెన్స్, మైనర్ కెనాల్స్ మెయిన్‌టెనెన్స్‌కి ఖర్చు చేయాలనే నిబంధన ఉంది. కానీ కరీంనగర్ జిల్లాలో 20 శాతం సొమ్మును ఎస్.ఆర్.ఎస్.పి.కి మైనర్ కెనాల్స్‌కి వినియోగించకుండా ఉద్యాన వనాల పెంపుదలకు కోట్లాది రూపాయలు వినియోగించి సొమ్మును దుర్వినియోగ పరిచారు. నేడు కెనాల్ కట్టలు తెగిపోయాయి. 10 రోజులు నీరు నిలిచిపోయింది. రైతాంగం నష్టపోయింది. దీనికి బాధ్యులైన వారిపై చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. 5 నెలలు చేయాల్సిన నీటి సరఫరాను నాలుగు నెలలకు కుదించారు. కనీసం నాలుగు మాసాలైనా నీటి సరఫరా చేయని భూములకు నీటితీరువ వసూలు చేసే సంకల్పాన్ని ఉపసంహరించుకోవాలి.

శ్రీ ఎం. వెంకటరమణారావు (కూచినపూడి):- అధ్యక్షా, కోస్తా తీరంలో అక్వాకల్చర్ ఎక్కువగా చేస్తున్నారు. వాడు, వ్యవసాయానికి పనికి రాని భూముల్లో ఈ అక్వా కల్చర్‌కి రైతులు మొగ్గు చూపుతున్నారు. ప్రభుత్వపరంగా అక్వాకల్చర్ రైతులకు ఏ విధమైన సహాయ సహకారాలు అందడంలేదు. భూమి శిస్తు ఎకరానికి 5 వందల రూపాయల చొప్పున వసూలు చేస్తున్నారు. అక్వాకల్చర్ రైతులు చేపలకు వైరస్ రావడం వల్ల తీవ్ర నష్టాల్లో ఉన్నారు. కాటన్, టొబాకో తదితర కమర్షియల్ క్రాప్స్ రైతులను ప్రభుత్వం ఆదుకొంటున్న విధంగానే వీరికి సహాయ సహకారాలు అందించాలి కోట్లాది రూపాయల విదేశీ మారకద్రవ్యం అందించే ఈ అక్వాకల్చర్ రైతులు నేడు తీవ్రమైన దుర్భిక్ష పరిస్థితులను ఎదుర్కొంటున్నారు. భూమి శిస్తు కట్టని రైతుల మోటర్స్‌ని జప్తు చేసి పోలీసు కేసులు పెట్టడం వల్ల వీరు ఇబ్బందుల పాలౌతున్నారు. వ్యవసాయ భూములకు భూమి శిస్తు రెండువందలు వసూలు చేస్తున్నప్పుడు వీరికి (అక్వా కల్చర్ రైతులకు) రూ. 500/- ఫిక్స్ చేయాల్సిన అవసరం ఏముంది? సముద్రపు నీరు, ఉప్పు నీటిని ఆధారంగా చేసుకొని వీరు సాగు చేసుకొంటున్నారు. వీరి విషయంలో శిస్తు రద్దు చేయాలని కోరుతున్నాను. వీలు కాని పరిస్థితుల్లో వ్యవసాయ భూములకు వసూలు చేస్తున్న మాదిరిగానే రెండొందల రూపాయలైనా వసూలు చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. అశోకగజపతిరాజు:- అధ్యక్షా, తమ ద్వారా కొన్ని విషయాలు గౌరవ సభ్యుల దృష్టికి తీసుకురావాలని అనుకొంటున్నాను. ఈ రోజు కలెక్టబుల్ డిమాండ్ చూస్తే రూ. 339 కోట్ల 75 లక్షల 69 వేలు ఉంది. కలెక్ట్ చేసినది ఎంతంటే రూ. 67 కోట్ల 17 లక్షల 29 వేలు పన్నుల వసూళ్లలో ఎవరు ఎవర్నీ బలవంతపెట్టలేదు. ఇప్పుడు రద్దు చేయమంటారు. తరువాత ప్రాజెక్టులు రద్దయి, కమాండ్ ఏరియా తగ్గిందని, రైతులు నానా బాధలు పడుతున్నారని చెపుతారు. ఎకానమీ దెబ్బతిన్నది కనుక అది రివైజ్ చేయాలన్న ఉద్దేశ్యముతో, we have gone into Water Users Association. The money collected has been passed on to them substantially. Certain Irrigation Schemes were also restored;

Command Areas have gone up and unauthorised irrigation has
1.40 come down. So many things have happened. Taxes will be definitely collected and passed on to the people. Problem arises. I got information that in Nalgonda District the benefit is bestowed on the farmers. If for some reason he cannot get, he can approach the M.R.O. If he disagrees with M.R.O. he can appeal to the R.D.O. This Act is passed by this august House and it is fair play. It is said that those facilities that are available to the farmers are not reaching to the farmers in Nalgonda District. ఈ విషయం నాకు ఇప్పుడే తెలిసింది. నేను చాలా ఆశ్చర్యపడ్డాను. The result of this 304 ఏమిటంటే చట్టం ప్రకారం రైతులకు అందించవలసిన సౌకర్యాలు వారికి అందజేయబడలేదు. వారు ఎందుకు వినియోగించుకోలేదు. కనుక నేను Definitely, we have to look at it. As it is, what is the issue? Double Taxation? Nobody claims that it is double taxation. I do not think it is the case either with the opposition or the Ruling Party. Why it is happening has to be looked into. So many issues have come up today and we will definitely look at them. The guiding principle will be friendly approach towards the farmers and useful to the farmer and to see that no unnecessary burden is put on him which defeats the spirit and letter of the Act. This is how this principle will govern and we will definitely look into it. ఇప్పుడు ఆక్వా కల్చరుకి పన్ను ఎందుకు విధించుతున్నారు? This is discussed threadbare when that piece of legislation is discussed. I do not think it is necessary. If the Hon'ble Members feel that acqua culture should not be taxed at all they are welcome to discuss it.

(Interruptions from Congress Members)

What is the suggestion? Here, the thing is water tax. We do not have water tax structure excessively. We do not want excessive taxation structure. It is being used by the farming community and it has been producing results. If you want a discussion you can have discussion separately. If you want to review with me I will review. If you want to give suggestions you can give to me. Sir, whichever way they like. Our idea is

to be useful to the farmer and see that a steady and sustained irrigation takes place in the State.

శ్రీ టి. జీవన్‌రెడ్డి:- మేము ముఖ్యమంత్రిగారిని స్పెసిఫిక్‌గా అడిగాము.

మేడమ్ స్పీకర్:- మంత్రిగారు నోట్ చేసుకున్నారు

ప్రకటనలు:

1. శాసనసభ ప్రతిపాదన పట్ల గవర్నర్‌గారి నుండి అందిన సమాచారము గురించి

Madam Speaker:- I am to announce to the House that I have received the following communication from Dr.C. Rangarajan, Governor of Andhra Pradesh dt. March 25, 2000.

"Dear Smt. Prathibha Bharathi,

Please refer to your D.O. letter dt. 22.3.2000. I acknowledge the Motion of Thanks adopted by the Andhra Pradesh Legislative Assembly.

With regards."

Yours sincerely,
(Sd/-)
(C. RANGARAJAN)

2. ప్రభుత్వ బిల్లులకు సవరణలను ప్రతిపాదించుట గురించి

Madam Speaker:- I am to further announce to the House that the following Bills will be taken up for consideration by the Assembly tomorrow, the 30th March, 2000.

(1) The Andhra Pradesh Panchayathi Raj (Second Amendment) Bill, 2000 (L.A. Bill No. 4 of 2000).

(2) The Andhra Pradesh Sugarcane (Regulation of supply and Purchase) (Amendment) Bill, 2000 (L.A. Bill No.7 of 2000).

(3) The Andhra Pradesh Municipal Laws (Amendment) Bill, 2000 (L.A. Bill No.14 of 2000).

(4) The Andhra Pradesh Scheduled Castes (Rationalisation of Reservation) Bill, 2000 (L.A. Bill No. 16 of 2000).

(5) The Andhra Pradesh Prohibition (Amendment) Bill, 2000 (L.A. Bill No. 15 of 2000).

(6) The Andhra Pradesh Rural Electric Co-operative Societies (Temporary Provisions) (Amendment) Bill, 2000 (L.A. Bill No. 6 of 2000.

(7) The Andhra Pradesh Advocates Welfare Fund and the Andhra Pradesh Advocates 'Clerks' Welfare Fund (Amendment) Bill, 2000 (L.A. Bill NO. 10 of 2000).

(8) The Code of Criminal Procedure (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 2000 (L.A. Bill No.8 of 2000).

I am also to announce that the amendments to the above said Bills will be received upto 10.00 A.M. on 30.3.2000.

2000-2001 సంవత్సరానికి బడ్జెట్ (ఓట్ ఆన్ అకౌంటు) పై సాధారణ చర్చ

శ్రీ కె. హరిబాబు:- అధ్యక్షా, మన రాష్ట్ర ఆర్థిక శాఖామంత్రిగారు రాబోయే ఆరు నెలల కాలానికిగాను దాదాపు 10652 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టడానికి అనుమతించవలసిందిగా సభముందు ఓటాన్ ఎక్కౌంటు బడ్జెటు వుంచారు. 8 పుస్తకాలను మాకు అందజేశారు. అధ్యక్షా, సభలో సభ్యుల సంఖ్య చాలా పలచగా వుంది. ఈ సభలో మాట్లాడుతూ వుంటే విద్యార్థులు హాజరుగాని తరగతిలో పాఠం చెప్పినట్లుగా వుంది.

ఈ పుస్తకాలలోని వివరాలలోకి వెళ్ళినట్లయితే కొత్త కొత్త పదాలు మేము నేర్చుకోవలసి వచ్చింది. ఈ సభలో అనేకమంది కొత్త సభ్యులు వున్నారు. ఈ ఓటాన్ అక్కౌంటు బడ్జెటులో రెవిన్యూ రిసీట్స్ అనీ, రెవిన్యూ ఎక్స్‌పెండిచర్ అనీ, రెవిన్యూ డెఫిసిట్ అనీ, క్యాపిటల్ రెసిప్ట్స్ అనీ, క్యాపిటల్ ఎక్స్‌పెండిచర్ అని, రెవిన్యూ డెఫిసిట్, ఫిస్కల్ డెఫిసిట్ అని, బడ్జెటు ఎస్టిమేట్స్ అనీ, రివైజ్డ్ ఎస్టిమేట్స్ అనీ, యాక్చువల్స్ అనీ, అనేక కొత్త కొత్త పదాలు వున్నాయి. నేను ఈ రోజున ప్రభుత్వం దృష్టికి తెచ్చేదేమిటంటే, ఈ శాసన సభలో అనేక మంది కొత్తగా ఎన్నికయిన శాసనసభ్యులు వున్నారు. కనుక వారి యొక్క అవగాహన కోసం ఈ బడ్జెటు ఏ విధంగా రూపొందించ బడుతుందో? అలాగే రెవిన్యూ డెఫిసిట్‌కి, ఫిస్కల్ డెఫిసిట్‌కి వున్న సంబంధం ఏమిటి? అలాగే రెవిన్యూ డెఫిసిట్ ఫిస్కల్ డెఫిసిట్ రేషియో ఏ విధంగా వుంటే ఆరోగ్యకరంగా బాగుంటుంది అన్న విషయాలను అవి ఏ విధంగా వుంటే ఆర్థిక వ్యవస్థ ఆరోగ్యకరంగా వుంటుందన్న విషయాలను తెలియ జేయవలసి వుంది. లేకపోతే ఈ పారామీటరు ప్రభావం రాష్ట్ర ఆర్థిక వ్యవస్థ మీద ఏ విధంగా పడుతుంది అన్న విషయాలను సమగ్రంగా అధ్యయనం చేయవలసిన అవసరం కొత్తగా ఎన్నికయిన శాసనసభ్యులందరికీ వుందని తెలియజేస్తున్నాను. అందువలన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మా అందరికీ నిపుణులచేత ఆ పదాల అర్థాన్ని, ప్రభావాన్ని, ప్రాధాన్యతను తెలియజేసే విధంగా కొన్ని శిక్షణా తరగతులను నిర్వహించవలసిందిగా నేను కోరుతున్నాను అలాగే నేను కొన్ని నిర్దిష్టమయిన సూచనలు చేస్తున్నాను. రాజకీయ ఉపన్యాసం చేయదలచుకోలేదు ఈ రోజు నేను చెపుతున్నటువంటి సూచనలను ప్రభుత్వం. సూచనలుగానే స్వీకరించాలని కోరుతున్నాను. నేను చెప్పే దానిని విమర్శలుగా భావించి మేము రాజకీయ లబ్ధి కోసం మాట్లాడుతున్నామని భావించవద్దని నేను ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను. అలా వారు భావించినట్లయితే నేను వారికి మనవిచేసేదేమంటే, మాకు రాజకీయ లబ్ధి వస్తే, మాకు ఎంత లబ్ధి వస్తే మీకూ అంతే వస్తుంది. అలాగే మీకు రాజకీయ లబ్ధి వస్తే మాకు ఉపయోగంగా వుంటుందని భావించవలసిందిగా మనవి చేస్తున్నాను కనుక నేను చెప్పేది సూచనలను సూచనలుగానే తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను

(ఒక గౌరవ సభ్యుడు (ప్రతిపక్షం నుండి) ఇది దొంగలు దొంగలు ఊళ్ళు పంచుకోవడంలా వుంది)

మీరు చాలా రోజులు పంచుకున్నారు. మాకు తెలుసు. మీకు తెలుసు. మీరు మిగతా వారికి అవకాశం యిచ్చారా? ఈ రోజు ఓటాన్ అక్కౌంటు బడ్జెటులో అనేక విషయాలు చెప్పారు. 1998-99 సంవత్సరంలో బడ్జెటు ఎస్టిమేట్స్ యొక్క రెవిన్యూ డెఫిసిట్ రూ.1054 కోట్లు వుంటే, రివైజ్డ్ ఎస్టిమేట్స్ 1050 కోట్ల రూపాయలు వుంది. కాని యాక్చువల్స్ 2,654 కోట్ల రూపాయలకు పెరిగింది. 1999-2000 సంవత్సరం వచ్చేసరికి బడ్జెటు ఎస్టిమేట్ 1563 కోట్ల రూపాయలుగా వుంది.

(అంతరాయం)

మేడమ్ స్పీకర్:- సంబంధిత మంత్రిగారు లేరుగాని వైద్య ఆరోగ్య శాఖామంత్రిగారు నోట్ చేసుకుంటున్నారు. 1999-2000 సంవత్సరం నాటికి రివైజ్డ్ ఎస్టిమేటుల్లో
1.50 మ. రెవెన్యూ డెఫిసెట్ రూ. 2,724 కోట్లు వచ్చింది. కాని యాక్చువల్ బడ్జెటు ఆగష్టులో ప్రవేశపెట్టేనాటికి ఇది రూ. 3500 కోట్లకు చేరే అవకాశం వుందని ఆర్థిక మంత్రి రాజమండ్రిలో పత్రికా విలేఖరుల సమావేశములో చెప్పారు. ఈ అంకెలను పెద్దగా ప్రాధాన్యత ఇవ్వవలసిన అవసరం లేదేమో అని అనిపిస్తుంది. సప్లిమెంటరీ డిమాండ్సుతోనో లేకపోతే నిధుల కేటాయింపులో ఇటంటర్హెడ్ ట్రాన్సఫర్ పేరుతోనో మారిపోతున్నాయి. ఈ అంకెలకు ప్రాధాన్యత ఇవ్వకుండా మిగిలిన విషయలలోకి వెళ్లదల్చుకోన్నాను. కాకపోతే ఒక్క విషయంలో ప్రభుత్వాన్ని నేను అభినందిస్తున్నాను సారా నిషేదం లాంటి అనేక సంక్షేమ కార్యక్రమాలు ప్రభుత్వం అమలుపరుస్తున్నప్పటికి కూడా రెవిన్యూ రిసీప్టు ప్రతి సంవత్సరం 6 శాతానికి మించి పెరుగుతున్నాయి. ఇది ఆరోగ్యప్రదమైనటువంటి విషయం. అట్లాగే రెవిన్యూ ఎక్సిపెండెచర్కు వచ్చేసరికి రిసీప్టు పెరిగిన దానికంటే ఎక్కువగా రెవెన్యూ ఎక్సపెండిచర్ పెరుగుతుంది. దానిమూలంగా రెవెన్యూ డెఫిసెట్ గత 4, 5 సంవత్సరాలలో 11 వేల రూపాయలకు పెరిగింది. రెవెన్యూ డెఫిసెటు పెరగ కూడదని డెఫిసెటు ఉండకూడదని నేను చెప్పదల్చుకోలేదు. ఆర్థిక సిద్ధాంత ప్రకారం అయినా There should be some deficit to have economic growth. మనం అప్పులు తీసుకోకుండా అభివృద్ధి చెందుతామని భావించవలసిన అవసరం లేదు. అప్పులు తీసుకురావలసిందే అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను నిర్వహించవలసిన అవసరం కూడా వుంది. మనస్సి భయబ్రాంతులను చేస్తున్నటువంటి విషయం ఏమంటే మనం తీసుకొచ్చే అప్పులు కాని మనకు వస్తున్నటువంటి రాబడులలో కాని రెవెన్యూ ఎక్సిపెండించర్ ఎక్కువ అయి రెవెన్యూ డెఫిసెటు పెరిగిపోవడం అనేది రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితికి ఆరోగ్యప్రదం కాదు అని నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఈ విషయాలలో చాలా స్పష్టమైన అవగాహన ఉండవలసిన అవసరం ఉంది. అదృష్టవశాత్తు ఆంధ్రప్రదేశ్లో తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలో ఉన్నది. బి.జె.పి. వివిధ రాష్ట్రాలలో అధికారంలో ఉన్నది. కాంగ్రెస్ పార్టీ ఇంకా కొన్ని రాష్ట్రాలలో అధికారంలో ఉన్నది. మా మిత్రుడు నరసింహయ్య పార్టీ పశ్చిమ బెంగాల్, కేరళ రాష్ట్రాలలో అధికారంలో ఉన్నది. మా మిత్రుడు ఓవైసీగారి ఎం.ఐ.ఎం. పార్టీ ఏ రాష్ట్రంలో కూడా అధికారంలో లేదు. అన్ని పార్టీలకు సంబంధించినట్టి వారము వివిధ

రాష్ట్రాలలో ఈ దేశంలో అధికారంలో ఉన్నాము. ఇది విమర్శ కోసమే విమర్శ చేయకుండా పరిశీలిస్తే కాంగ్రెస్ పార్టీ ప్రభుత్వాలలోను డెఫిసిట్ వుంది బి.జె.పి. ప్రభుత్వాలలోను డెఫిసిట్ వుంది తెలుగుదేశం పార్టీ ప్రభుత్వంలోను డెఫిసిట్ వుంది. రెవిన్యూ డెఫిసిట్, ఫిస్కల్ డెఫిసిట్ రేషియో ఏ విధంగా ఉండాలి. ఏ యొక్క పరిస్థితులతో ఈ యొక్క ఆర్థిక పరిస్థితిని నడపాలి అనే విషయాలు అన్ని పార్టీలవారము కూర్చొని నిర్ణయం చేసి ఆరోగ్యపరమైన ఆర్థిక వ్యవస్థ కోసం పనిచేస్తే బాగుంటుందని నేను ఈ సభాపూర్వకంగా సూచిస్తున్నాను. మనం అప్పులు తెచ్చుకొంటున్న వాటిలో 40 శాతం ఉత్పాదక రంగంలో పెడుతున్నాము. 60 శాతం వివిధ రకాలైన ఖర్చుల కోసం వెచ్చిస్తున్నాము. రెవెన్యూ డెఫిసిటు గత 5 సంవత్సరాలలో 11 వేల కోట్ల రూపాయలకు పోయిందో మన అప్పులు 31 వేల కోట్ల రూపాయలు, మన యొక్క ఆస్తులు అప్పులు మైనస్ రెవెన్యూ డిఫిసెటు 20 వేల కోట్ల రూపాయల దగ్గర నిలబడి ఉన్నట్లు మనం అర్థం చేసుకోవలసిన అవసరం వుంది. 2000-2001 సంవత్సరం నాటికి స్టేటు ప్లాన్ 5,032 కోట్ల రూపాయలు సెంట్రల్ స్పాన్సర్ స్కీమ్ క్రింద 1,409 కోట్ల రూపాయలు వెరసి 6,442 కోట్ల రూపాయలు వున్నది. ప్రభుత్వం సమర్పించిన పుస్తకాలలోని క్యాపిటల్ ఎక్స్‌పెండిచర్ క్రింద 2,049 కోట్ల రూపాయలు మనం ఖర్చు పెడుతున్నాము. మిగతాది రెవెన్యూ ఎక్స్‌పెండించర్ క్రింద ఖర్చు పెడుతున్నాము. ప్రొడక్టివిటీ రంగంలో మనం ఖర్చు పెడుతుంది 2049 కోట్ల రూపాయలు అంటే మొత్తం స్టేటు ప్లాన్‌లో 31.8 శాతం మాత్రమే యూజ్ చేసుకొంటున్నాము. మిగిలిననది అంతా రెవెన్యూ ఎక్స్‌పెండిచర్ క్రింద ఖర్చు పెట్టుకొంటున్నాము. ఇది చాలా బాధాకరమైన విషయం అని అందరికి మనవిచేస్తున్నాము. 2000-2001 30 శాతం క్యాపిటల్ ఎక్స్‌పెండిచర్ సుమారు 70 శాతం రెవెన్యూ ఎక్స్‌పెండిచర్ నేను ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకొని రాదల్చుకొన్నది ఈ యొక్క పర్సంటేజినే స్టేటు ప్లాన్‌లో క్యాపిటల్ క్రింద కనీసం 75 శాతానికి రాబోయే 3, 4 సంవత్సరాలలో అయినా తీసుకురావడం కోసం ప్రయత్నం చేయాలని కోరుతున్నాను. 75 శాతానికి వీలుకాకపోతే 60 శాతానికి లేకపోతే 50 శాతానికి ఎంతవరకు వీలు అవుతుందో మనం చర్చించుకొని ఆరోగ్యప్రదమైన ఒక రేషియోకు మనందరం ఎగ్రీవ్ అవ్వవలసిన అవసరం తప్పనిసరిగా వుందని మీ దృష్టికి తీసుకొని వస్తున్నాను. నా సలహా ఏమంటే రెవెన్యూ రిసీప్ట్స్ పెంచుకోవాలి రెవెన్యూ ఎక్స్‌పెండిచర్ తగ్గించుకోవాలి, క్యాపిటల్ ఎక్స్‌పెండించర్ పెంచుకోవాలి. ఈ మూడు విషయాలలో ప్రభుత్వం శ్రద్ధ చూపించినట్లయితే సరైనటువంటి పరిష్కారం వస్తుందని నేను మనవిచేస్తున్నాను. రెవెన్యూ రిసీప్ట్స్ పన్నులు వేయడం ద్వారా పెంచుకోవచ్చునని చాలా మందికి కల్గుతుంది. ప్రభుత్వ ఖజానాకు 96 కోట్ల రూపాయలు నష్టం అని చెప్పి నిన్న పత్రికల్లో ఒక వార్త వచ్చింది. రవాణాశాఖ వారు వచ్చిన చెక్కులను సకాలంలో బ్యాంకులో వేసుకోకపోవడం మూలాన లక్షలాది రూపాయలు ప్రభుత్వానికి నష్టం వచ్చింది. ఇటువంటి విషయాలలో శ్రద్ధ తీసుకోవడం ద్వారా ప్రభుత్వ ఆదాయాన్ని అభివృద్ధి చేసుకోవచ్చునని సభ దృష్టికి తీసుకొనివస్తున్నాను. ఇది కాగ్ ఆడిట్ రిపోర్టులో వచ్చిన విషయం. ఇరిగేషన్ రంగానికి 1362 కోట్ల రూపాయలు, విద్యుత్ రంగానికి 868 కోట్ల రూపాయలు స్పెషల్ ఏరియా డెవలప్‌మెంటు ప్రోగ్రాము క్రింద

501 కోట్ల రూపాయలు అంటే ప్లాన్‌లో దాదాపు 50 శాతం నిధులను ఈ రంగాలకు కేటాయించడం కూడా స్వాగతించదగిన విషయం ఆహ్వానించతగ్గ విషయం అని సభ దృష్టికి తీసుకొని వస్తున్నాను ఇవాళ సంక్షేమం, అభివృద్ధి రెండు విషయాలలో మనందరం కూడా ఏకాభిప్రాయానికి రావలసిన అవసరం వుంది 1983లో ఎన్ టి రామారావుగారు తెలుగుదేశం పార్టీ ఎన్నికల ప్రణాళిక విడుదల చేసినపుడు కిలో బియ్యం రెండు రూపాయలకు ఇస్తానన్నపుడు ఆనాటి ముఖ్యమంత్రి విజయభాస్కరరెడ్డిగారు కిలో బియ్యం రూ. 1-95 పైసలకే ఇస్తామని చెప్పారు. ఈ సంక్షేమ పథకాలపై పోటీపడినటువంటి విషయం మీ దృష్టికి తీసుకొనివస్తున్నాను ఈ విషయాన్ని ఎందుకు తీసుకొని వస్తున్నాను అంటే సంక్షేమ పథకాల విషయంలో సాధ్యాసాధ్యాలను పరిశీలించకుండా ఒకళకి ఒకళ్ళు పోటీపడిన విషయాన్ని సభ దృష్టికి తీసుకొనివస్తున్నాను రాష్ట్ర సంక్షేమం ఉండవలసిందే రాష్ట్రాభివృద్ధి వుండవలసిందే, సంక్షేమం అభివృద్ధి సమతుల్యంతో పోయిన నాడే సమిష్టి ఆర్థిక వ్యవస్థ మంచిగా వుంటుందని నేను అందరికి మనవిచేస్తున్నాను సంక్షేమం అభివృద్ధి రెండూ కూడా ఒక దానికి ఒకటి కలసిమెలసి నడవవలసిన అవసరం వుంది ఎంతమేరకు ఏ విధమైన పథకాలను అమలు చెయాలి అభివృద్ధి కోసం ఎంతమేరకు ముందుకు వెళ్ళాలి ఆలోచనతో మనందరం కలసి కూర్చొని
2 00 మ. మాట్లాడవలసిన అవసరం వుందని చెప్పి మీ ద్వారా మనవిచేస్తున్నాను అన్ని పార్టీలవారం కలసి ఏకాభిప్రాయానికి రావాలని కోరుతున్నాను

(అంతరాయం)

అధ్యక్షా, నేను మరో విషయం మీ దృష్టికి తేవాలనుకొంటున్నాను. కరెంటు విషయంలో కూడా ఈ పోటీతత్వాన్ని మనం చూశాము. కాంగ్రెస్ పార్టీ వారు కరెంటు ఉచితంగా ఇస్తామని అన్నారు. ఈ రోజుల్లో ఉచితంగా ఇవ్వడం సాధ్యమా, కాదా, అని ఆలోచించాల్సి ఉంది. సంక్షేమ పథకాల వైపు పోటీతత్వం విషయం అందరూ ఆలోచించాల్సినదిగా కోరుతున్నాను. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో మనం సాధిస్తున్న గ్రోత్ రేటు సంతృప్తికరంగా లేదు. మనకున్న గ్రోత్ రేటు నేషనల్ యావరేజ్ కంటె తక్కువగా ఉంది అలాగే జి డి పి. గ్రోత్ రేటు కూడా నెషనల్ ఆవరేజ్ కంటే తక్కువగా ఉంది. ఏమేమి చర్యలు గైకొని ఆంధ్రప్రదేశ్ గ్రోత్ రేటుని నేషనల్ ఆవరేజ్‌కంటె ముందుండేట్లు చేయగలమో, ఆ చర్యలను తీసుకోవాలి. ఆ విధమైన అవగాహన మనందరకు ఉండాల్సిన అవసరం ఉందని మనవిచేస్తున్నాను.

రీజనల్ ఇంబ్యాలెన్సెస్ విషయానికి వస్తే, రాష్ట్రంలోని అనేక ప్రాంతాలు వెనుకబడి ఉన్నాయి. వెనుకబడిన ప్రాంతాల అభివృద్ధి కోసం, వెనుకబడిన ప్రాంతాల అభివృద్ధి బోర్డుని తీసుకురావడానికి బడ్జెటులో నిధులు కేటాయించి వెనుకబడిన ప్రాంతాలని అభివృద్ధి చేయడానికి ప్రభుత్వం శ్రద్ధ వహించాల్సిన అవసరం ఉందని మీ ద్వారా ప్రభుత్వం దృష్టికి తెస్తున్నాను.

పవర్ సెక్టార్‌లో సంస్కరణలు తీసుకురావాల్సిన అవసరం ఉందని భారతీయ జనతా పార్టీ భావిస్తోంది. వెల, కోట్లాది రూపాయల నష్టంలో విద్యుత్ బోర్డు ఉంది. వీటి పరిపాలనను మెరుగుపర్చాల్సిన అవసరం ఉంది. శ్రీ ఇంద్రసేనారెడ్డిగారు నిన్న మాట్లాడి నప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు మా పార్టీ యొక్క పాలసీ ఏమని అన్నారు. మా పార్టీ పాలసీ ఏమంటే B.J.P. is for reforms in power sector. రిఫామ్స్ అంటే ధరలు పెంచడం కాదు. ధరలు పెంచడంవల్ల రిఫామ్స్ తీసుకురావడమనే అభిప్రాయం కల్గించడం మంచిది కాదు. రిఫామ్స్ ద్వారా ప్రజలకు అన్ని సౌకర్యాలు అందుబాటులో ఉండేట్లు చేయాలి. వారికి ఎప్పుడు లభ్యమయ్యేట్లు చూడాలి. పారదర్శకత్వంతో చర్యలు తీసుకోవాల్సిన అవసరం ఉందని చెపుతున్నాను. రిఫామ్స్ పేరుతో విద్యుత్‌బోర్డులో జరుగు తున్న విషయాలను మెరుగుపరచి ప్రజలకు మరిన్ని సౌకర్యాలు కలుగజేసినప్పుడే మంచిపని చేసినవారమౌతామని చెపుతున్నాను. జల విద్యుత్‌కానీ, థర్మల్ విద్యుత్‌కానీ ఏ రంగంలో అయినా మనం ఉత్పత్తి చేసే యూనిట్ కాస్ట్ యొక్క ప్రొడక్షన్ కాస్ట్ ఎట్లా తగ్గించ గలమో ఆలోచించాలి. ట్రాన్స్‌మిషన్ మరియు డిస్ట్రిబ్యూషన్ లాసెస్‌ని ఎలా తగ్గించాలో ఆలోచించాలి. నేను ఒక ఇంజనీరుగా కొన్ని సూచనలు మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను: 400 కె.వి. ట్రాన్స్‌మిషన్‌ని అవలంభించడం వల్ల ఈ ట్రాన్స్‌మిషన్ లాసెస్‌ని తగ్గించవచ్చు. ట్రాన్స్‌ఫార్మర్లను సకాలంలో మెయిన్‌టేన్ చేయడం ద్వారా డిస్ట్రిబ్యూషన్ లాసెస్‌ని తగ్గించ వచ్చు. విద్యుత్ చౌర్యం జరుగకుండా చర్యలు తీసుకొని చేయాల్సిన అవసరం ఎంతైనా వుంది. విద్యుత్ బకాయిలను సకాలంలో వసూలు చేసి ప్రభుత్వం తగిన చర్యలు తీసుకొంటే బాగుంటుంది. విద్యుత్ శాఖ అడ్మినిస్ట్రేషన్ ఇనెఫిషియంట్‌గా ఉంది. ఎఫిషియంట్ అడ్మినిస్ట్రేషన్‌కి చర్యలు చేపట్టినట్లయితే బాగుంటుందని తెలియజేస్తున్నాను. విద్యుత్ ప్రాజక్టులను ప్రయివేటు వారికి ఇవ్వాలని ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తోంది. దీంట్లో తప్పు లేదు. విద్యుత్ ప్రాజెక్టులు ఎంత విద్యుత్‌ని ఉత్పత్తి చేస్తే అంత రాష్ట్రానికి ఉపయోగం జరుగుతుంది. ఆరు నాఫ్తా బేస్డ్ ప్రాజెక్టులకు పవర్ పర్చేజ్ అగ్రిమెంట్స్ చేశారు. దీని వల్ల రాష్ట్రానికి నష్టం జరుగుతుందని తెలియజేస్తున్నాను. నాఫ్తా ధరలు విపరీతంగా పెరిగిపోతున్నాయి. ఫ్యూయల్ ధరలు పెరుగుతున్నాయి. నాఫ్తా ఆధారంగా విద్యుత్ ప్రాజెక్టులు రాష్ట్రానికి వస్తే యూనిట్‌కి సుమారు రూ. 6 నుండి 9 వరకు చెల్లించి ఆ విద్యుత్‌ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కొనుగోలు చేయాల్సిన పరిస్థితులు ఏర్పడగలవని తెలియ జేస్తున్నాను. నాఫ్తా బేస్డ్ పవర్ ప్రాజెక్టుల విషయంలో ప్రభుత్వం మరోసారి ఆలోచించాలని, ప్రభుత్వానికి ఎదురయ్యే ఇబ్బందులను ఆలోచించి తగు నిర్ణయాలు తీసుకోవాల్సినదిగా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

ఫారెన్ డైరెక్ట్ ఇన్‌వెస్ట్‌మెంట్ విషయంలో అంత సంతృప్తికరంగా మన రాష్ట్రం వెళ్లడం లేదు. దేశంలో ఇది పోస్ట్ రిఫామ్స్ ఎరా. 1991 తరువాత దేశం మొత్తం మీద 53 వెల కోట్ల రూపాయల ఇన్‌వెస్ట్‌మెంట్ వస్తే, మన రాష్ట్రానికి ఈ పది సంవత్సరాలలో 2 వెల కోట్ల రూపాయలు మాత్రమే ఎఫ్.డి.ఐ. వచ్చింది. ఈ చివరి 5 సంవత్సరాలలో

ఆరు వందల కోట్లు మాత్రమే రావడం జరిగింది. ఇన్ఫర్మేషన్ టెక్నాలజీని డెవలప్ చేసే విషయంలో భేదాభిప్రాయాలు అక్కర లేదు. దీని వల్ల ఎక్కువగా అభివృద్ధి చెందడానికి అవకాశం ఉంది. ఎగుమతులు ఎక్కువగా జరుగుతున్నాయి. దీనిని ఎక్కువ చేయడం ద్వారా రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి అంత ఎక్కువ ఆదాయం రాదు. ఎగుమతి వస్తువులపై సేల్స్ ట్యాక్స్ మిగతా ట్యాక్సులు వేసే అవకాశం లేదు. ఎగుమతుల వల్ల రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఆదాయాలు ఎక్కువగా రావడం లేదు. ఇన్ఫర్మేషన్ టెక్నాలజీతోపాటు మిగిలిన పరిశ్రమలపై దృష్టి కేంద్రీకరించాల్సిన అవసరం ఉంది. ఆదాయం సమకూర్చే పరిశ్రమలపై దృష్టి పెట్టాలని కోరుతున్నాను.

వ్యవసాయాన్ని అభివృద్ధి చేయనిదే, వ్యవసాయాన్ని లాభసాటిగా చేసేందుకు చర్యలు ప్రభుత్వం చేపట్టకపోతే రాష్ట్రం ముందుకు పోదు. సుమారు 60 నుండి 70 శాతం మంది ప్రజలు వ్యవసాయంపైన ఆధారపడి ఉన్నారు. వారి అవసరాలు తీర్చాల్సిన అవసరం ఉంది.

గోదావరి నీరు 750 నుంచి 780 టి.ఎం.సి.లు వృధాగా సముద్రంలో కలిసి పోతోంది. ఈ నీటిని సద్వినియోగం చేసుకొంటే 50 లక్షల ఎకరాలను సాగులోకి తీసుకు రావచ్చు. ఈ రాష్ట్రంలో వ్యవసాయాన్ని అభివృద్ధి చేస్తేనే 'స్వర్ణాంధ్రప్రదేశ్' సాధ్యమౌతుంది. లేకపోతే సాధ్యం కాదని తెలియజేస్తున్నాను. ఆ దిశగా చర్యలు తీసుకోవాల్సిన అవసరం ఉందని తెలియజేస్తున్నాను. ఆర్థిక మంత్రి చేసిన ఓట్ ఆన్ అక్కౌంటు బడ్జెటు ప్రసంగంలో గోదావరి, దుమ్ముగూడెం, ఇచ్చంపల్లి, ఎల్లంపల్లిల విషయాలు ప్రస్తావించారు. కాని [illegible] సంవత్సరాల క్రితం శ్రీ అంజయ్యగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు పోలవరం దగ్గర గోదావరి జలాలను తీసుకువచ్చి విశాఖ పట్టణం ప్రజల త్రాగునీటి అవసరాలకు, పరిశ్రమల అవసరాలకు ఉపయోగపడాలని శంకుస్థాపన చేశారు. గోదావరి జలాలు మళ్ళించనిదే అక్కడ అభివృద్ధి సాధ్యం కాదన్న పరిస్థితిని గ్రహించి ఆనాడు ఆయన శంకుస్థాపన చేశారు. పోలవరం ప్రాజెక్టు ఇంతవరకు ముందుకు వెళ్ళడం లేదు. దీని విషయం బడ్జెటు ప్రసంగంలో లేదు. పొరపాటు జరిగిందో లేక కావాలనే దీని విషయం తొలగించారో ఏమో నాకర్థం కావడం
2.10 మ. లేదు. నేను మీ ద్వారా ప్రభుత్వ దృష్టికి ఒక విషయాన్ని తీసుకొస్తున్నాను. ఉత్తరాంధ్ర ప్రజల యొక్క అవసరాల కోసం, గోదావరి జిల్లాలోని మెట్ట ప్రాంతాల అభివృద్ధి కోసం, ఏదైతే విశాఖపట్నాన్ని ఈ రాష్ట్రానికి పరిశ్రమల రాజధానిగా చూడాలనుకుంటున్నామో, ఈ రాష్ట్రానికి ఒక ఆర్థిక రాజధానిగా చూడాలనుకుంటున్నామో, అది విశాఖపట్నానికి పోలవరం ప్రాజెక్టు ద్వారా గోదావరి జలాలను మళ్ళించనిదే సాధ్యం కాదు. ఒకవేళ పోలవరం గురించి మాట్లాడడానికి మరచిపోయినట్లయితే ఆ విషయాన్ని ఆలోచించవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

దాదాపు ఆరువేల కోట్ల రూపాయల పెట్టుబడితో యిప్పుడున్న పరిశ్రమలు ఈ రోజు ఖాయిలా పడ్డాయి. ఈ రోజు ఆరువేల కోట్ల రూపాయల పెట్టుబడి వృధా

ఇబ్బందిపడి ఈ ఆరువేల కోట్ల రూపాయల నుంచి వున్న ఆదాయం వస్తోంది ఈ రెండువేల కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెడితే మూతపడివున్న పరిశ్రమలను తెరిపించడానికి ప్రయత్నం చేసి, వాటిని నడిపించినట్లయితే వ్యాపార, వాణిజ్య లావాదేవీలు జరిగి సేల్స్‌టాక్స్, ఎంప్లాయిమెంట్ జనరేషన్ ద్వారా రాష్ట్రానికి చాలా ఉపయోగం జరుగుతుంది క్యాపిటల్ యిన్వెస్ట్‌మెంట్ వున్నా అయినా సరే, వాటి గురించి ఆలోచించి, వాటిని తెరిపించి, నడిపించినట్లయితే రాష్ట్ర ఆదాయం చాలా ఎక్కువగా పెరుగుతుందని చెబుతున్నాను ఈ విషయాన్ని, మనం చాలా జాగ్రత్తగా ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉంది.

ఈ రోజు ప్రభుత్వం పరిశ్రమల కోసం 'టార్గెట్-2000'ను పెట్టి అభివృద్ధి చేస్తామని చెప్పారు 'టార్గెట్-2000' క్రింద ఎవరైనా కొత్తగా పరిశ్రమ పెడితే 20 శాతం సబ్సిడీ లేదా 20 లక్షల రూపాయలు, యిందులో ఏది తక్కువైతే అది, యిన్వెస్ట్‌మెంట్ సబ్సిడీ యిస్తామని చెప్పారు. ఇన్వెస్ట్‌మెంట్ సబ్సిడీ పొందకుండానే ఈ రాష్ట్రంలో అనేక పరిశ్రమలు మూతపడ్డాయి. అంటే ఎంత ఆలస్యం చేస్తున్నారో అర్థం అవుతోంది ఈ ఇన్వెస్ట్‌మెంట్ సబ్సిడీ రాకపోవడం వల్ల పరిశ్రమలను నడిపించలేని పరిస్థితిని రాష్ట్రంలో మనం చూడవచ్చు. గౌరవ పరిశ్రమల శాఖామంత్రిగారు ఈ రోజు దృష్టి సారిస్తే ఎన్ని పరిశ్రమలు ప్రారంభమయ్యాయి? ఎన్ని పరిశ్రమలకు ఇన్వెస్ట్‌మెంట్ సబ్సిడీ మంజూరు చేశారు పరిశ్రమ ప్రారంభించిన తర్వాత కనీసం సంవత్సరం, రెండు సంవత్సరాలకైనా ఇన్వెస్ట్‌మెంట్ సబ్సిడీ యివ్వలేని కేసులున్నాయో, ఏ విధంగా పరిశ్రమలను అభివృద్ధి చేయడానికి చర్యలు తీసుకోవాలనే విషయాలు బయటకు వస్తాయి కాబట్టి ఇప్పటికైనా, ఈ పరిస్థితిని గమనించి, సకాలంలో యిన్సెంటివ్స్ యిస్తాం, పరిశ్రమలు పెట్టండని పారిశ్రామికవేత్తలను ప్రోత్సహించి పరిశ్రమల అభివృద్ధికి చర్యలు తీసుకోండి. ఇన్సెంటివ్స్ యిస్తామని చెప్పడం వల్ల వారు పరిశ్రమలను పెడుతున్నారు. కాని యిన్సెంటివ్స్ రాకపోవడం వల్ల అప్పులు చేస్తున్నారు, ఆ అప్పులకు వడ్డీలు కట్టలేక ఖాయిలాపడిన పరిశ్రమలు ఈ రాష్ట్రంలో చాలా వున్నాయి

అలాగే ప్రభుత్వం ముందు చూపుతో 'విజన్-2020' డాక్యుమెంటును మా ముందుకు తీసుకొచ్చింది నాకు చాలా సంతోషం. 20 సంవత్సరాల కాలాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని ఈ రాష్ట్రాన్ని ఏ విధంగా ముందుకు తీసుకెళ్లాలో ఆలోచన చేయండని మా ముందుకు ఈ డాక్యుమెంటును తీసుకొచ్చారు. చాలా సంతోషకరమైన విషయం అయితే అందులో ఉద్దేశించబడిన లక్ష్యాలు ఏవీ కూడా వివాదాస్పదం కాదు. ఈ రాష్ట్రాన్ని ఈ విధంగా అభివృద్ధి చేయాలన్న దాంట్లో ఎవరికీ అభిప్రాయభేదాలు లేవు అందులో నిర్దేశించిన లక్ష్యాలను, చెప్పబడిన విషయాలను ఏ విధంగా సాధించగలుగుతాము అనే దానిపైన సమగ్రంగా ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉంది. రూ. 30 లక్షల కోట్లు ఏ విధంగా సమకూర్చుకోగలుగుతాం. ఈ లక్ష్యాలను ఏ విధంగా సాధించగలుగుతామనే విషయాలను అన్ని పార్టీల వారం కూర్చుని ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉంది. నేను మీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి మనవి చేసేదేమంటే, ఏదైతే ఈ మంచి డాక్యుమెంట్ ద్వారా రాష్ట్రానికి మంచి భవిష్యత్తును తీసుకరావాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నారో, ఆ విజన్ 2020 ఒక

రంగుల కలగా మిగిలిపోకుండా చూడండి. అది రంగుల కలగా మిగిలిపోకుండా ఉంచండి. దాన్ని యథార్థం చేయండి. దాన్ని యథార్థం చేయడం కోసం మా వంతు సహకారాన్ని అందిస్తామని మనవిచేస్తున్నాను.

జన్మభూమి కార్యక్రమం చాలా బాగా జరిగింది. నేను కూడా మొట్టమొదటిసారిగా శాసనసభ్యునిగా ఎన్నికైన తర్వాత జన్మభూమి కార్యక్రమం నా నియోజకవర్గంలో జరుగుతున్నప్పుడు దాదాపు 90 శాతం వాటి సభలకు హాజరయ్యాను. అందులో ప్రధానంగా ప్రజలు మా ముందుకు తీసుకొచ్చిన సమస్యలు ఏమంటే, అయ్యా, మేము పిఎంఆర్‌వై క్రింద అప్లికేషన్ పెట్టుకున్నాం, ఫలానా బ్యాంకుకు వెళ్ళమని చెప్పారు. ఆ బ్యాంకుకు వెళితే, టార్గెట్ అయిపోయిందని, వెళ్ళిపొమ్మని బ్యాంకు వాళ్ళు చెప్పడం జరిగింది, యిప్పుడు ఏమి చేయమంటారని అడుగుతున్నారు. అదేవిధంగా "ఆదరణ" స్కీము క్రింద లోను పెట్టుకున్నాం, ఆరునెలలు తిరిగాం. మాకు ఆదరణ స్కీము క్రింద అప్పు దొరకలేదని చెబుతున్నారు. అలాగే మేము రేషన్ కార్డులకు దరఖాస్తు పెట్టుకున్నాం, మాకు మంజూరు కావడం లేదు అని అంటున్నారు. వితంతువు పింఛను కోసం, వృద్ధాప్యం పింఛను కోసం పెట్టుకున్నాం, మంజూరు కాలేదు, పెండింగులో వున్నాయని ప్రజలు చెబుతున్నారు. మీరు గతంలో బడ్జెట్‌లో ఏదైతే రేషన్‌కార్డులకు సంబంధించి చెప్పారో, ఆ మొత్తంను ప్రొవైడ్ చేశారు. అయితే నేను ప్రభుత్వానికి మనవిచేసేదేమంటే, అయ్యా, రేపు కొత్తగా జన్మభూమి కార్యక్రమంలో కొత్త రేషన్ కార్డులు యివ్వడం కోసం మీరు ఏదైతే బడ్జెట్‌లో కేటాయించారో, అదిగో యిన్ని రేషన్ కార్డులు యివ్వబోతున్నాం అని చెప్పి మా నియోజకవర్గాల్లో కూడా కావలసిన రేషన్‌కార్డులు యిచ్చే అవకాశం ప్రభుత్వం కల్పిస్తే, అప్పుడు విశేషంగా జన్మభూమి కార్యక్రమంలో పాల్గొనడానికి అవకాశం ఉంటుంది. లేకపోతే చాలా యిబ్బందులు ఎదుర్కోవలసివుంటుంది.

అదేవిధంగా హౌస్‌సైట్స్ గురించి చెప్పడం జరిగింది. శ్రీకాకుళంలో ఆరు వేల ఎకరాల భూమి ప్రభుత్వ ఆధీనంలో ఉంది. పేదలకు పట్టాలు యివ్వడానికి ఆరువేల ఎకరాల భూమి లభ్యంగా వుంది. కాని ఎండోమెంట్సు డిపార్ట్‌మెంటు వాళ్ళు ఆ భూమి మాదని, అది ఎండోమెంట్స్ వాళ్ళ భూమి కాదు, ఆ భూమి మాదని రెవెన్యూ డిపార్ట్‌మెంట్ వాళ్ళు అంటున్నారు. ఎండోమెంట్స్ వాళ్ళు, రెవెన్యూ డిపార్ట్‌మెంట్స్ వాళ్ళు ఒకరికొకరు తగాదాపడి కోర్టులో కేసులు వేసుకోవడం వల్ల ఆ భూమికి సంబంధించి పేదలకు పట్టాలు యివ్వడానికి అవకాశం లేకుండాపోయింది. దీనికి సంబంధించి నేను ఒక సూచన చేస్తున్నాను. ప్రభుత్వం చిత్తశుద్ధితో, శ్రద్ధ తీసుకొని, ఆ భూమి ఎండోమెంట్స్ వాళ్ళదా, లేక రెవెన్యూ వాళ్ళదా అనే విషయాన్ని తర్వాత ఆలోచిద్దాం. పేద ప్రజలకు యిళ్ళ పట్టాలు యివ్వడానికి ఒక అయిదువందల ఎకరాలు కేటాయించండి. కోర్టులో ఆ భూమి ఎండోమెంట్స్ డిపార్ట్‌మెంట్ వారిదని తేలితే, రెవెన్యూ డిపార్ట్‌మెంట్ వాళ్ళు ఎండోమెంట్స్ డిపార్ట్‌మెంట్ నుంచి కొంటారు. రెవెన్యూ డిపార్ట్‌మెంట్ అకౌంట్‌తో

చూపించవచ్చు. ఆ భూమి రెవెన్యూ డిపార్ట్‌మెంట్ వారిదని తేలితే ఎవ్వరికి డబ్బు యివ్వ వలసిన అవసరం ఉండదు. రెవిన్యూ వారి తరఫున పేదవాళ్ళకు పట్టాలు యివ్వవచ్చు కావున ప్రభుత్వం ఈ విషయంలో శ్రద్ధ తీసుకున్నట్లయితే చాలా ఫలితాలు సాధించవచ్చని మనవి చేస్తున్నాను.

డ్వాక్రా తదితర పథకాలు చాలా మంచి పథకాలు, ఈ రోజు కేంద్రప్రభుత్వం అందిస్తున్నటువంటి పథకాలు చాలా చక్కగా అమలవుతున్నాయి. ఈ పథకాలకు సంబం ధించి కేంద్రం విడుదల చేస్తున్నటువంటి నిధుల్లో 50 నుంచి 60 శాతం నిధుల వరకు మన ఆంధ్రప్రదేశ్‌కే వస్తున్నాయనే విషయాన్ని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. ఎందుకు ఈ విధంగా వస్తున్నాయంటే, మన ప్రభుత్వం శ్రద్ధ తీసుకొని పథకాలను అమలు చేస్తోంది కాబట్టి. చాలామంది మహిళలకు ఈ పథకాలు ప్రయోజనాన్ని చేకూరుస్తున్నాయి, కేంద్రం నుంచి ఎక్కువ నిధులను తేవడానికి ఈ పథకాల వల్ల రాష్ట్రానికి వీలవుతోంది. ఈ సందర్భంగా నేను కేంద్రానికి కృతజ్ఞతలు తెలియచేస్తున్నాను.

పిఎంఆర్‌వైకు సంబంధించి బడ్జెట్ స్పీచ్‌లో ఆర్థిక మంత్రిగారు ఈ విధంగా చెప్పడం జరిగింది. 16873 మందికి మంజూరు చేశామని, రూ 113 42 కోట్లు మంజూరు చేశామని చెప్పారు. అదే పేజీలో 3947 యూనిట్లు మాత్రమే యిప్పటివరకు వచ్చాయని చెప్పారు. అంటే 16 వేలు మంజూరైతే, మూడు వేల యూనిట్లు మాత్రమే వచ్చాయి. మిగతా 13 వేల యూనిట్లు ఎందుకు రాలేదు. ఏ ఏ జిల్లాకు ఎంత టార్గెట్ యిచ్చారు, ఏ బ్యాంకుకు మనం ఎంత టార్గెట్ యిచ్చామనే దాన్ని మనం సమీక్షించాలి ఈ రోజు జిల్లాస్థాయిలో పిఎంఆర్‌వై విషయంలో ఏ ఏ బ్యాంకు ఎన్ని యూనిట్లకు లోన్లు మంజూరు చేయాలన్న విషయం మీద టార్గెట్ ఫిక్స్ చేసి, ఆ బ్యాంకులు సరిగా మంజూరు చేశాయా లేదా, యిబ్బందులేమిటని జిల్లా స్థాయిలో లీడ్ బ్యాంకర్స్ ద్వారా సమావేశాలను ఏర్పాటు చేసి, ప్రతి రెండు, మూడు నెలలకొకసారి సమీక్ష చేస్తే తప్ప ఈ పథకం సరిగా అమలుకాదు. ఇండివిడ్యువల్ లబ్ధిదారుడు బ్యాంకుకు వెళ్లి టార్గెట్ ఉందా, అయిపోయిందా? అని అడిగే పరిస్థితి లేదు. అసలు ఆ బ్యాంకుకు ఎంత టార్గెట్ యిచ్చారు, ఆ టార్గెట్‌ను బ్యాంకువాళ్ళు ఫుల్‌ఫిల్ చేశారా? అని ఒక సామాన్య లబ్ధిదారుడు అడిగితే సమాధానం చెప్పని పరిస్థితి ఉంది. కావున జిల్లాకలెక్టర్లలో అన్ని జిల్లాల్లో బ్యాంకర్స్ సమావేశాలు ఏర్పాటు చేసి, ఏ బ్యాంకుకు ఎంత టార్గెట్ యిచ్చారు, ఆ టార్గెట్ ఫుల్‌ఫిల్ చేశారా, లేదా అనే విషయాన్ని మనం కనుగొనడం ద్వారా, విచారించడం ద్వారా ఈ సంక్షేమ పథకాలు సక్రమంగా అమలు జరిగేందుకు చర్యలు తీసుకోవచ్చని మీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను అధ్యక్షా, ఈ బడ్జెట్‌లో
2-20 మ. నేను సూచించిన సూచనలను అన్ని పార్టీల వారు ఆలోచించాలని, రెవెన్యూ డెఫిసిట్, ఫిస్కల్ డెఫిసిట్ రేషియోల విషయంలో మనం అందరం ఒక అంగీకారానికి వచ్చి రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితిని మెరుగుపరచాలని కోరుతున్నాను. ఈ అవకాశం ఇచ్చిన మీకు ధన్యవాదాలు తెలియచేస్తూ ముగిస్తున్నాను.

Madam Speaker:- Now, the House is adjourned to meet again at 9.00 A.M. on 30-3-2000.

(The House then adjourned at 2.22 PM to meet again at 9.00 AM on Thursday, the 30th of March 2000)